

JAARVERSLAG 2010

ANNUAL REPORT
2010

ADVIESRAAD INTERNATIONALE VRAAGSTUKKEN
ADVISORY COUNCIL ON INTERNATIONAL AFFAIRS

A I V

JAARVERSLAG 2010 ANNUAL REPORT

ADVIESRAAD INTERNATIONALE VRAAGSTUKKEN
ADVISORY COUNCIL ON INTERNATIONAL AFFAIRS

AIV

Table of contents

THE AIV IN 2010	5
ADVISORY REPORTS PUBLISHED IN 2010	8
GOVERNMENT RESPONSES TO PREVIOUS ADVISORY REPORTS	32
ADVISORY REPORTS CURRENTLY IN PREPARATION	34
EXTERNAL CONTACTS AND OTHER ACTIVITIES	37
TASKS AND WORKING METHODS	43
FINANCE	46
COMPOSITION OF THE AIV AND ITS PERMANENT COMMITTEES	48
AIV UNIT	51

ANNEXES:

WORK PROGRAMME FOR 2011

LIST OF ABBREVIATIONS

LIST OF REPORTS PUBLISHED BY THE AIV

Inhoudsopgave

DE AIV IN 2010	5
IN 2010 UITGEBRACHTE ADVIEZEN	8
REACTIES OP EERDERE ADVIEZEN	32
ADVIEZEN IN BEHANDELING	34
EXTERNE CONTACTEN EN OVERIGE ACTIVITEITEN	37
TAAK EN WERKWIJZE	43
FINANCIËLE VERANTWOORDING	46
SAMENSTELLING AIV EN PERMANENTE COMMISSIES	48
STAF VAN DE AIV	51

BIJLAGEN:

WERKPROGRAMMA VOOR 2011

LIJST MET AFKORTINGEN

LIJST VAN GEPUBLICEEERDE ADVIEZEN

DE AIV IN 2010

The AIV in 2010

IN 2010, THE ADVISORY COUNCIL ON INTERNATIONAL AFFAIRS

(AIV) adopted six advisory reports and one advisory letter. The advisory reports were: 'NATO's New Strategic Concept' (no. 67, adopted on 29 January 2010); 'The EU and the Crisis: Lessons Learned' (no. 68, adopted on 29 January 2010); 'Cohesion in International Cooperation: Response to the WRR Report "Less Pretension, More Ambition"' (no. 69, adopted on 7 May 2010); 'The Netherlands and the Responsibility to Protect: The Responsibility to Protect People from Mass Atrocities' (no. 70, adopted on 4 June 2010); 'The EU's Capacity for Further Enlargement' (no. 71, adopted on 2 July 2010); and 'Combating Piracy at Sea: A Reassessment of Public and Private Responsibilities' (no. 72, adopted on 10 December 2010). The advisory letter 'Open Letter to a New Dutch Government' (no. 17, adopted on 4 June 2010) was presented to the Presidents of the House of Representatives and the Senate on 8 June 2010. It was subsequently sent to the successive *informateurs* charged with exploring ways of forming a coalition government.

The new government that took office in 2010 has decided to drastically reduce the civil service. As one of the government's strategic advisory bodies, the AIV wishes to use this annual report to draw attention to the importance of policy-related expertise for the quality of policymaking and the role of the advisory system in this regard.

On the assumption that a substantial proportion of staff reductions will be achieved by not filling positions that become vacant due to natural wastage, a certain amount of collective knowledge and experience will disappear without being replaced by the new knowledge and experience of incoming staff. This will almost certainly reduce existing expertise within the ministries. In addition, as a result of the system of rotation employed by the Senior Civil Service, there is also less collective memory regarding each ministry's own policy area in the higher echelons of the ministries. The AIV sees this as one of the causes of the sharp increase in the use of external consultants during the past decade. These consultants have turned the task of advising the government into a profession, often establishing special departments within their agencies and recruiting specific experts for this purpose. It goes without

IN HET VERSLAGJAAR HEEFT DE ADVIESRAAD INTERNATIONALE

Vraagstukken (AIV) zes adviezen en een briefadvies vastgesteld. De adviezen zijn 'Het nieuwe strategisch concept van de NAVO' (nummer 67, vastgesteld op 29 januari), 'De EU en de crisis: lessen en leringen' (nummer 68, vastgesteld op 29 januari), 'Samenhang in Internationale Samenwerking: reactie op WRR-rapport 'minder pretentie, meer ambitie' (nummer 69, vastgesteld op 7 mei), 'Nederland en de Responsibility to Protect: de verantwoordelijkheid om mensen te beschermen tegen massale wreedheden' (nummer 70, vastgesteld op 4 juni), 'Het vermogen van de EU tot verdere uitbreiding' (nummer 71, vastgesteld op 2 juli) en 'Piraterijbestrijding op zee – een herijking van publieke en private verantwoordelijkheden' (nummer 72, vastgesteld op 10 december). Het briefadvies 'Kabinetsformatie 2010' werd op 4 juni vastgesteld en op 8 juni, onder nummer 17, aan de voorzitters van de beide Kamers van de Staten-Generaal aangeboden en is vervolgens toegezonden aan de achtereenvolgende kabinets-informateurs.

Het nieuwe kabinet dat in dit verslagjaar is aangetreden, heeft besloten tot een vergaande inkrimping van de Rijksdienst. Als een van de strategische adviesorganen van de regering wil de Adviesraad Internationale Vraagstukken in dit jaarverslag aandacht schenken aan het belang van beleidsrelevante deskundigheid voor de kwaliteit van de beleidsvorming en de rol die het adviesstelsel daarbij kan spelen.

Aannemende dat een belangrijk deel van de personeelsvermindering zal worden bereikt door open plaatsen als gevolg van natuurlijk verloop niet meer te laten vervullen, zal een deel van de collectieve kennis en ervaring verdwijnen zonder te worden vervangen door nieuwe kennis en ervaring afkomstig van intredend personeel. Dit zal waarschijnlijk schade berokkenen aan de aanwezige deskundigheid binnen de ministeries. Daarnaast is als gevolg van het door de Algemene Bestuursdienst toegepaste roulatiesysteem ook aan de top van ministeries minder collectief geheugen betreffende het eigen beleidsterrein van het ministerie voorhanden. De AIV ziet dit laatste als een van de oorzaken van de gedurende het laatste decennium sterk toegenomen behoefte aan advies van buiten de overheid, ingewonnen bij consultants. Zij hebben van het adviseren aan de overheid een beroep gemaakt en hebben daarvoor veelal in hun bureaus speciale afdelingen ingericht en specifieke deskundigen aangeworven. Het behoeft geen betoog dat het

inwinnen van advies door commercieel opererende deskundigen, veelal uitmondend in krachtige aanbevelingen voor vervolgadvisie, leidt tot hoge kosten. Dit is in tijden van grote bezuinigingen een ongewenste situatie.

Met het bestaande adviesstelsel beschikt de regering over een relatief goedkope mogelijkheid deskundig en bovendien onafhankelijk advies op elk door haar gewenst terrein in te winnen bij deskundigen die hun deskundigheid op velerlei wijzen hebben verworven. Zo putten de vier permanente commissies van de AIV hun leden uit kringen van universiteit en verwante wetenschapsbeoefening, ondernemers- en werknemersorganisaties, journalistiek, politiek, gewezen diplomaten en bestuurders en opper- en vlagofficieren buiten dienst. Door een benoeming voor een periode van vier jaren verbinden de leden van de commissies zich gedurende die tijd beschikbaar te zijn voor advisering in commissieverband. Aldus beschikt de AIV over een bestand van betrokken en toegewijde adviseurs, waaruit naar behoefte kan worden geput. Veel leden hebben nog toegang tot achterliggende kennisbronnen en onderzoeksmogelijkheden, waarover universiteiten en andere kennisinstituten beschikken. Wie desondanks over te weinig tijd blijkt te beschikken om actief in adviestrajecten te participeren, wordt gevraagd de zetel ter beschikking te stellen.

Tijdens de vorige kabinetsperiode werd in het kader van de vernieuwing van de Rijksdienst de voorkeur gegeven aan een losser verband tussen de adviesraden en hun reservoir van adviseurs. Per adviesopdracht zou beter geput kunnen worden uit een groot aantal deskundigen wier gegevens de raad had opgeslagen (het zogenaamde kaartenbakmodel). Tegenover het beoogde voordeel dat werkgroepen of voorbereidingscommissies aldus wellicht flexibeler kunnen worden samengesteld, staat de onzekerheid of degenen die de raad bij de voorbereiding van het advies wil betrekken, op het moment dat zij nodig zijn wel beschikbaar zijn. De inzet en betrokkenheid die verlangd kunnen worden bij een benoeming voor vier jaren, kunnen redelijkerwijs niet worden gevraagd van deskundigen die niet tevoren weten of en wanneer zij zullen worden geraadpleegd. Dit laatste is zeker van belang wanneer behoefte bestaat aan adviezen op korte termijn. De AIV heeft in voorkomende gevallen de noodzakelijke flexibiliteit toch weten te bereiken door bijvoorbeeld gebruik te maken van zijn bevoegdheid deskundigen van buiten de permanente commissies te laten participeren in gecombineerde commissies die bepaalde adviezen voorbereiden.

saying that obtaining advice from private consultants, which often leads to strong recommendations in favour of further advice, is very expensive. At a time of major cost-cutting, this is a highly undesirable situation.

In contrast, the present advisory system provides the government with a relatively low-cost way of obtaining expert, independent advice in any area it wishes from experts who have acquired their expertise in a variety of ways. For example, the AIV's four permanent committees draw their members from academic and research circles, employers' and employees' organisations, journalism, politics, former diplomats and officeholders and retired senior officers. By accepting a four-year appointment, the members of the committees agree to make themselves available to collectively advise the government during this period. The AIV can accordingly draw on a pool of committed and dedicated advisers according to its needs. Many members still have access to a hinterland of information sources and research options at universities and other centres of expertise. Any member who proves to have too little time to play an active role in the advisory process is asked to surrender his or her seat.

In the context of civil service reform, the previous government favoured a looser association between the various advisory councils and their pools of advisers. For each advisory report, the council in question would be able to draw on a large number of experts, whose details would be held on file (the 'card index model'). The intended advantage of this approach, namely that it would be possible to set up working groups or preparatory committees in a more flexible manner, is offset by the possibility that the persons whom the advisory council would like to involve in the preparation of the report would not be available when needed. The kind of dedication and commitment that can be demanded in the case of a four-year appointment cannot reasonably be requested from experts who do not know in advance whether or when they will be consulted. This is a key factor in cases where advisory reports need to be prepared at short notice. Where necessary, the AIV has nevertheless been able to achieve the necessary flexibility, for example by using its authority to appoint experts from outside the permanent committees to joint committees, which have prepared various reports.

In recent years, the AIV has regularly satisfied the need to provide advice of an interdisciplinary nature by cooperating with other advisory bodies, such as the Advisory Committee on Issues of Public International Law, the Advisory Committee on Migration Affairs and the Energy Council. Thanks to the meetings of the chairs of these advisory bodies, which are convened twice a year by the chairman of the Advisory Council on Government Policy, cooperation is also on the rise on issues of common interest.

At a time when the government is obliged to drastically cut expenditure and thus risks losing knowledge and experience, an advisory system based on dedicated experts is of great importance and can help to avoid the high cost of employing private consultants. Another advantage is that the statutory advisory councils also maintain links with the House of Representatives and the Senate. In practice, their advisory reports consequently also serve as a source of knowledge and understanding in parliament. The advisory system thus also contributes to a better balance between implementation and scrutiny. However, the AIV is aware that holding on to a particular *modus operandi* for too long can lead to ossification. It is therefore entirely willing to discuss proposed improvements to the advisory system in an open-minded manner.

Het belang van interdisciplinaire advisering is in de afgelopen jaren met enige regelmaat gediend door advisering samen met andere adviesorganen, zoals de Commissie van Advies inzake Volkenrechtelijke Vraagstukken, de Adviescommissie voor Vreemdelingenzaken en de Algemene Energieraad. Mede door de vergaderingen van de voorzitters van de adviesraden, die de voorzitter van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid tweemaal per jaar bijeenroept, begint zich ook steeds meer samenwerking op gemeenschappelijke thema's af te tekenen.

Juist in een tijd dat de overheid gedwongen is de uitgaven drastisch terug te dringen en mede als gevolg daarvan eigen kennis en ervaring dreigt te verliezen, is een deskundige adviesstructuur, gedragen door toegewijde deskundigen, van groot belang en kunnen hoge kosten van commerciële advisering worden vermeden. Een bijkomend voordeel is dat de in de wet verankerde adviescolleges ook banden onderhouden met de beide Kamers der Staten-Generaal, waardoor hun adviezen – zo blijkt uit de praktijk – ook daar als bron van kennis en inzicht dienen. Aldus draagt het adviesstelsel ook bij tot een betere balans tussen uitvoering en controle. Daarbij is de AIV zich ervan bewust dat bij te lang vasthouden aan een bepaalde werkwijze, verstarring kan optreden. Hij is dan ook ten volle bereid voorstellen tot verbeteringen te bespreken met een open blik.

IN 2010 UITGEBRACHTE ADVIEZEN

IN 2010 HEEFT DE AIV ZES ADVIEZEN EN EEN BRIEFADVIES

uitgebracht, dat waren achtereenvolgens:

- Advies nummer 67: *Het nieuwe strategisch concept van de NAVO* (januari 2010)
- Advies nummer 68: *De EU en de crisis: lessen en leringen* (januari 2010)
- Advies nummer 69: *Samenhang in internationale samenwerking: reactie op WRR-rapport 'minder pretentie, meer ambitie'* (mei 2010)
- Advies nummer 70: *Nederland en de Responsibility to Protect: de verantwoordelijkheid om mensen te beschermen tegen massale wrede daden* (juni 2010)
- Briefadvies nummer 17: *Kabinetsformatie 2010* (juni 2010)
- Advies nummer 71: *Het vermogen van de EU tot verdere uitbreiding* (juli 2010)
- Advies nummer 72: *Piraterijbestrijding op zee: een herijking van publieke en private verantwoordelijkheden* (december 2010)

ADVIES nummer 67: *Het nieuwe strategisch concept van de NAVO*

Op 18 juni 2009 ontving de AIV een adviesaanvraag over de herziening van het Strategisch Concept van de NAVO. Hierin werd de adviesraad gevraagd zich te buigen over de betekenis van de oorspronkelijke doelstellingen van de NAVO in de 21^e eeuw; over het doel en de reikwijdte van eventuele verdere NAVO-uitbreiding; over noodzakelijke hervormingen van de NAVO; over de rol van de NAVO op het gebied van wapenbeheersing, ontwapening en non-proliferatie en over de rol die Nederland kan spelen bij de totstandkoming van het nieuwe Strategisch Concept van de NAVO.

Het advies is voorbereid door de Commissie Vrede en Veiligheid van de AIV onder leiding van prof.dr.ir. J.J.C. Voorhoeve (AIV/CVV-voorzitter). De commissie bestond verder uit lt-gen. b.d. M.L.M. Urlings (AIV/CVV-vicevoorzitter), drs. D.J. Barth, mw. dr. I. Duyvesteyn, dr. Ph.P. Everts, lt-gen. b.d. G.J. Folmer, mw. mr. B.T. van Ginkel, mw. prof.dr. M. de Goede, mr. J.S.L. Gualthérie van Weezel, dr. P. van Ham, prof.dr. K. Koch, sbn. b.d. R.M. Lutje Schipholt, mw. dr. C.M. Megens, mw. mr. C.F. Meindersma, drs. J. Ramaker, lt-gen. b.d. H.W.M. Satter, alsmede dr. W.F. van Eekelen van de Commissie Europese Integratie. De commissie werd bijgestaan door de ambtelijke contactpersonen mw. drs. E. Schouten namens het ministerie van Buitenlandse Zaken en kol. J.N. Zijlstra namens

Advisory reports published in 2010

IN 2010, THE AIV PUBLISHED SIX ADVISORY REPORTS AND ONE advisory letter:

- Advisory report no. 67: *NATO's New Strategic Concept* (January 2010);
- Advisory report no. 68: *The EU and the Crisis: Lessons Learned* (January 2010);
- Advisory report no. 69: *Cohesion in International Cooperation: Response to the WRR Report "Less Pretension, More Ambition"* (May 2010);
- Advisory report no. 70: *The Netherlands and the Responsibility to Protect: The Responsibility to Protect People from Mass Atrocities* (June 2010);
- Advisory letter no. 17: *Open Letter to a New Dutch Government* (June 2010);
- Advisory report no. 71: *The EU's Capacity for Further Enlargement* (July 2010); and
- Advisory report no. 72: *Combating Piracy at Sea: A Reassessment of Public and Private Responsibilities* (December 2010).

ADVISORY REPORT NO. 67: *NATO's New Strategic Concept*

On 18 June 2009, the AIV received a request for advice on the review of NATO's Strategic Concept, asking it to examine the significance of NATO's original objectives in the 21st century, the goal and scope of possible future NATO enlargement, necessary reforms within NATO, the role of NATO in the field of arms control, disarmament and non-proliferation and the role that the Netherlands could play in the development of NATO's new Strategic Concept.

The report was prepared by the AIV's Peace and Security Committee (CVV), chaired by Professor J.J.C. Voorhoeve (AIV and CVV chair). The other members were Lt. Gen. M.L.M. Urlings (ret.) (AIV and CVV vice-chair), D.J. Barth, Dr I. Duyvesteyn, Dr P.P. Everts, Lt. Gen. G.J. Folmer (ret.), Ms B.T. van Ginkel, Professor M. de Goede, J.S.L. Gualthérie van Weezel, Dr P. van Ham, Professor K. Koch, Rear Admiral R.M. Lutje Schipholt (ret.), Dr C.M. Megens, Ms C.F. Meindersma, J. Ramaker and Lt. Gen. H.W.M. Satter (ret.), as well as Dr W.F. van Eekelen of the European Integration Committee (CEI). The civil service

liaison officers were Ms E. Schouten on behalf of the Ministry of Foreign Affairs and Colonel J.N. Zijlstra on behalf of the Ministry of Defence. The executive secretary was M.W.M. Waanders, assisted by Ms A. de Boer, J.J. van Blaaderen, Ms B.A. Kuiper-Slendeboek and D.A. Wegen (trainees).

The aim of the Strategic Concept is to provide a common basis for the objectives, priorities and resources of the NATO alliance in relation to the political context and the security risks over the next five to ten years. It has three functions: (1) it expresses a political consensus; (2) it provides a basis for the planning and deployment of NATO forces; and (3) it constitutes an instrument of public diplomacy.

In its report, the AIV advocates the adoption of a concise Strategic Concept incorporating clear choices about NATO's core tasks in the next decade and about its relationship with other international organisations. The AIV believes that the following points in the consultations on a new Strategic Concept will be crucial both for the Netherlands and for the chances of bringing the negotiations to a successful conclusion:

1. an emphasis on stepping up the political dialogue on security issues;
2. reappraisal of article 5 of the North Atlantic Treaty in a manner that underscores allied solidarity but at the same time takes account of the changing security situation and new threats;
3. criteria for expeditionary operations outside the Treaty area on the basis of the interests of member states, legitimacy under international law, a coherent civil-military approach and the size and capabilities of the available military units of the member states;
4. improving the cooperation between NATO and the EU within a comprehensive approach;
5. a security dialogue and possible cooperation with Russia; and
6. NATO's role in arms control, disarmament and non-proliferation.

NATO's importance as a forum for transatlantic dialogue on security issues has declined. The emphasis has shifted from political to military issues. However, this emphasis on military strategy has proved to be insufficient and should be part of a comprehensive approach. Political dialogue is also necessary

het ministerie van Defensie. Het secretariaat werd gevoerd door drs. M.W.M. Waanders met hulp van de stagiaires mw. A. de Boer, drs. J.J. van Blaaderen, mw. B.A. Kuiper-Slendeboek en dhr. D.A. Wegen.

Het Strategisch Concept beoogt een gemeenschappelijke basis te verschaffen voor de doelen, de prioriteiten en de middelen van het NAVO-bondgenootschap in relatie tot de politieke context en de veiligheidsrisico's in de komende vijf tot tien jaar. Het heeft een drievoudige functie: het verwoordt een politieke consensus; het vormt een uitgangspunt voor de planning en inzet van de NAVO-strijdkrachten en het vormt een instrument van publieke diplomatie.

De AIV pleit in het advies voor een kernachtig Strategisch Concept waarin duidelijke keuzes worden gemaakt inzake de kerntaken van de NAVO in het komende decennium en de verhouding tot andere internationale organisaties. De AIV ziet de volgende kernpunten in het overleg over een nieuw Strategisch Concept zowel voor Nederland als voor de kansen op een succesvolle afronding van de onderhandelingen hierover:

1. nadruk op intensivering van de politieke dialoog over veiligheidskwesties;
2. een herwaardering van Artikel 5 van het Noord-Atlantisch Verdrag op een wijze die de bondgenootschappelijke solidariteit onderstreept, maar tegelijk rekening houdt met de veranderende veiligheidssituatie en nieuwe dreigingen;
3. criteria voor expeditionair optreden buiten het verdragsgebied op basis van de belangen van lidstaten, de volkenrechtelijke legitimatie, een samenhangende civielmilitaire aanpak, alsmede de omvang en capaciteit van de beschikbare militaire eenheden van de lidstaten;
4. verbetering van de samenwerking tussen de NAVO en de EU binnen een *comprehensive approach*;
5. een veiligheidsdialoog en mogelijke samenwerking met Rusland;
6. de rol van de NAVO bij wapenbeheersing, ontwapening en non-proliferatie.

Als forum voor trans-Atlantische dialoog over veiligheidsvraagstukken heeft de NAVO aan belang ingeboet. Een verschuiving van politieke naar militaire aspecten heeft plaatsgevonden. De nadruk op een militaire strategie is echter niet voldoende gebleken en moet deel uitmaken van een veelomvattende aanpak, die wordt aangeduid als de *comprehensive approach*. Bovendien is de dialoog nodig om het maatschappelijk

draagvlak in de lidstaten voor de activiteiten van de NAVO te vergroten. Ten slotte moet de politieke dialoog een opmaat vormen voor verbetering van de coördinatie en samenwerking met andere internationale spelers.

De AIV concludeert dat de Artikelen 4 en 5 van het Noord-Atlantisch Verdrag centraal behoren te staan. Artikel 5 blijft de hoeksteen van het bondgenootschap, ook al is er thans geen actuele dreiging van grootschalige militaire agressie jegens de NAVO-leden. Herwaardering van Artikel 4 moet tevens leiden tot meer convergentie van standpunten inzake veiligheidsrisico's en de rol van de NAVO. Het is van belang om in trans-Atlantisch kader te kunnen spreken en te besluiten over veiligheidsvraagstukken die niet onder Artikel 5 vallen, maar wel een dreiging vormen voor NAVO-lidstaten.

Door de veranderende veiligheidssituatie komt de NAVO voor nieuwe dreigingen te staan. Deze nieuwe dreigingen vragen scherpere eisen te stellen aan het besluitvormingsproces inzake NAVO-operaties *out of area*. De AIV adviseert de NAVO niet uit te bouwen tot een mondiale veiligheidsorganisatie. Behoedzaamheid bij het aanvaarden van taken buiten het verdragsgebied is geboden evenals scherpere eisen aan het besluitvormingsproces inzake NAVO-operaties *out of area*. Dit is mogelijk door de volgende aspecten te hanteren als toetsingskader voor NAVO-besluitvorming:

- een aantoonbare relatie met de veiligheid of vitale belangen van de NAVO-lidstaten (uitgezonderd de inzet bij humanitaire noodsituaties);
- volkenrechtelijke legitimatie;
- een samenhangende civiel-militaire aanpak onder civiele leiding van de VN of EU;
- overeenstemming over haalbare doelstellingen van militair optreden;
- omvang en kwaliteit van de aangeboden militaire capaciteiten in overeenstemming met de geplande duur en aard van een operatie.

Met de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon op 1 december 2009 is het belang van de EU als veiligheidspartner van de NAVO verder toegenomen. Er is behoefte aan nieuwe initiatieven om te komen tot een verbeterde samenwerking in crisisgebieden alsmede meer samenwerking bij de ontwikkeling van schaarse capaciteiten. Beide organisaties moeten zich richten op hun comparatieve voordelen.

in order to increase public support in the member states for NATO's activities. Finally, this dialogue must be a prelude to improving coordination and cooperation with other international players.

The AIV concludes that articles 4 and 5 of the North Atlantic Treaty should be central to the Strategic Concept. Article 5 remains the cornerstone of the alliance, even though there is at present no threat of large-scale military aggression against NATO members. Article 4 should be reappraised with a view to achieving greater convergence of positions on security threats and NATO's role. It is important to be able to talk about and decide within the transatlantic framework on security issues that do not fall under article 5 but do pose a threat to NATO member states.

As a result of the changing security situation, NATO faces new threats. The decision-making process on NATO out-of-area operations should therefore meet stricter criteria. The AIV recommends that NATO should not be expanded to form a global security organisation. Caution in accepting out-of-area tasks is required. The following criteria could serve as a framework for assessing NATO decisions on out-of-area operations:

- the existence of a demonstrable relationship with the security or vital interests of NATO member states (except in the case of deployment in humanitarian emergencies);
- legitimacy under international law;
- a comprehensive civil-military approach under civilian leadership from the UN or the EU;
- agreement about feasible objectives of military action; and
- scope and quality of the available military capabilities to be in accordance with the planned duration and nature of the operation.

The entry into force of the Treaty of Lisbon on 1 December 2009 has increased still further the EU's importance as a security partner for NATO. New initiatives are needed in order to enhance cooperation in crisis areas and in developing scarce capabilities. Both organisations should focus on their comparative advantages.

In support of the possibility of cooperation with Russia, the AIV recommends that efforts should be made to achieve a

constructive security dialogue in the NATO-Russia Council despite concerns about the rule of law, human rights and democracy in Russia. The AIV believes that this Council should be a forum for discussion of differences of opinion between the parties and for consultation about joint security problems.

In general, the AIV notes that the number of strategic and tactical nuclear weapons should be greatly reduced, first and foremost through bilateral negotiations between the United States and Russia. However, the debate about the role of nuclear weapons, their numbers and the need for and desirability of their presence in European countries must be conducted on a NATO-wide basis. The ultimate aim is a Europe that is free of tactical nuclear weapons.

The Netherlands should encourage the development of the new Strategic Concept by urging that periodic consultations be held within the Alliance on the broader subject of arms control, disarmament and non-proliferation. In the past, the Netherlands has always been an advocate within NATO of a constructive transatlantic relationship. The AIV believes that the Netherlands should now view the transatlantic relationship more in conjunction with the growing role of the EU.

According to the AIV, the challenge facing the Netherlands is to mobilise public support for an active foreign policy. It would be advisable for the Dutch government and parliament to enter into a dialogue with the general public whenever this issue arises, as NATO's new Strategic Concept needs broad support from parliament, the political parties and public opinion.

The AIV adopted its advisory report on NATO's new Strategic Concept on 29 January 2010. It presented the report on 5 March 2010 at a symposium that was also attended by members of both houses of parliament. The report was widely distributed and prompted a number of articles in national newspapers, including *NRC Handelsblad*.

Government response

On 31 March 2010, the AIV received the government's official response to the advisory report in the form of a letter to the House of Representatives. In this letter, the government discusses the Dutch position on the review of the 1999 Strategic Concept. In broad terms, it agrees with the AIV's

Ten behoeve van mogelijke samenwerking met Rusland adviseert de AIV om, ondanks de zorgen over de rechtsstatelijkheid, de rechten van de mens en de democratie van Rusland, een constructieve veiligheidsdialoog in de NAVO-Rusland Raad te zoeken. De AIV is van mening dat de NAVO-Rusland Raad een forum dient te zijn waar zowel onderlinge meningsverschillen worden uitgesproken als over de aanpak van gemeenschappelijke veiligheidsproblemen wordt overlegd.

In zijn algemeenheid constateert de AIV dat het aantal strategische en tactische kernwapens aanzienlijk dient te worden verminderd, allereerst via bilaterale onderhandelingen tussen de Verenigde Staten en Rusland. Het debat over de rol van kernwapens, hun aantallen, en de noodzaak en wenselijkheid van hun aanwezigheid in Europese landen moet echter NAVO-breed worden gevoerd. Het uiteindelijke doel is een Europa dat vrij is van tactische kernwapens.

Bij de vraag welke rol Nederland kan gaan spelen bij de totstandkoming van het nieuwe Strategisch Concept dient Nederland een stimulerende rol te spelen door periodieke consultaties binnen het bondgenootschap te bevorderen over een breder terrein van wapenbeheersing, ontwapening en non-proliferatie. In het verleden is Nederland binnen de NAVO altijd een pleitbezorger geweest van een constructieve trans-Atlantische relatie. Naar het oordeel van de AIV moet Nederland de trans-Atlantische relatie nu meer plaatsen in samenhang met de groeiende rol van de Europese Unie.

De uitdaging voor het Nederlandse beleid is volgens de AIV het draagvlak voor een actief buitenlands beleid te versterken. De Nederlandse regering en volksvertegenwoordiging doen er goed aan steeds opnieuw de dialoog met de samenleving te zoeken. Het nieuwe Strategisch Concept van de NAVO zou dan ook brede steun van de volksvertegenwoordiging, politieke partijen en de publieke opinie moeten genieten.

Het advies over het nieuwe Strategisch Concept van de NAVO is op 29 januari 2010 vastgesteld en is op 5 maart 2010 gepresenteerd tijdens een symposium waaraan ook leden van de Eerste Kamer en Tweede Kamer deelnamen. Het is verder breed verspreid en heeft ook geleid tot een aantal artikelen in landelijke dagbladen als *NRC handelsblad*.

Regeringsreactie

Op 31 maart 2010 ontving de AIV de regeringsreactie op het

advies. In de desbetreffende kamerbrief gaat de regering in op de Nederlandse visie op de herziening van het Strategisch Concept 1999. De standpunten van de regering komen in grote lijnen overeen met hetgeen de AIV heeft beschreven in het advies. De regering geeft aan dat het advies nuttige inzichten biedt en dat het heldere en bondige advies als ondersteuning van het gevoerde beleid kan worden gezien.

Met de AIV is de regering van mening dat het Strategisch Concept een tijdshorizon van tien jaar zou moeten bestrijken. De onvoorspelbare ontwikkelingen van het afgelopen decennium zijn van grote invloed geweest op de koers van de NAVO. Volgens de regering moet er meer nadruk komen te liggen op preventie en op de veiligheidspolitieke rol van de NAVO als politieke speler in een mondiale veiligheidspolitieke dialoog. Met de AIV is de regering van oordeel dat een versterkte focus op Artikelen 4 en 5 van het Verdrag nodig is.

In haar reactie op het advies benadrukt de regering dat partners nodig zijn om effectief te kunnen samenwerken en gezamenlijke verantwoordelijkheid te kunnen bevorderen. De regering onderstreept in dit verband het belang van een betere samenwerking tussen de NAVO en de EU evenals een strategisch partnerschap met Rusland.

De regering is van mening dat de herziening van het Strategisch Concept een extra impuls moet geven aan het voortgaande NAVO-hervormingsproces. Het Strategisch Concept zou ook in bredere zin een impuls moeten geven aan het moderneren, efficiënter en financieel gezonder maken van het bondgenootschap. De regering deelt de visie van de AIV dat een verdere rationalisatie van de NAVO-structuren wenselijk is. De regering onderstreept tevens de opvatting dat de transformatie naar een meer expeditieaire krijgsmacht met kracht moet worden voortgezet. Dat is niet alleen van belang voor operaties buiten het NAVO-grondgebied, maar met de toegenomen omvang van het NAVO-grondgebied evenzeer voor de wederzijdse bijstand in het kader van Artikel 5 van het Verdrag van Washington.

Ten slotte onderschrijft de regering het belang van een publiek draagvlak voor de NAVO. Het Strategisch Concept moet bij een breed publiek weerklank vinden. Volgens de regering moet de publieke boodschap zijn dat, wil de NAVO binnen het verdrags-territorium veiligheid kunnen garanderen, er ook buiten het territorium politiek en militair effectief moet worden opgetreden.

positions in the report. The government notes that the report, which is clear and succinct, contains useful insights and appears to support its policy in this area.

The government shares the AIV's view that the Strategic Concept should have a time horizon of ten years. The unpredictable events of the past decade have greatly influenced NATO's course. The government believes that there should be more emphasis on prevention and on NATO's security policy role as a political player in the global security dialogue. It also shares the AIV's assessment that there should be a stronger focus on articles 4 and 5 of the Treaty.

In its response to the report, the government emphasises that NATO needs partners in order to facilitate effective cooperation and promote a shared sense of responsibility. In this context, it highlights the importance of enhancing cooperation between NATO and the EU and of establishing a strategic partnership with Russia.

The government believes that the new Strategic Concept should give extra impetus to the ongoing process of NATO reform. In addition, it should give a more general boost to current efforts to make the Alliance more modern, efficient and financially robust. The government shares the AIV's view that further rationalisation of the NATO structures would be a good thing. It also endorses the AIV's conclusion that the transformation to a more expeditionary force should continue to be vigorously pursued. This is important not only with respect to out-of-area operations, but also, given the increased size of the NATO area, in relation to mutual assistance in the framework of article 5 of the North Atlantic Treaty.

Finally, the government endorses the importance of fostering public support for NATO. The Strategic Concept must resonate with the public. In the government's view, the message should be that the Alliance must be able to operate effectively outside the NATO area, both politically and militarily, if it is to guarantee security within the area.

ADVISORY REPORT NO. 68: *'The EU and the Crisis: Lessons Learned'*

On 29 July 2009, the AIV received a request for advice on the EU and the financial and economic crisis, asking whether the

EU's existing legal and other instruments are sufficient to deal with the crisis at European level and whether it is necessary and possible to improve cooperation within EMU.

The report was prepared by a joint committee chaired by Professor A. van Staden of the European Integration Committee (CEI). The other members were Dr W.F. van Eekelen, Professor P.J.G. Kapteyn, W.L.E. Quaedvlieg, Professor J.Q.T. Rood, Professor A. Szász and C.G. Trojan (all CEI), as well as Professor L.B.M. Mennes of the Development Cooperation Committee (COS), Dr E.P. Wellenstein (honorary member of the AIV) and M. Bos of the Social and Economic Council of the Netherlands (SER) (external member). A valuable contribution to the report was made by Ms M.G. Wezenbeek-Geuke (CEI), who took part as a corresponding member. The civil service liaison officer was T. Stoppels of the Ministry of Foreign Affairs' European Integration Department/Internal Affairs Division (DIE/IN). The committee would like to express particular gratitude to Professor J. Pelkmans (external expert) and Professor F.H.J.J. Andriessen (honorary member of the AIV) for their useful suggestions. The executive secretary was Dr D.E. Comijs (CEI executive secretary), assisted by Ms M. van Seeters, Ms A. de Boer, J.J. van Blaaderen and D.A. Wegen (trainees).

In the report, which was adopted on 29 January 2010, the AIV notes that, inevitably, there is no simple answer to the question whether the EU responded adequately to the financial and economic crisis. The Union's response must be judged on its effect in a variety of policy fields. Nevertheless, the AIV is convinced that the member states' economies came through the crisis in much better shape than they would have done without the Union, thanks in part to the way in which the EU institutions exercised their powers.

The AIV believes that the EU's response to the crisis displayed both strengths and weaknesses. The strengths include the way in which the European Central Bank (ECB) implemented monetary policy and the way in which the Commission ensured the smooth operation of the internal market and compliance with competition rules. The weaknesses relate to both crisis prevention, i.e. ensuring in advance that the system is strong enough to withstand a crisis, and crisis management.

Because the euro zone was ill prepared for a financial and

ADVIES nummer 68: *De EU en de crisis: lessen en leringen*

Op 20 juli 2009 ontving de AIV een aanvraag voor een advies over de Europese Unie en de financieel-economische crisis. De vraag was of het huidige (juridische) beleidsinstrumentarium van de EU voldoende is om in Europees verband de crisis te bestrijden en of er een noodzaak en mogelijkheid bestaat voor verbetering in de samenwerking in EMU-verband.

Het advies is voorbereid door een gecombineerde commissie onder voorzitterschap van prof.dr. A. van Staden (AIV/CEI). De commissie bestond verder uit dr. W.F. van Eekelen, prof.mr. P.J.G. Kapteyn, mr. W.L.E. Quaedvlieg, prof.dr. J.Q.Th. Rood, prof.dr. A. Szász en mr. C.G. Trojan (allen uit de CEI). Prof.dr. L.B.M. Mennes (COS), dr. E.P. Wellenstein (erelid AIV) en drs. M. Bos (SER, extern lid) maakten verder deel uit van deze commissie. Een waardevolle bijdrage aan het advies is geleverd door mw. mr. M.G. Wezenbeek-Geuke (CEI), die als corresponderend lid heeft deelgenomen. Als ambtelijk contactpersoon trad op drs. T. Stoppels (werkzaam bij DIE/IN). Bijzondere erkentelijkheid is de commissie verschuldigd aan prof.dr. J. Pelkmans (extern deskundige) en prof.mr. F.H.J.J. Andriessen (erelid AIV) voor hun nuttige suggesties. Het secretariaat is gevoerd door mw. dr. D.E. Comijs (secretaris CEI), die daarbij werd ondersteund door de stagiaires mw. M. van Seeters, mw. A. de Boer, drs. J.J. van Blaaderen en dhr. D.A. Wegen.

In het advies 'De EU en de crisis: lessen en leringen', dat op 29 januari 2010 werd vastgesteld, constateert de AIV dat het antwoord op de vraag of de EU adequaat op de financieel-economische crisis heeft gereageerd, niet anders dan genuanceerd kan zijn. De verrichtingen van de Unie moeten worden beoordeeld aan de hand van de ervaringen op verschillende relevante beleidsterreinen. De AIV heeft niettemin de overtuiging dat, mede dankzij de wijze waarop de EU-instellingen hun bevoegdheden hebben uitgeoefend, de economieën van de lidstaten aanzienlijk beter de crisis hebben doorstaan dan zonder de Unie het geval zou zijn.

De staat van dienst van de EU vertoonde gedurende de crisis naast sterke kanten ook zwakke plekken. Tot de sterke kanten kunnen worden gerekend: de wijze waarop de Europese Centrale Bank gestalte heeft gegeven aan het monetaire beleid en de wijze waarop de Commissie de goede werking van de interne markt en de regels voor de mededinging heeft weten te

handhaven. De minpunten hebben zowel betrekking op crisispreventie, respectievelijk het vooraf zorgen voor een voldoende crisisbestendigheid, als op crisismanagement.

Doordat het eurogebied slecht was voorbereid op een financieel-economische crisis van deze omvang, was de EU in belangrijke mate aangewezen op improviserend reageren. Zo heeft de Europese Commissie aanvankelijk een afwachtende houding aangenomen en bleef de eurogroep van ministers van financiën tijdens een beslissende fase van de crisis onzichtbaar. De AIV concludeert dat de Europese coördinatie zich meer achteraf dan vooraf heeft voltrokken.

Om een volgende crisis te bestrijden acht de AIV het noodzakelijk zo spoedig mogelijk afspraken te maken om te komen tot een versterking van het crisismanagement van de EU. Om het vertrouwen in het financieel stelsel te herstellen, is het noodzakelijk dat op het hoogste politieke niveau (dat wil zeggen de regeringsleiders) leiding wordt gegeven. Daarnaast is het geboden door middel van Europese actie onder de lidstaten voldoende steun te mobiliseren voor macro-economische stimuleringsmaatregelen, indien de situatie daartoe aanleiding geeft. Weliswaar dienen de regeringsleiders bij een ernstige crisis het voortouw te nemen, maar de Europese Raad (ER) moet kunnen steunen op een daadkrachtige Commissie om succesvol te kunnen handelen. Samenspel tussen de ER en de Commissie is van wezenlijk belang om bij een opkomende crisis tijdig voorbereidingen te treffen.

In het advies hecht de AIV grote waarde aan het maximaal verdedigen van de interne markt. De interne markt is immers van vitale betekenis voor de Nederlandse economie. De AIV constateert dat de criteria van het stabiliteitspact met betrekking tot het begrotingsbeleid van de lidstaten, die deel uitmaken van de eurozone, niet consequent zijn nageleefd. Door de slechte naleving van het Stabiliteits- en Groeipact (SGP) is het voeren van een verantwoord anticyclisch beleid onder de uitzonderlijke omstandigheden van de huidige crisis aanzienlijk bemoeilijkt. Tevens wordt hierdoor het uitvoeren van een doordachte exitstrategie een extra uitdaging. Naar de mening van de AIV moet de les uit dit alles zijn dat de budgettaire beperkingen die de EU-landen zichzelf opleggen strikter gehandhaafd moeten worden. De AIV oordeelt het noodzakelijk dat EU-landen weer werken naar een evenwichtige begroting.

De AIV trekt uit de crisis evenzeer de les dat begrotingsdiscipline

economic crisis on this scale, the EU's response was largely improvised. As a result, the Commission's response was initially cautious, and the euro group of finance ministers kept a low profile during a decisive phase of the crisis. The AIV concludes that European coordination took place largely after the event rather than before it.

The AIV believes that, in order to combat the next crisis, agreements need to be made as soon as possible to strengthen crisis management in the EU. In order to restore confidence in the financial system, leadership must be provided at the highest political level (i.e. by heads of government). In addition, it is necessary to mobilise sufficient support among the member states, by means of action at EU level, for the implementation of macroeconomic stimulus measures, should the need arise. Although heads of government should take the lead in a serious crisis, the European Council must enjoy the support of a strong Commission in order to take effective action. Cooperation between the European Council and the Commission is vital for making timely preparations when a crisis is looming.

In its report, the AIV attaches great value to the greatest possible defence of the internal market, which is of vital importance to the Dutch economy. It notes that the eurozone member states did not always satisfy the stability pact's criteria on budgetary policy. Poor compliance with the Stability and Growth Pact (SGP) made it substantially more difficult to conduct an appropriate anti-cyclical policy in the exceptional circumstances of the current crisis. It has also made it more challenging to implement a well-thought-out exit strategy. In the AIV's opinion, the lesson learned is that the budgetary restraints that the EU countries have set themselves must be enforced more strictly. The AIV therefore considers it essential that the EU countries return to the path of balanced budgets.

Another lesson to be learned from the crisis is that budgetary discipline is a necessary but by no means sufficient condition to ensure a country's financial health. The AIV recommends developing a European supervisory mechanism with binding powers. In this context, it believes that further centralisation of supervision is essential and that the current proposals for strengthening the supervision of financial institutions are no more than a first step. Further integration of EU-wide

supervision is therefore necessary in order to keep pace with the ongoing cross-border integration of financial institutions and markets.

As regards free-riding, the AIV stresses that there is no general and unambiguous answer to the government's question of whether the available tools are sufficient to prevent it. Such behaviour needs to be dealt with on a case-by-case basis. In those cases where formal sanctions are inadequate, there is no choice but to resort to informal forms of influence.

The AIV recommends that the government should seek to link the exit strategy to new stimuli for structural economic policies that are conducted primarily at national level within the framework of the Europe 2020 strategy. Particular attention should be paid to the structural imbalances in the euro zone and the corresponding risks to the sustainability of the internal market and the euro. The AIV regards increased scope for budgetary manoeuvre and a more flexible economy as necessary conditions for a successful strategy on crisis prevention and crisis management.

In response to the government's question whether it is necessary and possible to improve cooperation within EMU, the AIV submits that the government should, first and foremost, do its utmost to strengthen the economic governance system in the euro zone. In this context, it makes a few proposals that might be implemented in the long term: establishing an EU emergency facility for the banking sector, establishing an EMU fund for the central financing of budget deficits (by issuing euro bonds) and strengthening the common budgetary regime, for example by increasing the transparency and standardisation of national budgetary rules, assessing national budgets for compatibility with the SGP criteria at EU level before it is too late and simplifying EU decision-making procedures for imposing punitive measures.

At the time of writing, the AIV had not yet received the government's official response to this advisory report. However, a meeting at the Ministry of Foreign Affairs was organised to discuss the content of the report, which was also attended by officials from the Ministry of Finance. The advisory report was widely distributed in the Netherlands and abroad. Several national newspapers (including the *Financieele Dagblad*) published articles on the report.

wel noodzakelijk is, maar geen voldoende voorwaarde is voor gezonde financiële verhoudingen in een land. De AIV beveelt aan om te werken aan een Europees toezichtmechanisme, dat beschikt over bindende bevoegdheden. De AIV acht in dit verband verdere centralisatie van het toezicht onontbeerlijk. In dit licht beschouwt de AIV de huidige voorstellen voor versterking van het toezicht op financiële instellingen als niet meer dan een eerste stap. Verdere integratie van het toezicht in EU-verband is dan ook nodig om gelijke tred te houden met de voortgaande grensoverschrijdende integratie van de financiële instellingen en markten.

Ten aanzien van het onderwerp *free-riding* beklemt de AIV dat er geen algemeen en ondubbelzinnig antwoord kan worden gegeven op de vraag van de regering of het beschikbare instrumentarium toereikend is om liftersgedrag te voorkomen. Er moet van geval tot geval opgetreden worden tegen dit soort gedrag. Wanneer formele sancties ontoereikend zijn, rest er niets anders dan gebruik te maken van informele beïnvloedingstechnieken.

De AIV beveelt de regering aan zich in te spannen om de exitstrategie te koppelen aan nieuwe impulsen voor het primair nationaal gevoerde economisch structuurbeleid binnen het raamwerk van de strategie Europa 2020. Bijzondere aandacht verdienen daarbij ook de structurele onevenwichtigheden in het Eurogebied en de risico's die daaruit voortvloeien voor de instandhouding van de interne markt en het behoud van de euro. De beschikbaarheid van meer budgettaire ruimte en een grotere flexibiliteit in de economie als geheel ziet de AIV als noodzakelijk voor een succesvolle strategie van crisispreventie en crisisbeheersing.

Op de vraag van de regering of de verbetering van de EMU-samenwerking noodzakelijk en mogelijk is, brengt de AIV naar voren dat de regering zich voor alles moet inzetten voor versterking van het stelsel van *economic governance* in het eurogebied. In dit verband doet de AIV enkele suggesties die op termijn wellicht kunnen worden gerealiseerd: het in het leven roepen van een EU-noodfaciliteit voor de bankensector; de oprichting van een EMU-fonds voor de centrale financiering van overheidstekorten (de uitgifte van euro-obligaties) en het versterken van het gezamenlijke begrotingsregime, onder andere door meer transparantie en standaardisatie van nationale begrotingsregels, tijdige Europese toetsing van nationale begrotingen aan de SGP-criteria en versoepeling van de Europese

besluitvorming met betrekking tot strafmaatregelen.

Op het moment van schrijven van dit jaarverslag was nog geen formele regeringsreactie ontvangen. Wel is over de inhoud van het advies in het ministerie van Buitenlandse Zaken een discussiebijeenkomst belegd, waaraan ook door medewerkers van het ministerie van Financiën is deelgenomen en is het advies breed verspreid in binnen- en buitenland. In enkele landelijke dagbladen (waaronder het Financieele Dagblad) is over het advies gepubliceerd.

ADVIES nummer 69: *Samenhang in internationale samenwerking: reactie op WRR-rapport 'minder pretentie, meer ambitie'.*

Op 7 mei 2010 stelde de AIV het ongevraagde advies 'Samenhang in internationale samenwerking' vast. Het advies gaat over het rapport van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR) 'Minder pretentie, meer ambitie; ontwikkelingshulp die verschil maakt', van januari 2010, dat handelt over de toekomst van ontwikkelings-samenwerking. De AIV geeft geen alomvattend commentaar op het rapport, maar heeft gekozen voor een aantal hoofd-thema's in de vorm van zeven kanttekeningen.

Het advies is voorbereid door een gecombineerde commissie onder voorzitterschap van prof.dr. R. van der Hoeven (COS), dr. B.S.M. Berendsen (COS), mw. S. Borren MA (AIV/COS), dr. L. Schulpen (COS) en ir. A. van der Velden (COS). Bijdragen werden voorts geleverd door prof.dr. W.J.M. van Genugten (AIV/CMR), prof.dr.ir. J.J.C. Voorhoeve (AIV/CVV), lt-gen. b.d. M.L.M. Urlings (AIV/CVV) en een aantal andere leden van de COS. Het secretariaat werd gevoerd door mw. mr. D.E. van Norren (secretaris COS), daarbij ondersteund door mw. S.R. Airoidi (stagiaire).

1. De AIV is voorstander van een breed begrip van 'ontwikkeling' dat naast economische vooruitgang recht doet aan het recht op ontwikkeling, de politieke theorieën over *human development* en de sociale dimensie. De AIV is het eens met de brede benadering van de WRR, maar vraagt zich af of de WRR in zijn conclusies toch niet impliciet teruggrijpt op economische groei als definitie van ontwikkeling. De AIV is van mening dat:
 - het beleid ook nieuwere theorieën over ontwikkeling moet omvatten;
 - een duidelijke omschrijving van zowel het recht op ontwikkeling als mensenrechtenbenaderingen van ontwikkeling gegeven moet worden;

ADVISORY REPORT NO. 69: *'Cohesion in International Cooperation: Response to the WRR Report "Less Pretension, More Ambition"'*

On 7 May 2010, the AIV adopted an advisory report on cohesion in international cooperation, which it prepared on its own initiative. This was in response to a report by the Advisory Council on Government Policy (WRR) entitled 'Less Pretension, More Ambition – Development Aid That Makes a Difference', published in January 2010, which deals with the future of development cooperation. Instead of preparing a comprehensive commentary on the WRR report, the AIV decided to discuss several key themes in the form of seven critical observations.

The report was prepared by a joint committee chaired by Professor R. van der Hoeven of the Development Cooperation Committee (COS). The other members were Dr B.S.M. Berendsen (COS), Ms S. Borren (AIV/COS), Dr L. Schulpen (COS) and A. van der Velden (COS). Contributions were also provided by Professor W.J.M. van Genugten (AIV/CMR), Professor J.J.C. Voorhoeve (AIV/CVV), Lt. Gen. M.L.M. Urlings (retd.) (AIV/CVV) and several other members of the COS. The executive secretary was Ms D.E. van Norren (COS executive secretary), assisted by Ms S.R. Airoidi (trainee).

1. The AIV is in favour of a broad interpretation of the term 'development' that relates not only to economic progress but also to the right to development, the political theories on human development and the social dimension. The AIV endorses the WRR's broad approach but wonders whether its conclusions do not implicitly fall back on economic growth as the definition of development.

The AIV believes:

- that policy should also be based on more recent theories of development;
- that both the right to development and the human-rights-based approach to development need to be clearly defined;
- that the Netherlands should promote policies that aim for growth in conjunction with redistribution; and
- that the presumed conflict between poverty reduction and economic growth is a fallacy and that a broad evaluation of the Millennium Development Goals (MDGs) should be based on their contribution to poverty reduction, growth

and redistribution and the extent to which they have contributed to greater policy coherence in developed countries.

2. The AIV calls attention to the viewpoint and ownership of countries in the South. It is also in favour of using the term 'international cooperation' rather than 'aid'. The AIV advises the Netherlands to quantify public bads and their impact on developing countries (in such areas as trade, taxation, financial markets, agricultural and other subsidies and climate) and to establish a global issues network in the Netherlands in order to promote policy coherence. Finally, the Netherlands should make an effort to adopt measures aimed at achieving good governance in international organisations.
3. The AIV's analysis of the problems relating to the 0.7% norm differs from that of the WRR. The solution is not to abandon the norm, but to focus on multi-year expenditure and multi-year planning. The AIV believes that the Netherlands should maintain the 0.7% norm and that it should continue to justify this on the basis of calculations of current basic needs in developing countries. Moreover, it is important to explore the possible need for a comprehensive norm that includes global public goods and innovative forms of funding.
4. The AIV believes that lack of good governance in development cooperation does not imply that there is no need to develop the rule of law and democracy in the sense of a participatory political system to which equality before the law is central. In view of the new security paradigm, the Netherlands must remain actively involved in fragile states with poorly functioning governments. In addition, the AIV highlights the importance of pursuing an active policy on good governance as part of development policy. More attention should also be devoted to coordination between the various actors in fragile states and between the various parties involved in peace operations.
5. The AIV is concerned about an overly Dutch, state-centred approach to international cooperation. Other actors also play an essential role. The WRR report rightly stresses the need for a broader approach and criticises the fragmentation of international cooperation. The AIV recommends reviewing the system of grants frameworks for civil society actors, based

- Nederlands beleid gericht op groei mét herverdeling moet bevorderen;
- de veronderstelde tegenstelling tussen armoedebestrijding en economische groei onjuist is en dat een brede evaluatie van de MDG's gebaseerd moet zijn op de bijdrage aan armoedebestrijding, groei en herverdeling alsmede beleidscoherentie in ontwikkelde landen.

2. De AIV vraagt aandacht voor het perspectief en *ownership* van zuidelijke landen. De AIV is verder voorstander van hantering van het begrip internationale samenwerking en niet van het begrip hulp. Ook raadt de AIV Nederland aan om *Public Bads* en de gevolgen voor ontwikkelingslanden te berekenen (zoals met betrekking tot handel, belastingen, financiële markten, (landbouw)subsidies, klimaat) en adviseert een *global issues network* op te richten om beleidscoherentie te bevorderen. Ten slotte moet Nederland zich inspannen om maatregelen te nemen voor het komen tot 'goed bestuur' van internationale instellingen.
3. De AIV maakt een andere analyse dan de WRR van de problemen rond de 0,7%-norm. De oplossing hiervoor is niet het loslaten van de norm, maar meerjarige besteding met meerjarige planning. De AIV is van oordeel dat Nederland de 0,7%-norm moet blijven hanteren en rechtvaardigen op basis van berekening van de huidige basisbehoeften in ontwikkelingslanden. Het is van belang om onderzoek te verrichten naar de eventuele noodzaak van een integrale norm (inclusief mondiale publieke goederen en nieuwe financieringsvormen).
4. De AIV vindt dat gebrek aan goed bestuur in ontwikkelings-samenwerking geen afbreuk doet aan de noodzaak van ontwikkeling van rechtsstatelijkheid en democratisering in de zin van een participatief politiek stelsel dat gelijkheid van mensen voor de wet centraal stelt. Het nieuwe veiligheidsparadigma vergt, dat Nederland actief betrokken blijft in fragiele staten met een niet goed functionerende overheid. Bovendien legt de AIV de nadruk op het voeren van een actief beleid op goed bestuur als onderdeel van het ontwikkelingsbeleid. Voorts is meer aandacht voor coördinatie tussen verscheidene actoren in fragiele staten en bij vredesoperaties van belang.
5. De AIV is beducht voor een te Nederlandse en statelijke invulling van de internationale samenwerking. Ook andere

actoren zijn essentieel. Het rapport draagt terecht de noodzaak van verbreding uit en bekritiseert de fragmentatie van internationale samenwerking. De AIV beveelt aan om het stelsel van subsidiekaders voor *civil society*-actoren te herzien met een visie van de overheid op de verschillende rollen van het maatschappelijk middenveld, professionalisering en mondiale publieke goederen. Ten aanzien van het bedrijfsleven stelt de AIV dat de rol van het bedrijfsleven meer is dan maatschappelijk verantwoord ondernemen. Het gaat tevens om het leveren van een positieve bijdrage aan het faciliteren van een lokaal en nationaal bedrijfsleven in ontwikkelingslanden. Ten slotte moet er een consistente vormgeving van het beleid gericht op productieve sectoren komen en allocatievermeerdering.

6. De AIV formuleert aanvullende aanbevelingen op het gebied van (a) gender, (b) noodhulp, en (c) migratie en demografie. Zo moet niet alleen de toenemende armoede onder vrouwen in kaart worden gebracht, maar ook hun potentiële rol om te komen tot duurzame oplossingen. De AIV adviseert om de analyse van het bredere coherentievraagstuk mede op een gedegen genderanalyse te baseren; vast te houden aan de internationale consensus ten behoeve van het behalen van de MDGs in samenhang met de Millennium Verklaring en de Beijing Verklaring (VN-vrouwenconferentie); en vrouwen een evenredig deel te geven in de besluitvorming op nationaal, mondiaal en Nederlands niveau. Ten aanzien van noodhulp beveelt de AIV aan dat noodhulp publiek zichtbaar moet worden gemaakt en dat consistentie met andere beleidsterreinen van belang is. Op het gebied van migratie en demografie is de AIV van mening dat nadruk gelegd moet worden op zuid-zuidmigratie en ruraal-urbane migratie door aandacht te besteden aan regionale en stedelijke armoedebestrijding en dat demografie als onderdeel in het ontwikkelingsbeleid moeten worden geïntegreerd.
7. Ten slotte is de AIV van mening dat er op basis van de analyse van de WRR zelf andere opties mogelijk zijn naast de gedane aanbevelingen. Zo zijn er naast het voorstel om de Nederlandse ontwikkelingsactiviteiten onder te brengen in een NLAIID, meer mogelijkheden voor de uitvoering van beleid, die een wellicht minder technocratische invulling aan het begrip 'hulp' geven en de verworvenheden in stand houden. Hierbij denkt de AIV aan de verruiming van de portefeuille van de minister voor ontwikkelingssamenwerking met coherentie en mondiale publieke goederen,

on a government vision on the various roles of civil society actors, professionalisation and global public goods. The AIV argues that the role of the business community goes beyond corporate social responsibility and also entails helping to facilitate local and national business in developing countries. Finally, the government should formulate a consistent policy that is geared to productive sectors and increased allocations.

6. The AIV has formulated additional recommendations on (a) gender (b) emergency aid and (c) migration and demographics. There is a need to recognise not only the increasing poverty among women but also their potential role in achieving sustainable solutions. The AIV recommends: (1) basing the analysis of broader coherence issues partly on sound gender analysis; (2) reaffirming the international consensus on achieving the MDGs, in combination with the Millennium Declaration and the Beijing Declaration adopted at the World Conference on Women; and (3) ensuring that women play an equal part in decision-making at national, global and Dutch level. The AIV further recommends making emergency aid visible to the public and promoting consistency with related policy fields. In the field of migration and demographics, the AIV believes that emphasis should be placed on South-South and rural-urban migration, by focusing on regional and urban poverty reduction, and that demographics should be integrated into development policy.
7. Finally, the AIV believes that, on the basis of the WRR's analysis, other options may be considered besides the proposed recommendations. For example, besides the proposal to transfer development activities to an NLAIID organisation, there are other ways to implement policy that are less technocratic, yet preserve the achievements of the foreign policy review. According to the AIV, this includes: expanding the portfolio of the Minister for Development Cooperation to include coherence and international public goods; a more country-specific development policy that gives budgetary responsibility to regional departments; a better balance between job rotation and expertise at the ministry; a better formulation of the ethics of Dutch intervention; considering the viewpoint of partners when introducing new policy; and devoting particular attention to new development partners.

In conclusion, the AIV notes that there is a need for debate, based on the most recent research, on the meaning of the term 'development'. The different world views underlying various concepts of development have a decisive impact on the choices that are made in the field of international cooperation.

The report was widely distributed and prompted several articles in specialist journals in the field of development cooperation. At the time of writing, the AIV had not yet received the government's official response to this advisory report.

ADVISORY REPORT NO. 70: *'The Netherlands and the Responsibility to Protect: The Responsibility to Protect People from Mass Atrocities'*

In this advisory report, the AIV examines several conceptual and operational issues connected to the Responsibility to Protect (R2P) as well as how the Netherlands can contribute to developing R2P and putting it into practice. Although the AIV prepared this report on its own initiative, the Ministry of Foreign Affairs had previously indicated that it would welcome an advisory report on this issue. The AIV adopted the report on 4 June 2010.

The report was prepared by a joint committee of the AIV, chaired by Professor T.C. van Boven of the Human Rights Committee (CMR). The other members were Professor K.C.J.M. Arts, T. Etty, Professor C. Flinterman, R. Hermann, F. Kuitenbrouwer and Professor N.J. Schrijver (all CMR), Professor W.J.M. van Genugten and Ms H.M. Verrijn Stuart (both AIV/CMR), D.J. Barth of the Peace and Security Committee (CVV) and, as an additional external expert, Professor P.A. Nollkaemper. The executive secretary was Ms A.M.C. Wester, assisted by Ms M. Sprakel, Ms B.A. Kuiper-Slendeboek, Ms S.R. Airoidi and Ms L.M. van Paaschen (trainees).

In the AIV's view, R2P is not a brand new, separate concept but rather the culmination of an extended process of development. The comprehensive approach embodied by R2P is one of its main added values. R2P encompasses prevention, reaction and rebuilding and concerns the responsibility of the state and the international community to protect people from genocide, war crimes, ethnic cleansing and crimes against humanity. This comprehensive approach is relatively new and is one of the features that distinguishes R2P from other approaches to large-scale human rights violations.

een landenspecifieker ontwikkelingsbeleid met budgettaire verantwoordelijkheid van regiobureaus; een beter evenwicht tussen roulatie en deskundigheid op het ministerie; een betere formulering van de Nederlandse interventie-ethiek; het betrekken van het perspectief van samenwerkingspartners bij invoering van nieuw beleid en speciale aandacht voor nieuwe partners in ontwikkelingssamenwerking.

De AIV merkt tot slot op dat het noodzakelijk is tot een debat te komen, gestoeld op de meest recente wetenschappelijke inzichten, over de betekenis van het begrip ontwikkeling. De aangehangen levensopvatting in deze is bepalend voor de keuzes die gemaakt worden in internationale samenwerking.

Het advies is breed verspreid en heeft geleid tot een aantal artikelen in de vakbladen op het terrein van de ontwikkelings-samenwerking. Ten tijde van afronding van dit jaarverslag was nog geen regeringsreactie ontvangen.

ADVIES nummer 70: *Nederland en de Responsibility to protect: de verantwoordelijkheid om mensen te beschermen tegen massale wrede daden*

In het advies gaat de AIV in op de conceptuele en operationele vraagstukken die verbonden zijn aan het begrip *Responsibility to Protect* (RtoP). Tevens behandelt de AIV de vraag hoe Nederland kan bijdragen aan de uitwerking en operationalisering van RtoP. Hoewel het advies op eigen initiatief is opgesteld, had het ministerie van Buitenlandse Zaken aangegeven dat advisering op prijs zou worden gesteld. Het advies is op 4 juni 2010 door de AIV vastgesteld.

Het advies is opgesteld door een gecombineerde commissie van de AIV bestaande uit prof.mr. Th.C. van Boven (CMR/ voorzitter), mw. prof.dr. K.C.J.M. Arts (CMR), drs. D.J. Barth (CVV), drs. T. Etty (CMR), prof.mr. C. Flinterman (CMR), prof.dr. W.J.M. van Genugten (AIV/CMR), mr. R. Herrmann (CMR), mr. F. Kuitenbrouwer (CMR), prof.mr. N.J. Schrijver (CMR), mw. mr. H.M. Verrijn Stuart (AIV/CMR) en als toegevoegd extern deskundige prof.dr. P.A. Nollkaemper. Het secretariaat werd gevoerd door mw. drs. A.M.C. Wester, daarin bijgestaan door de stagiaires mw. M. Sprakel, mw. B.A. Kuiper-Slendeboek, mw. S.R. Airoidi en mw. L.M. van Paaschen.

In de visie van de AIV vormt RtoP geen geheel nieuw, op zichzelf staand concept, maar is het veeleer het kristallisatiepunt van een langdurige ontwikkeling. Een belangrijke toegevoegde

waarde van RtoP is de integrale benadering die het begrip voorstaat. RtoP omvat zowel preventie, als reactie en wederopbouw en heeft betrekking op de verantwoordelijkheid van de staat én de internationale gemeenschap om mensen bescherming te bieden tegen genocide, oorlogsmisdrijven, etnische zuivering en misdrijven tegen de menselijkheid. Deze integrale benadering is relatief nieuw en is een van de punten waarop RtoP zich onderscheidt van andere benaderingswijzen die zijn geformuleerd ten aanzien van grootschalige mensenrechtenschendingen.

Sinds de aanvaarding in 2005 dient RtoP als een beginsel (*principle*) te worden beschouwd. Staten hebben aanvaard dat RtoP een uitgangspunt voor handelen wordt, ook al dient de wijze waarop dit gebeurt nog verder vorm te krijgen. Het is derhalve van belang om helderheid te scheppen over de conceptuele aspecten van RtoP, ook om op operationeel gebied vooruitgang te kunnen boeken. Het werken aan een breder draagvlak voor de verdere invulling van de normatieve aspecten is echter een langetermijnproces en de AIV is van mening dat de operationalisering van RtoP gelijktijdig moet worden bevorderd.

De instrumenten die kunnen worden ingezet om RtoP te realiseren, omvatten een wijd scala aan activiteiten, waarover de AIV onder meer het volgende opmerkt:

1. Ten aanzien van het VN-instrumentarium, komt de AIV tot de conclusie dat het *early warning*-systeem verdere versterking behoeft. De kloof tussen beschikbare informatie en handelend optreden moet in de toekomst worden overbrugd.
2. De toekomst van RtoP ligt volgens de AIV in belangrijke mate op regionaal niveau. Het nemen van maatregelen, ook preventief, op regionaal niveau is effectiever dan op mondiaal niveau en bovendien kan een groter gevoel van *ownership* het controversiële karakter aan sommige maatregelen ontnemen.
3. De AIV beveelt aan om in een situatie van dreigende escalatie in eerste instantie de mogelijkheden te onderzoeken om niet-militaire pressiemiddelen in te zetten, waarbij met name moet worden gedacht aan *targeted/smart sanctions*.
4. De AIV benadrukt dat ook in het preventieve stadium en na afloop van een conflict de aanwezigheid van goed uitgeruste internationale troepen een belangrijke rol kan vervullen. Militair optreden met het gebruik van geweld moet een uiterste middel zijn.

Since its adoption in 2005, R2P should be regarded as a principle. States have agreed that R2P will constitute a basis for action, although they still need to work out how this will happen. It is therefore important to clarify the conceptual aspects of R2P, among other reasons to facilitate progress on the operational front. However, since obtaining broader support for the further elaboration of the principle's normative aspects is a long-term process, the AIV believes that progress must be made towards putting R2P into practice at the same time as its meaning is being clarified.

The instruments that can be employed to implement R2P encompass a wide range of activities. In this connection, the AIV notes as follows:

1. With regard to UN instruments, the AIV concludes that the early warning system needs to be improved. In the future, the gap between gathering information and taking action needs to be bridged.
2. The AIV believes that the future of R2P lies largely at regional level. It can be more effective to take measures, including preventive measures, at regional than at global level. Furthermore, a stronger sense of ownership can relieve certain measures of their controversial nature.
3. The AIV recommends that, in situations that threaten to escalate, the possibility of using non-military forms of pressure should be examined first. In such situations, the focus should be on targeted sanctions or smart sanctions.
4. The AIV emphasises that the presence of well-equipped international troops can also play an important role during the preventive and post-conflict phases. Military action involving the use of force should be regarded as a last resort.
5. The AIV is in favour of formulating criteria for the use of force. It notes that using force in R2P situations without Security Council authorisation is prohibited under existing international law. However, it argues that room should be made within international law for using force in R2P situations in the case of exceptional emergencies, even in the absence of a Security Council mandate.

6. The system for civilian standby capacity needs to be improved. As regards military capacity, the AIV notes that only a limited number of international organisations have both the competence and the capacity, up to a point, to take military action in the case of genocide, war crimes, ethnic cleansing and crimes against humanity. International organisations and individual states appear to have hardly any doctrine and training that are specifically tailored to protecting civilians against mass atrocities.

The AIV concludes that the Netherlands should grant the further development and implementation of R2P a place in its foreign and defence policy, in the wider context of promoting and protecting human rights.

As regards the practical side of R2P, the AIV advises the government to examine the instruments it has at its disposal in order to assess their adequacy in responding to an imminent R2P crisis. It also advises the government to pursue its long-term efforts to promote development, human rights, the rule of law and security sector reform. As regards the availability of civilian capacity in the Netherlands, the AIV advises the government to decide as soon as possible on the establishment of a pool of rapidly deployable civilian experts. In a similar vein, it believes that the government should consider how the Dutch contribution to military action in an R2P context can be most effective and under what conditions it would be willing to provide troops.

The AIV advises the government to make an effort to conduct or facilitate the debate on conceptual issues on a smaller scale. It also advises the government to seek dialogue with countries that are less enthusiastic about R2P in order to bring a common position a step closer.

The AIV advises the government to promote regional cooperation and inter-regional learning processes as much as possible. It accordingly also advises the government to do its utmost to ensure that the EU adopts a common position on the entire issue of R2P.

In the debate on NATO's future tasks, the Netherlands should take the position that NATO action in actual or imminent R2P situations should be possible, provided that it is based on a

5. De AIV is een voorstander van het opstellen van criteria voor het gebruik van geweld. De AIV onderstreept dat het gebruik van geweld in RtoP-situaties zonder autorisatie van de Veiligheidsraad (VR) volgens het geldende internationale recht niet is toegestaan. De AIV pleit er echter voor dat binnen het internationale recht ruimte wordt geschapen om in geval van uitzonderlijke nood met geweld in te kunnen grijpen in RtoP-situaties, zelfs als hiertoe een VR-mandaat ontbreekt.
6. Het systeem van civiele *standby*capaciteit moet worden verbeterd. Ten aanzien van militaire capaciteit constateert de AIV dat slechts een beperkt aantal internationale organisaties tot op zekere hoogte de competentie en de capaciteit heeft om militair op te treden in geval van genocide, oorlogsmisdrijven, etnische zuivering en misdrijven tegen de menselijkheid. Internationale organisaties en individuele lidstaten blijken nauwelijks over doctrinevorming en training te beschikken die speciaal zijn toegesneden op de bescherming van burgers onder onmiddellijke dreiging van massale wredeheden.

De AIV concludeert dat het wenselijk is dat Nederland de verdere uitwerking en operationalisering van RtoP een plaats geeft in zijn buitenlands- en defensiebeleid in de bredere context van de bevordering en bescherming van de rechten van de mens.

Op operationeel gebied beveelt de AIV aan dat Nederland het instrumentarium waarover het zelf beschikt, tegen het licht houdt om te beoordelen of het adequaat is ingericht om op een dreigende RtoP-crisis in te spelen. De AIV pleit voor voortzetting van de structurele inspanningen ter bevordering van ontwikkeling, mensenrechten, de rechtsstaat en hervormingen van veiligheidssector. Ten aanzien van de in Nederland beschikbare civiele capaciteit, adviseert de AIV de regering om op korte termijn te besluiten over het instellen van een expertpool van snel uitzendbare civiele experts. Tevens dient Nederland zich volgens de AIV te beraden op de vraag op welke wijze de Nederlandse bijdrage aan eventueel militair optreden in het kader van RtoP effectief vorm kan krijgen en onder welke voorwaarden Nederland bereid is troepen te leveren.

De AIV beveelt aan dat Nederland zich ervoor inzet de dialoog over conceptuele kwesties internationaal in kleinere kring te voeren of faciliteren. Tevens adviseert de AIV Nederland de dialoog te zoeken met landen die terughoudend staan ten

opzichte van RtoP om op die manier een gemeenschappelijke visie een stap dichterbij te brengen.

De AIV adviseert Nederland om regionale samenwerking en leerprocessen van regio tot regio zoveel mogelijk te bevorderen. In dit verband wil de AIV ook aanbevelen dat Nederland zich ervoor inzet dat de EU tot een gemeenschappelijke opstelling komt over de gehele problematiek van RtoP.

In het debat over de toekomstige taken van de NAVO zou Nederland zich volgens de AIV op het standpunt moeten stellen dat NAVO-optreden in (dreigende) RtoP-situaties mogelijk moet zijn, mits er een mandaat – en bij voorkeur een expliciet verzoek – van de Veiligheidsraad aan ten grondslag ligt.

Tot slot beveelt de AIV aan dat Nederland zich binnen de VN en andere organisaties die de competentie en de capaciteit hebben om militair op te treden, actief inzet voor de operationele vertaling van mandaten om burgers te beschermen.

Op 21 oktober 2010 hield Gareth Evans op het Ministerie van Buitenlandse Zaken een lunchlezing over de *Responsibility to Protect*, waarbij ook het AIV-advies werd verspreid en aan de orde gesteld. Verder is het publiekelijk breed verspreid en heeft het uitbrengen van het advies geleid tot enige publiciteit. Op het moment van afronding van dit jaarverslag was nog geen formele regeringsreactie ontvangen.

BRIEFADVIES nummer 17: *Kabinetsformatie 2010*

Op 4 juni 2010 heeft de AIV op eigen initiatief een briefadvies uitgebracht, dat ingaat op de mogelijke bezuinigingsvoorstellen betreffende het buitenlands beleid. Het briefadvies richtte zich, ten tijde van de kabinetsformatie, tot de Staten-Generaal en het toekomstige kabinet. Het is voorbereid door enkele leden van de AIV.

De AIV beperkt zich in het briefadvies tot een aantal meer algemene overwegingen, die in aanmerking zouden moeten worden genomen bij de beoordeling van de te nemen bezuinigingsmaatregelen. Al in het jaarverslag van 2009 merkte de AIV op dat in de periode volgend op de Koude Oorlog in ons land een brede overeenstemming heeft bestaan over de grondslagen van het buitenlands beleid: voortzetting van de nauwere samenwerking met onze bondgenoten en partners in de NAVO en de Europese Unie, inzet voor armoedebestrijding en naleving van de rechten van de mens. Sinds een aantal jaren zijn sommige

mandate – and preferably an explicit request – from the Security Council.

Finally, the AIV advises the government to play an active role, within the UN and other organisations that have both the competence and the capacity to take military action, in operationalising mandates to protect civilians.

On 21 October 2010, Gareth Evans gave a lunchtime lecture on R2P at the Ministry of Foreign Affairs. The AIV's advisory report was distributed and discussed during this lecture. It was also widely distributed outside the ministry, and its publication attracted a certain amount of attention in the media. At the time of writing, the AIV had not yet received the government's official response to the report.

ADVISORY LETTER NO. 17: *'Open Letter to a New Dutch Government'*

On 4 June 2010, the AIV, acting on its own initiative, prepared an advisory letter on the proposed budget cuts in the area of foreign policy. Drafted by a handful of members of the AIV during the formation of the new government coalition, the letter was addressed to parliament and the next government.

In this letter, the AIV limits itself to a discussion of a number of general points that should be borne in mind when considering the proposed budget cuts. In its 2009 annual report, the AIV noted that, in the period following the Cold War, there was broad agreement in the Netherlands concerning the foundations of Dutch foreign policy: the continuation of closer cooperation with the Netherlands' NATO allies and EU partners, a commitment to poverty reduction and respect for human rights. In the past several years, however, some of these foundations have been undermined. The AIV concludes that the traditional foundations of foreign policy are increasingly becoming the subject of public controversy, which is reflected in arguments both within and outside parliament.

Dutch foreign policy focuses on the defence of national interests and the shouldering of international responsibilities. Moreover, as a trading nation, the Netherlands is highly dependent on a stable international environment. In order to guarantee such an environment, the Netherlands participates in peace missions, plays an active role in development cooperation and

the diplomatic arena and promotes respect for human rights around the world. The international environment is crucial for the Netherlands.

However, thanks to the rapidly shifting global balance of power, the post-war, Western-oriented international order is under growing pressure. Emerging countries are demanding a greater say on the world stage, and the financial and economic crisis has shown that countries, economies and banks are tightly interconnected. The Netherlands accordingly faces significant challenges, which demand collective action and clear choices. In the AIV's opinion, the Netherlands must operate both bilaterally and multilaterally.

In this context, the Netherlands must also continue to do its utmost to build a strong EU that upholds the standards of openness and democracy, observes humane working conditions, endeavours to reduce poverty and defend human rights around the world and supports the United Nations as the embodiment of the global legal order. The AIV notes that a common external policy should outweigh any desire to make our individual voice heard in every corner of the globe. Assuming a more powerful position in the world means investing in both soft and hard power. The EU will have to invest in NATO as well as in its own European Security and Defence Policy.

The AIV advises the government to maintain its role as a global trader in the field of development cooperation. Cuts to development programmes could have an adverse impact on the health, economy and stability of developing countries, migration patterns and, ultimately, our relationship with the people living in those countries as well as our own security.

The AIV notes that Dutch defence budgets have shrunk by 15% since the Cold War, both as a percentage of the national budget and as a percentage of national income. The Dutch military has been transformed into a multifunctional force that operates according to an integrated approach combining defence, development cooperation and diplomacy. Although this approach enjoys broad international support, political support for the armed forces is in decline.

Finally, the AIV recommends that great care must be taken in deciding whether it would be responsible to cut defence spending

van deze grondslagen echter aan het wankelen gebracht. De AIV stelt dat traditionele uitgangspunten van kernonderdelen van het buitenlands beleid meer en meer onderwerp van publieke controverse zijn geworden, wat wordt weerspiegeld in polemieken binnen en buiten de volksvertegenwoordiging.

Het buitenlands beleid van Nederland is gericht op het opkomen van nationale belangen en het dragen van internationale verantwoordelijkheden. Bovendien is Nederland als handelsnatie sterk afhankelijk van een stabiele internationale omgeving. Om een stabiele internationale omgeving te waarborgen neemt Nederland deel aan vredesoperaties, is ons land zeer actief in ontwikkelingssamenwerking en op het terrein van diplomatie en bevordert Nederland naleving van mensenrechten wereldwijd.

De internationale omgeving is van groot belang voor Nederland. De snel verschuivende machtsverhoudingen in de wereld zorgen echter voor meer druk op de naoorlogse, op Westerse leest geschoeide, internationale orde. Opkomende landen eisen meer ruimte op het wereldtoneel en de financieel-economische crisis toont de verwevenheid van landen, economieën en banken. Nederland staat dus voor grote uitdagingen, waarbij collectieve actie en duidelijke keuzes moeten worden gemaakt. De AIV is van mening dat Nederland zowel multilateraal als bilateraal moet opereren.

In dit verband moet Nederland zich ook blijven inzetten om een sterke Europese Unie tot stand te brengen, die beantwoordt aan de eisen van openheid en democratie, humane arbeidsomstandigheden, inzet voor armoedebestrijding en de mensenrechten in de wereld, alsmede ondersteuning van de Verenigde Naties als belichaming van een wereldrechtsorde. De AIV merkt op dat een gezamenlijk extern beleid zwaarder weegt dan de wens om overal de eigen stem te laten horen. Een sterkere machtspositie betekent investering in zowel *soft-* als *hard power*. De EU zal moeten investeren in de NAVO, maar ook in een eigen Europees Veiligheids- en Defensiebeleid.

Ten aanzien van ontwikkelingssamenwerking beveelt de AIV Nederland aan om een voortrekkersrol te blijven vervullen. Bezuinigingen op ontwikkelingssamenwerking kunnen gevolgen hebben voor de gezondheid, economie en stabiliteit in ontwikkelingslanden, migratie en uiteindelijk ook voor onze verhouding tot de bevolking van die landen en de eigen veiligheid.

De AIV stelt vast, dat het defensiebudget sinds het einde

van de Koude Oorlog zowel als percentage van de overheidsbegroting als percentage van het nationaal inkomen met vijftien procent is gekrompen. De Nederlandse krijgsmacht heeft zich omgevormd tot een multifunctionele macht, die werkt met een geïntegreerde benadering van defensie, ontwikkelingssamenwerking en diplomatie. Hoewel de internationale omgeving de aanpak breed draagt, is de politieke steun voor de krijgsmacht tanend.

Tot slot adviseert de AIV dat zeer zorgvuldig zal moeten worden bezien of het, in deze onzekere wereld, met zijn weerbarstige uitdagingen en vele crises in de maak, verantwoord is om op defensie te bezuinigen. In ieder geval zal moeten worden voorkomen dat onomkeerbare besluiten worden genomen.

ADVIES nummer 71: *Het vermogen van de EU tot verdere uitbreiding*

Op 20 december 2009 deed de regering samen met de Tweede Kamer een verzoek aan de AIV om een advies te formuleren over het vermogen van de Europese Unie om nieuwe leden op te nemen. De voorgelegde vraag luidde met name waardoor dit vermogen, dat ook wel wordt aangeduid met de term 'absorptiecapaciteit', nu precies wordt bepaald. Het was voor de eerste maal dat een adviesaanvraag zowel door de regering als door de Tweede Kamer gezamenlijk is ondertekend.

Het advies is voorbereid door een gecombineerde commissie van de AIV onder leiding van prof.dr. A. van Staden (AIV/CEI-voorzitter). De commissie bestond verder uit mw. prof.dr. M.G.W. den Boer (CEI), dr. W.F. van Eekelen (CEI), drs. T.P. Hofstee (CMR), mr. E. Jansen (CEI), prof.mr. P.J.G. Kapteyn (extern deskundige), mw. dr. C.M. Megens (CVV), mw. dr. P.C. Plooi-j-van Gorsel (AIV/CEI), mr. W.L.E. Quaedvlieg (CEI), prof. dr. J.Q.Th. Rood (CEI), mr. C.G. Trojan (CEI), dr. E.P. Wellenstein (erelid) en prof.dr. J.W. de Zwaan (CEI). Mr. S. Fazili (Ministerie van Buitenlandse Zaken, DIE/EX) trad op als ambtelijk contactpersoon. Het secretariaat is gevoerd door mw. dr. D.E. Comijs, hierin bijgestaan door de heren D.A. Wegen en P. Koning (stagiairs).

In het advies stelt de AIV voorop dat het uitbreidingsproces van de Europese Unie in de afgelopen decennia één van de meest succesvolle instrumenten van het externe beleid van de Unie is gebleken. De uitbreiding heeft de oude en nieuwe landen van de unie immers verenigd in een gezamenlijk streven naar vrede, veiligheid, democratie en welvaart voor zijn burgers. Dit streven

in this uncertain world, with its intractable challenges and many crises in the making. At the very least, the government must ensure that the decisions taken are not irreversible.

ADVISORY REPORT NO. 71: *'The EU's Capacity for Further Enlargement'*

On 20 December 2009, the government and the House of Representatives asked the AIV to prepare an advisory report on the EU's capacity to absorb new members. The request was primarily concerned with the question what factors determine this 'absorption capacity'. This was the first time that a request for advice had been signed by both the government and the House of Representatives.

The report was prepared by a joint committee of the AIV, chaired by Professor A. van Staden of the European Integration Committee (AIV/CEI chair). The other members were Professor M.G.W. den Boer, Dr W.F. van Eekelen, E. Jansen, W.L.E. Quaedvlieg, Professor J.Q.T. Rood, C.G. Trojan and Professor J.W. de Zwaan (all CEI), T.P. Hofstee of the Human Rights Committee (CMR), Professor P.J.G. Kapteyn (external expert), Dr C.M. Megens of the Peace and Security Committee (CVV), Dr P.C. Plooi-j-van Gorsel (AIV/CEI) and Dr E.P. Wellenstein (honorary member). The civil service liaison officer was S. Fazili of the Ministry of Foreign Affairs' European Integration Department/ External Affairs Division (DIE/EX). The executive secretary was Dr D.E. Comijs, assisted by D.A. Wegen and P. Koning (trainees).

In the report, the AIV starts from the premise that the EU's enlargement process has proven to be one of the most successful instruments of the Union's external policy in recent decades. Enlargement has united old and new member states in the joint pursuit of peace, security, democracy and prosperity for their peoples. This has made the EU a zone of political stability in an often turbulent environment and a world of radically shifting power relations.

The European Commission defines the term 'absorption capacity' as 'whether the EU can take in new members at a given moment or in a given period, without jeopardizing the political and policy objectives established by the Treaties'. However, the AIV prefers the term 'integration capacity', since it more accurately expresses the link with the political objectives

of European cooperation and the positive and dynamic nature of the European project.

The AIV believes that the current official term – ‘absorption capacity’ – is problematic for four reasons. Firstly, the term is not precise. Secondly, it is a dynamic term. Thirdly, absorption capacity is not an abstract concept but a product of each acceding country’s size and specific circumstances. Finally, absorption capacity is determined by a variety of factors. The AIV has identified the following five dimensions:

- a. the institutional and governance dimension: the EU’s capacity to act;
- b. the economic dimension: the general development of prosperity;
- c. the budgetary dimension: the consequences for the EU budget;
- d. public acceptance: identification with and support from the EU’s citizens; and
- e. the geopolitical dimension: the impact on stability in the direct vicinity of the EU and on the EU’s standing in world politics.

As noted, the AIV believes that the enlargement process has on the whole been successful. The EU would have missed an historic opportunity if it had neglected its responsibilities towards the countries on the other side of Europe’s former East-West boundary. Provided the EU itself is capable of handling the accession of new member states and the accession conditions are strictly applied, the AIV is in principle in favour of further EU enlargement.

The AIV’s opinion on the five dimensions is as follows:

a. Institutional and governance aspects

The AIV believes that absorption capacity can be strengthened through targeted policy. The Treaty of Lisbon has ensured that the decision-making ability of the Council of Ministers will not be paralysed by the accession of new member states. Additional changes are nevertheless required. For instance, the AIV believes that the European Commission is already too large. The Netherlands must therefore keep the question of a smaller Commission on the agenda. In addition, the AIV recognises that further enlargement could cause problems at

heeft de EU tot een zone van politieke stabiliteit gemaakt in een vaak turbulente omgeving en binnen een wereld van sterk verschuivende machtsverhoudingen.

De Europese Commissie (EC) definieert het begrip ‘absorptiecapaciteit’ als ‘het vermogen van de EU nieuwe lidstaten op te nemen, op een bepaald moment of in een bepaalde periode, zonder de politieke doelstellingen van de verdragen in gevaar te brengen’. De AIV geeft echter de voorkeur aan de door de EC geïntroduceerde term ‘integratiecapaciteit’, omdat dit woord beter de koppeling met de politieke doelstellingen van de Europese samenwerking alsmede het positieve en dynamische karakter van het Europese project uitdrukt.

Het officieel gangbare begrip ‘absorptiecapaciteit’ is naar de mening van de AIV om vier redenen problematisch. Ten eerste is het begrip niet precies. Ten tweede is het een dynamisch begrip. Ten derde is de absorptiecapaciteit geen abstract gegeven, maar afhankelijk van de omvang en de speciale omstandigheden van elk toetredend land. Ten slotte wordt de absorptiecapaciteit bepaald door diverse factoren. De AIV onderscheidt de volgende vijf dimensies:

- a. institutioneel-bestuurlijk: het handelingsvermogen van de EU;
- b. economisch: de algemene welvaartsontwikkeling;
- c. budgettair: de gevolgen voor de EU-begroting;
- d. publieke acceptatie: identificatie met en steun van de EU-burgers;
- e. geopolitieke dimensie: de uitwerking op de stabiliteit in de directe omgeving van de EU en op het gewicht van de Unie in de wereldpolitiek.

De AIV beoordeelt het uitbreidingsproces, als gezegd, per saldo als succesvol. Volgens de AIV zou de EU een historische kans hebben gemist, indien zij haar verantwoordelijkheid ten opzichte van de landen aan de andere kant van de vroegere scheidingslijn in Europa niet op zich had genomen. Onder de voorwaarde dat de EU zelf in staat is de toetreding van nieuwe lidstaten te verwerken en dat de toetredingsvoorwaarden streng worden toegepast, is de AIV in beginsel voorstander van verdere uitbreiding van de EU.

Het oordeel van de AIV over de vijf dimensies is als volgt:

a. Institutioneel-bestuurlijke aspecten

De AIV is van mening dat absorptiecapaciteit door gericht

beleid kan worden vergroot. Het Verdrag van Lissabon heeft ervoor gezorgd dat de besluitvaardigheid van de EU-Raden niet wordt verlamd als gevolg van toetreding van nieuwe lidstaten. Verdere aanpassingen zijn echter nodig. Zo is de omvang van de Europese Commissie naar de mening van de AIV nu al te groot. Nederland moet verkleining van de Commissie daarom op de agenda houden. Verder onderkent de AIV dat door verdere uitbreiding problemen kunnen ontstaan bij het Hof van Justitie wat de tijdsduur van procedures en de eenheid van het Europese recht aangaat. De AIV pleit daarom voor een aanpassing van het prejudiciële stelsel en een beperking van het aantal rechters. Ten aanzien van de omvang van het Europees Parlement (EP) ziet de AIV geen belemmering voor het democratisch functioneren. Wel pleit de AIV ervoor dat de relatieve ondervertegenwoordiging van de grotere lidstaten in het EP niet verder wordt vergroot.

De AIV komt tot de slotsom dat, voor zover er sprake is van institutionele problemen, deze niet als excuus mogen worden aangevoerd om af te zien van verdere uitbreiding.

b. Economische aspecten

Als het gaat om economische aspecten is de AIV zonder meer van mening dat de totale economie van de EU verdere uitbreiding aankan. Uitbreiding blijkt niet alleen in het belang van de toetreders te zijn, maar nadrukkelijk ook van de oude lidstaten (nieuwe afzetgebieden en investeringsmogelijkheden). Eventueel verlies aan werkgelegenheid wordt ruimschoots gecompenseerd door de creatie van nieuwe banen. Naarmate nieuwe lidstaten zich economisch verder ontwikkelen, neemt ook de aantrekkingskracht van werknemers uit deze landen om zich te vestigen in de oude lidstaten af.

c. Budgettaire aspecten

De AIV meent dat ook dit een aspect van de absorptiecapaciteit is dat door beleidskeuzes beïnvloedbaar is. Hierbij moet in de eerste plaats worden gedacht aan wijziging van de afspraken op grond van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB). De AIV wijst er verder op dat de budgettaire gevolgen in relatie moeten worden gebracht met de te verwachten positieve economische effecten van uitbreiding, die in beginsel een veelvoud van de directe kosten zullen opleveren.

d. Publieke acceptatie

Ten aanzien van deze dimensie is de AIV van oordeel dat het draagvlak het meest uitdagende aspect van de absorptie-

the Court of Justice regarding the length of its proceedings and European legal uniformity. It therefore calls for a modification of the preliminary ruling system and a limit on the number of judges. As regards the European Parliament, the AIV does not believe that its size forms an obstacle to its ability to function democratically. However, the allocation of seats in the parliament must not become more disadvantageous to the larger member states, which are already underrepresented in relative terms.

The AIV concludes that institutional problems, in so far as they exist, must not be used as an excuse to refrain from further enlargement.

b. Economic aspects

The AIV has no doubt that the EU economy as a whole can cope with further enlargement. It seems that enlargement is in the interests not only of the new member states but also – explicitly – of the old member states, which gain access to new markets and investment opportunities. Any loss of employment will be more than made up for by the creation of new jobs. As the new member states continue to develop economically, the incentive of workers from these countries to settle in the old member states will also diminish.

c. Budgetary aspects

The AIV believes that this aspect of the EU's absorption capacity can also be influenced by policy decisions. A prime example of this is the amendment of agreements based on the Common Agricultural Policy (CAP). The AIV further points out that budgetary consequences should be seen in the light of the expected economic benefits of enlargement, which in principle will be many times greater than the direct cost.

d. Public acceptance

The AIV believes that public support is the most challenging aspect of absorption capacity. Fostering support for enlargement should in any event be an essential part of the EU's enlargement policy. In order to increase support, widespread public concerns must be alleviated by concluding firm agreements with candidate countries during the pre-accession phase and making further steps in the pre-accession process dependent on the outcome of the required changes.

e. Geopolitical aspects

The AIV believes that enlargement is above all a geopolitical undertaking, its main objectives being to increase stability in the EU's direct vicinity and strengthen the Union's standing on the world stage.

In addition to these five dimensions, the EU's absorption capacity is also influenced by other issues, such as migration, crime prevention and safeguarding the rule of law.

The Dutch government is in favour of strict compliance with the accession conditions. Compared to other member states, its position is 'precise' rather than 'pliable'. The AIV believes that, even under a more 'precise' stance, it is vital to invest through pre-accession policy in cooperation and integration, so that candidate countries can comply with the conditions quickly and precisely. The fact that a majority of the Dutch population is negatively disposed towards enlargement is a source of concern. The AIV believes that politicians should emphasise the benefits of enlargement for the Netherlands. At the same time, any suggestion that enlargement is regarded as an automatic process must be avoided.

The AIV adopted this advisory report on 2 July 2010. The report was widely distributed in the Netherlands and abroad and prompted several articles in specialist journals and *NRC Handelsblad*.

Government response

On 2 December 2010, the AIV received the government's response to this advisory report, which formed part of its response to the European Commission's 2010 enlargement package. The government thanks the AIV for its efforts and describes the report as comprehensive and thorough. In the relevant letter to the House of Representatives, the government discusses the five dimensions of absorption capacity identified by the AIV.

With regard to the institutional and governance aspects, the government agrees with the AIV that the Lisbon Treaty's entry into force does not present an obstacle to further enlargement. However, it does not agree with the AIV about the need to modify the decision-making procedure for Common Foreign and Security Policy (CFSP) aspects of the Union's external policy.

capaciteit is. Verwerving van steun voor uitbreiding is hoe dan ook een wezenlijk deel van het uitbreidingsbeleid van de EU. Om draagvlak te bevorderen wijst de AIV op het wegnemen van zorgen bij veel burgers door het maken van harde afspraken met de kandidaat-lidstaten in de preaccessiefase en het afhankelijk stellen van nieuwe stappen in het pre-accessieproces van behaalde resultaten bij de verlangde aanpassingen.

e. Geopolitieke aspecten

De AIV is van mening dat de uitbreiding bij uitstek een geopolitieke onderneming is en mede tot doel heeft de stabiliteit in de directe omgeving van de EU te vergroten en de positie van de Unie op het wereldtoneel te versterken.

Naast het vijftal aangeduide dimensies hangt de absorptiecapaciteit van de EU ook nog samen met andere factoren, zoals migratie, criminaliteitsbestrijding en het waarborgen van de rechtsstaat.

De Nederlandse opstelling is gericht op een strikte naleving van de toetredingsvoorwaarden. Onder de lidstaten is de Nederlandse positie eerder 'precies' dan 'rekkelijk'. Ook bij een meer 'precieze' opstelling is het naar de mening van de AIV wezenlijk via het preaccessiebeleid te investeren in samenwerking en integratie, ten einde kandidaat-lidstaten in staat te stellen snel tot een precieze naleving van de voorwaarden te komen. De AIV maakt zich zorgen over de negatieve houding van een meerderheid van de Nederlandse bevolking tegenover uitbreiding. Naar de mening van de AIV moeten politici nadrukkelijk wijzen op de voordelen van uitbreiding voor Nederland. Tegelijkertijd moet elke schijn worden vermeden dat de uitbreiding als een proces wordt gezien, dat zich automatisch voltrekt.

De AIV heeft het advies vastgesteld op 2 juli 2010. Het advies is daarna breed verspreid in binnen- en buitenland en heeft geleid tot een aantal artikelen in de vakbladen en het NRC.

Regeringsreactie

Op 2 december 2010 ontving de AIV de regeringsreactie op het advies. Deze reactie vormt een onderdeel van de zogeheten *Appreciatie uitbreidingspakket Europese Commissie 2010*. De regering spreekt haar waardering uit voor de geleverde inspanning en kwalificeert het advies als 'uitgebreid en gedegen'. In de desbetreffende brief aan de Kamer gaat de regering in op de vijf dimensies die de AIV onderscheidt in het begrip absorptiecapaciteit.

Ten aanzien van de institutioneel-bestuurlijke aspecten deelt het kabinet de mening van de AIV dat de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon geen belemmering vormt voor verdere uitbreiding. De regering deelt echter niet het oordeel van de AIV dat de besluitvormingsprocedures ten aanzien van de GBVB-aspecten van het externe beleid van de Unie moeten worden aangepast. Aanpassing van deze procedures staat voor het kabinet derhalve los van uitbreidingsvraagstukken.

Net als de AIV onderschrijft de regering de visie dat de interne markt van de Unie de economische aspecten van de toetreding van nieuwe lidstaten kan absorberen. De economische gevolgen van uitbreiding zijn per saldo positief.

Ten aanzien van budgettaire aspecten van absorptiecapaciteit plaatst het kabinet enige kanttekeningen bij de conclusie van de AIV dat verdere uitbreiding geen onoverkomelijke bezwaren zou opleveren. Toetreding is afhankelijk van onder meer omvang, inwonersaantal en BNP per hoofd van de bevolking en de stand van zaken van het relevante *acquis*. Het kabinet deelt de mening van de AIV dat het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid van de EU hervormd moet worden. Het kabinet vraagt zich af waarom de AIV niet ingaat op de kosten die samenhangen met de bevordering van justitie, vrijheid en veiligheid.

Het kabinet onderstreept de genoemde positieve geopolitieke aspecten van verdere uitbreiding. Een sterkere en grotere EU is op het wereldtoneel beter in staat de EU-belangen te waarborgen en de concurrentie met opkomende landen in de toekomst aan te kunnen.

Ten slotte deelt de regering de mening van de AIV dat de publieke acceptatie voor het scheppen van voldoende draagvlak voor uitbreiding het meest uitdagende aspect van absorptiecapaciteit is. De regering acht verwerving van parlementaire en publieke steun voor uitbreiding essentieel.

De regering is, samenvattend, van oordeel dat de AIV een belangrijke bijdrage heeft geleverd aan de discussie over absorptiecapaciteit en de EU-uitbreiding.

De regering kondigt aan het advies onder de aandacht te brengen van de bevoegde EU-instanties in Brussel, na verkregen instemming van de Tweede Kamer als medeaanvrager van het advies. Inmiddels is al een groot aantal adviezen in Brussel en andere posten in Europese landen verspreid. Ook kreeg de AIV

The government believes that any steps in this area should not be connected to enlargement.

Like the AIV, the government supports the view that the Union's internal market can absorb the economic aspects of the accession of new member states. On balance, the economic consequences of enlargement are positive.

With regard to the budgetary aspects of absorption capacity, the government has several comments on the AIV's conclusion that further enlargement will not produce insurmountable obstacles. Accession is dependent, among other factors, on size, population, per capita GNP and the status of the relevant *acquis*. The government agrees with the AIV that the EU's common agricultural policy (CAP) must be reformed, but wonders why it did not consider the cost of promoting justice, freedom and security.

The government highlights the positive geopolitical aspects of further enlargement cited by the AIV. A stronger and larger EU is better placed to safeguard the EU's interests on the world stage and compete with emerging countries in the future.

Finally, the government shares the AIV's view that public acceptance – the creation of sufficient support for enlargement – is the most challenging aspect of absorption capacity. In the government's opinion, fostering parliamentary and public support for enlargement is essential.

In conclusion, the government feels that the AIV has made an important contribution to the debate on absorption capacity and EU enlargement.

The government has announced that it will bring the AIV's report to the attention of the competent EU bodies in Brussels if the House of Representatives, as co-signatory of the request for advice, agrees. The Representation of the Netherlands to the EU in Brussels and other Dutch missions in European countries have distributed numerous copies of the report. The AIV has also received a considerable number of requests for extra copies from representatives of other countries in The Hague.

ADVISORY REPORT NO. 72: *'Combating Piracy at Sea: A Reassessment of Public and Private Responsibilities'*

On 22 March 2010, the AIV received a request for advice on international efforts to combat piracy and armed robbery at sea.

The report was prepared by a joint committee chaired by Professor J.J.C. Voorhoeve (AIV/CVV chair). Its other members were Lieutenant General M.L.M. Urlings (ret.) (AIV/CVV vice-chair), D.J. Barth, Dr I. Duyvesteyn, Dr B.T. van Ginkel, Professor M. de Goede, J.S.L. Gualthérie van Weezel, Dr P. van Ham, Dr C.M. Megens, Ms C.F. Meindersma, J. Ramaker and Lieutenant General H.W.M. Satter (ret.) of the Peace and Security Committee (CVV), as well as Dr W.F. van Eekelen of the European Integration Committee (CEI) and Professor M.T. Kamminga of the Human Rights Committee (CMR). The civil service liaison officers were Ms H.M.J. Somsen, V.C. Roza and J.B. de Bourbon de Parme on behalf of the Ministry of Foreign Affairs and Dr S.J.G. Reyn, Commodore F. Sijtsma and Ms E.J.M. Troquete on behalf of the Ministry of Defence. The executive secretary was M.W.M. Waanders, assisted by D.A. Wegen, P. Koning and Ms J.C. McCall (trainees). In preparing this report, the AIV spoke to a number of experts and paid a working visit to the EU Military Staff and the Permanent Representation of the Netherlands to the EU in Brussels.

The AIV concludes that shipowners and masters of vessels bear primary responsibility for protecting cargo ships against piracy and implementing self-protection measures and best management practices. Shipowners, insurance companies and the government are jointly responsible for implementing effective preventive measures against piracy. Insurance companies should reward shipowners that take adequate self-protection measures for their ships and crews with reduced insurance premiums. The government should ensure that all ships sailing under a Dutch flag are equipped with sufficient on-board security measures to protect themselves against piracy.

The AIV believes that, in special cases, in which preventive security measures and the option of group transits or supported transits through the Gulf of Aden do not provide sufficient guarantees for the safe passage of highly vulnerable ships sailing under a Dutch flag, the Minister of Defence should opt to station a Dutch military vessel protection detachment (VPD) on board. This would be contingent on the conclusion of agreements with coastal states in the region (preferably Djibouti and Oman) on the embarkation and disembarkation of Dutch military personnel.

Stationing Dutch military VPDs on board highly vulnerable ships

inmiddels een aanzienlijk aantal verzoeken om extra exemplaren van vertegenwoordigers van andere landen in Den Haag.

ADVIES nummer 72: *Piraterijbestrijding op zee: een herijking van publieke en private verantwoordelijkheden*

Op 22 maart 2010 ontving de AIV een adviesaanvraag over de internationale bestrijding van piraterij en gewapende overvallen op zee.

Het advies is voorbereid door een gecombineerde commissie bestaande uit prof.dr.ir. J.J.C. Voorhoeve (AIV/CVV-voorzitter), lt-gen. b.d. M.L.M. Urlings (AIV/CVV-vicevoorzitter), drs. D.J. Barth (CVV), mw. dr. I. Duyvesteyn (CVV), mw. mr.dr. B.T. van Ginkel (CVV), mw. prof.dr. M. de Goede (CVV), mr. J.S.L. Gualthérie van Weezel (CVV), dr. P. van Ham (CVV), mw. dr. C.M. Megens (CVV), mw. mr. C.F. Meindersma (CVV), drs. J. Ramaker (CVV), lt-gen. b.d. H.W.M. Satter (CVV), alsmede dr. W.F. van Eekelen (CEI) en prof.dr. M.T. Kamminga (CMR). De commissie werd bijgestaan door de ambtelijke contactpersonen mw. drs. H.M.J. Somsen, drs. V.C. Roza en J.B. de Bourbon de Parme MA namens het ministerie van Buitenlandse Zaken en dr. S.J.G. Reyn, CDR F. Sijtsma en mw. drs. E.J.M. Troquete namens het ministerie van Defensie. Het secretariaat werd gevoerd door drs. M.W.M. Waanders met hulp van de stagiaires de heren D.A. Wegen, P. Koning en mw. J.C. McCall. Voor dit advies heeft de AIV gesproken met een aantal deskundigen en is ook een bezoek gebracht aan de EU Militaire Staf en de Nederlandse Permanente Vertegenwoordiging bij de EU in Brussel.

De AIV concludeert dat reders en kapiteins van schepen primair verantwoordelijk zijn voor de bescherming van vrachtschepen tegen piraterij en de naleving van zelfbeschermingsmaatregelen en zogeheten *best management practices*. Reders, verzekeringsmaatschappijen en de overheid hebben een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor een effectief preventiebeleid inzake piraterij. Verzekeraars dienen reders, die adequate zelfbeschermingsmaatregelen treffen voor hun schepen en bemanningen, te belonen met kortingen op verzekeringspremies. De overheid moet erop toezien dat alle schepen die onder Nederlandse vlag varen voldoende zijn toegerust met veiligheidsvoorzieningen aan boord ter bescherming tegen piraterij.

De AIV meent dat in bijzondere gevallen, waarbij preventieve beschermingsmaatregelen en de mogelijkheden van *group transits* en *supported transits* in de Golf van Aden onvoldoende waarborgen bieden voor een veilige doorvaart van zeer

kwetsbare schepen die onder Nederlandse vlag varen, de minister van Defensie dient te besluiten tot inzet van een Nederlands militair beveiligingsteam aan boord. Voorwaarde is wel dat met kuststaten in de regio, bij voorkeur Djibouti en Oman, een overeenkomst wordt gesloten over het inschepen en ontschepen van Nederlandse militairen.

De inzet van een Nederlands militair beveiligingsteam aan boord van zeer kwetsbare schepen op andere vaarroutes in het Somalië Bassin en de Indische Oceaan kent meer operationele beperkingen dan in de Golf van Aden. Gegeven de veiligheidsrisico's in dit uitgestrekte zeegebied beveelt de AIV de regering aan in bijzondere gevallen de kapitein van een zeer kwetsbaar schip de bevoegdheid te geven om onder strikte voorwaarden, onder meer inzake het gebruik van geweld en de naleving van internationale mensenrechten en humanitaire verdragen, gewapende particuliere beveiligers in te zetten als afschrikking tegen piraten. Wel zou de regering eerst moeten overgaan tot het certificeren en reguleren van private beveiligingsbedrijven (PSC's). Nederlandse reders en kapiteins van schepen mogen dan uitsluitend gebruikmaken van de diensten van deze gecertificeerde PSC's.

De AIV merkt op dat de internationale gemeenschap zich voor een moeilijke afweging geplaatst ziet ten aanzien van de vraag of prioriteit gegeven moet worden aan financiële en technische assistentie aan zwakke Afrikaanse kuststaten bij de opbouw van een maritieme sector, die op termijn in staat is zelf de veiligheid op zee te waarborgen ofwel dat de komende jaren prioriteit blijft uitgaan naar de kostbare uitzending van marine-eenheden ter beveiliging van strategische scheepvaartroutes voor de kust van Somalië. De AIV is van mening dat een exitstrategie voor de internationale maritieme aanwezigheid in de Golf van Aden en de wateren ten oosten van Somalië voornog niet aan de orde is. Dat betekent dat ook Nederland de komende jaren een maritieme bijdrage moet leveren voor piraterijbestrijding in het gebied. Er is meer tijd nodig om de ontwikkelingen in Somalië zelf in positieve zin te beïnvloeden en tegelijkertijd de staten in en nabij de Hoorn van Afrika te ondersteunen bij de versterking van hun handhavingcapaciteiten en kustwachten.

Samenwerking met de autoriteiten van de semi-autonome regio Puntland, waarvandaan de meeste Somalische piratenbendes opereren, is problematischer dan samenwerking met Somaliland vanwege de vermoedelijke betrokkenheid van

on other navigation routes in the Somali Basin and the Indian Ocean involves more operational restrictions than doing so in the Gulf of Aden. Given the security risks in this vast maritime area, the AIV advises the government to grant masters of highly vulnerable vessels the authority to employ private armed guards to deter pirates, but only in exceptional circumstances and under strict conditions (e.g. regarding the use of force and compliance with international human rights and humanitarian law instruments). First, however, the government should start to certify and regulate private security companies (PSCs). Dutch shipowners and masters of vessels would then only be permitted to use the services of certified PSCs.

The AIV notes that the international community faces a difficult choice: whether to prioritise financial and technical assistance to weak African coastal states so that they can build up a maritime sector that will eventually be able to guarantee maritime security on its own or whether to continue prioritising the costly deployment of naval units to protect strategic shipping routes off the coast of Somalia in the years ahead. The AIV believes that it is too soon to discuss an exit strategy for international maritime operations in the Gulf of Aden and the waters to the east of Somalia. This means that the Netherlands, too, will have to contribute ships for the suppression of piracy in the region in the coming period. The international community needs more time to make a positive impact on developments in Somalia and simultaneously help states in and around the Horn of Africa to strengthen their own enforcement capacity and coastguard organisations.

Working with the authorities in the semi-autonomous region of Puntland (from where most Somali pirate gangs operate) is more problematic than working with Somaliland due to the suspected involvement in piracy of members of Puntland's leadership. The Netherlands should argue at EU level for a more coherent and dynamic anti-piracy strategy in Puntland. The cooperation of Puntland's government is desirable, but if it proves fruitless or counterproductive the emphasis should shift to the local level and the areas of Puntland where piracy is most prevalent. The creation of alternative employment for unemployed fishermen and former pirates is at the core of policy aimed at discouraging piracy, since it lays the foundations for the socio-economic development of Puntland's coastal areas.

The AIV will present this advisory report to the Minister of Defence, Hans Hillen, at the beginning of 2011, following which the report will be made public.

Puntlandse bestuurders bij piraterij. Nederland moet zich in EU-verband sterk maken voor een samenhangende en voortvarende aanpak van piraterijbestrijding in Puntland. Medewerking van de Puntlandse regering is wenselijk, maar indien deze samenwerking niet vruchtbaar of contraproductief blijkt te zijn, zal het zwaartepunt van de samenwerking verlegd moeten worden naar het lokale niveau en de districten in Puntland waar piraterij het meeste voorkomt. Kern van het ontmoedigingsbeleid inzake piraterij vormt het creëren van alternatieve werkgelegenheid voor werkloze vissers en voormalige piraten; zo wordt een fundament gelegd voor sociaal-economische ontwikkeling van de kustgebieden in Puntland.

Het advies wordt begin 2011 aangeboden aan de minister van Defensie, drs. H.S.J. Hillen en wordt daarna publiek gemaakt.

REACTIES OP EERDERE ADVIEZEN

REACTIE op ADVIES nummer 66: *Demografische Veranderingen en Ontwikkelingssamenwerking*

Op 15 januari 2010 ontving de AIV de regeringsreactie op het advies 'Demografische Veranderingen en Ontwikkelingssamenwerking', dat op 18 augustus 2009 was aangeboden.

De regering onderschrijft de belangrijkste conclusie van de AIV dat er nationaal en internationaal veel meer aandacht moet komen voor de relatie tussen demografische ontwikkelingen en economische groei en duurzame ontwikkeling, vrede en veiligheid, schaarste, energieverbruik, milieu, migratie/mobiliteit en menselijke waardigheid en deelt de mening van de AIV dat demografische ontwikkelingen samen met klimaatverandering tot de grootste uitdagingen behoren waarvoor de wereld zich in de 21^e eeuw gesteld ziet. Dit geldt zeker in landen met een snel groeiende bevolking en een economische groei die hierbij uit de pas loopt.

Naar aanleiding van de aanbeveling om meer aandacht aan dit onderwerp te besteden en het duidelijker te positioneren als *global issue* binnen de nieuwe structuur van het ministerie, laat de regering weten voornemens te zijn om de Ambassadeur Duurzame Ontwikkeling (AMDO) tevens verantwoordelijk te maken voor bevolkingsvraagstukken voor zover ze een relatie hebben met klimaat en milieu. De regering benadrukt daarbij dat haalbaarheid, effectiviteit alsmede personele en budgettaire krapte belangrijke overwegingen zijn bij het besluit om AMDO zich strategisch te laten toespitsen op klimaat en milieu, eerder dan op de volle breedte van het bevolkingsvraagstuk.

De regering geeft verder aan op een aantal beleidsterreinen meer expliciete aandacht aan demografische veranderingen te zullen gaan schenken aan de kwaliteit van de uitvoering van bestaand beleid. De AIV adviseerde demografische ontwikkelingen en demografische transitieprocessen onderwerp te maken van de beleidsdialoog met partnerlanden en van Meerjarige Strategische Plannen (MJSP), landenprofielen en PRSP's en de regering deelt dit standpunt. Ook in de bilaterale dialoog met politieke leiders en bestuurders in ontwikkelingslanden moet aandacht worden geschonken aan demografische analyses in relatie tot economische groei, duurzame ontwikkeling en politieke en sociale stabiliteit.

De regering deelt daarnaast het standpunt van de AIV dat naast de toename van de wereldbevolking ook demografische transitieprocessen een belangrijke rol spelen bij de analyse van

Government responses to previous advisory reports

GOVERNMENT RESPONSE TO ADVISORY REPORT NO. 66: *'Demographic Changes and Development Cooperation'*

On 15 January 2010, the AIV received the government's response to its advisory report on demographic changes and development cooperation, which it had presented to the government on 18 August 2009.

The government endorses the AIV's main conclusion that far more attention should be focused both nationally and internationally on how demographic trends relate to economic growth and sustainable development, peace and security, scarcity, energy consumption, the environment, migration and mobility, and human dignity. It also shares the AIV's view that demographic changes and climate change will be among the greatest challenges facing the world in the 21st century. This is particularly true for countries with a rapidly growing population and disproportionate economic growth.

Further to the AIV's recommendation to devote more attention to this issue and emphasise its global nature within the new structure of the Ministry of Foreign Affairs, the government notes that it intends to extend the responsibility of the Ambassador for Sustainable Development (AMDO) to cover population issues insofar as they relate to climate and the environment. In doing so, it emphasises that questions of feasibility and effectiveness, as well as personnel and budgetary considerations, have led the government to decide to limit AMDO's remit primarily to climate and environmental aspects of the population issue, rather than to the subject as a whole.

The government also notes that, in a number of policy areas, it will start focusing more explicitly on demographic changes, to improve the implementation of existing policy. The AIV advised the government to include demographic trends and transition processes in the policy dialogue with partner countries and make them part of Multi-Annual Strategic Plans (MJSPs), country profiles and Poverty Reduction Strategic Papers (PRSPs), and the government supports this position. In addition, the bilateral dialogue with political leaders and officials in developing countries should also focus

on demographic analyses in relation to economic growth, sustainable development and political and social stability.

In addition, the government agrees with the AIV's view that, as well as world population growth, demographic transition processes also play an important role in analysing the problems and opportunities of demographics as they relate to achieving the Millennium Development Goals. Even more needs to be done to promote opportunities for young people, not only in the interests of realising the potential of the demographic dividend, but also in order to reduce the risk of instability and social unrest caused by a lack of future prospects.

The government supports the AIV's recommendations concerning fragile states and advocates international cooperation in this area. The rights-based approach should lead the way in the policy dialogue on population issues. The Netherlands will continue to resist population policy as a means of managing symptoms. The Dutch government is working steadily to implement the Cairo Programme of Action and is helping to reduce the great unmet need for family planning. In doing so, it will continue to discuss international taboos in this area (e.g. raising the issue of sexuality and young people's sexual behaviour).

Given their importance to social and economic development, and in line with the AIV's report, the government ensured that the budgets for these priorities were affected as little as possible when it reduced the development cooperation budget (as a consequence of the fall in GNP). The government also calls on other donors to do the same.

The government welcomes the AIV's conclusion that the right policy priorities have been set. Promoting social rights such as SRHR, health and education, for girls and women in particular, is crucial to countries' development. Integrated healthcare systems focusing on preventive care, sex education and family planning are key. As set out above, and in line with the AIV's report, the government will, at national and international level and through the appropriate forums, channels and instruments, call for greater attention to be focused on the effects of demographic transition processes on developing countries.

de knelpunten en mogelijkheden van demografische ontwikkelingen voor het behalen van de millenniumdoelstellingen. Het is voorts noodzakelijk om nog sterker in te zetten op het vergroten van de kansen van jongeren, niet alleen om het potentieel van het demografisch dividend te kunnen verwezenlijken maar ook om risico's op instabiliteit en sociale onrust als gevolg van uitzichtloosheid te verminderen.

De aanbevelingen ten aanzien van fragiele staten worden door de regering gedeeld en internationale samenwerking wordt op dit terrein aanmoedigd. In de beleidsdialoog met betrekking tot bevolkingsvraagstukken moet de rechtenbenadering leidend zijn. Nederland zal zich blijven verzetten tegen bevolkingspolitiek als symptoombestrijding. De Nederlandse regering werkt consistent aan de uitvoering van het *Cairo Programme of Action* en draagt bij aan het verminderen van de enorme behoefte aan *family planning*. Nederland zal daarbij internationaal bestaande taboes (zoals het bespreekbaar maken van seksualiteit en seks onder jongeren) aan de orde blijven stellen.

Gegeven het belang voor sociale en economische ontwikkeling heeft de regering, in aansluiting met het advies, bij de keuzes voor bezuinigingen binnen de OS-begroting als gevolg van de daling van het BNP deze prioriteiten zo weinig mogelijk aangetast. Tegelijkertijd roept de regering andere donoren op om hetzelfde te doen.

De regering geeft aan verheugd te zijn met de conclusie van de AIV dat de juiste prioriteiten binnen het beleid zijn gesteld. Het bevorderen van sociale rechten als SRGR, gezondheid en onderwijs van met name meisjes en vrouwen, is van groot belang voor ontwikkeling van landen. Geïntegreerde gezondheidssystemen waarin aandacht geschonken wordt aan preventieve zorg, seksuele voorlichting en *family planning* zijn van groot belang. In lijn met het AIV-advies zal de regering, zoals hierboven aangegeven, zowel op nationaal als internationaal niveau via de daartoe geëigende fora, kanalen en instrumentaria nadrukkelijker aandacht vragen voor de gevolgen van demografische transitieprocessen voor ontwikkelingslanden.

ADVIEZEN IN BEHANDELING

RONDE DE JAARWISSELING 2010-2011 HAD DE AIV DE VOLGENDE adviesaanvragen in behandeling:

Adviesaanvraag Effectiviteit van het Europees Mensenrechtenbeleid

In november 2010 ontving de AIV een adviesaanvraag over de effectiviteit van het Europees Mensenrechtenbeleid.

De universaliteit van mensenrechten staat internationaal steeds vaker ter discussie, hetgeen de toch al beperkte naleving van de in verdragen vastgelegde mensenrechten verder onder druk zet. Om hieraan tegenwicht te bieden is – naast daadkrachtig optreden op nationale titel – een effectief en op maat gesneden mensenrechtenbeleid van de kant van de Europese Unie van belang. De bescherming van mensenrechten is zowel extern als intern een basisdoelstelling van de Unie. De grote uitdaging ligt gelegen in het aanbrengen van coherentie tussen het interne en externe beleid. Tegen deze algemene achtergrond stelt de regering de volgende vraag:

Hoe kan het EU-mensenrechtenbeleid in het licht van het Verdrag van Lissabon slagvaardiger, coherenter en zichtbaarder worden gemaakt?

De volgende subvragen zijn daarbij relevant:

1. Hoe kan het optreden van de Unie in internationale mensenrechtenfora (VN en ook RvE en OVSE) worden versterkt, zonder dat eenstemmigheid leidt tot verlies van politiek- en stemgewicht?
2. Hoe kan de effectiviteit van de vele mensenrechteninstrumenten dusdanig worden vergroot dat zij integraal onderdeel uitmaken van het buitenlandbeleid van de Unie, en hoe kan maatwerk worden verbeterd?
3. Hoe kan de coherentie tussen het interne en externe mensenrechtenbeleid worden vergroot?
4. Hoe kan de EU meer zichtbaarheid geven aan diens interventies op mensenrechtenterrein?

Het advies wordt voorbereid door de gecombineerde commissie bestaande uit prof.mr. R. Fernhout, voorzitter (CMR), mw. prof.dr. K.C.J.M. Arts (CMR), mw. prof.dr. M.G.W. den Boer (CEI), prof.mr. C. Flinterman (CMR), mw. prof.mr. J.E. Goldschmidt (CMR), mr. R. Herrmann (CMR), drs. T.P. Hofstee (CMR), mw. mr. C.F. Meindersma (CVV), mw. prof.mr. W.M.F. Thomassen (CMR), mw. mr. H.M. Verrijn Stuart (AIV/CMR) en prof.dr. J.W. de Zwaan (CEI). Mw. drs. J. Alberda (DMH/MR)

Advisory reports currently in preparation

AT THE END OF 2010, THE AIV WAS IN THE PROCESS OF preparing the following advisory reports.

Advisory report on the effectiveness of European human rights policy

In November 2010, the AIV received a request for advice on the effectiveness of European human rights policy.

The universality of human rights is increasingly being questioned at international level, and this entails risks for the observance of the human rights enshrined in international agreements – which already leaves much to be desired. To counter this trend, in addition to forceful action by individual states, an effective, tailor-made EU human rights policy is crucial. Not only is the protection of human rights one of the basic objectives of the EU's relations with the wider world, but respect for human rights is one of the values on which the Union itself is founded. Achieving coherence between internal and external policy is a major challenge. Against this background, the government poses the following question:

In the wake of the entry into force of the Treaty of Lisbon, how can the EU's human rights policy be made more effective, more coherent and more visible?

The following subsidiary questions are relevant to the main question:

1. How can the Union's participation in international human rights forums like the UN, the Council of Europe and the OSCE be strengthened, without concerted action leading to diminished political impact or dilution of voting power?
2. How can the effectiveness of the Union's many human rights instruments be enhanced so that they become integral to its external policy, and how can they be better tailored to specific situations?
3. How can the coherence between internal and external human rights policy be enhanced?
4. How can the EU raise the profile of its interventions in support of human rights?

The report is being prepared by a joint committee chaired by Professor R. Fernhout of the Human Rights Committee (CMR). Its other members are Professor K.C.J.M. Arts, Professor C. Flinterman, Professor J.E. Goldschmidt, R. Herrmann, T.P. Hofstee and Professor W.M.F. Thomassen (all CMR), Ms H.M. Verrijn Stuart (AIV/CMR), Professor M.G.W. den Boer and Professor J.W. de Zwaan of the European Integration Committee (CEI) and Ms C.F. Meindersma of the Peace and Security Committee (CVV). The civil service liaison officer is Ms J. Alberda of the Ministry of Foreign Affairs' Human Rights and Peacebuilding Department/Human Rights Division (DMV/MR). The executive secretary is Ms A.M.C. Wester, assisted by Ms M.A.C. Lucassen (trainee).

The AIV expects to complete this report during the first half of 2011.

Advisory report on the development agenda after 2015

On 18 November 2010, the government asked the AIV to prepare an advisory report that would enable it to determine its position in the debate on the development agenda after 2015.

The General Assembly of the United Nations unanimously signed the Millennium Declaration in New York in 2000. For the first time in history, measurable development goals – the Millennium Development Goals for 2015 – were agreed. In 2010, it is time to shine a light on the strengths and weaknesses of the current approach and to trace the outlines of a new approach for the period after 2015.

More specifically, the government has asked the following key questions:

- What has been the value for development of the Millennium Declaration and the concept of the Millennium Development Goals?
- Does the AIV's analysis of the lessons learned, the changing international context and current developments in international thinking on development lead it to expect the international development agenda to take on a completely new form after 2015?

The report is being prepared by a joint committee chaired by Professor R. van der Hoeven of the Development Cooperation Committee (COS). Its other members are Dr B.S.M. Berendsen,

fungeert als ambtelijk contactpersoon. Het secretariaat wordt gevoerd door mw. drs. A.M.C. Wester met hulp van de stagiaire mw. M.A.C. Lucassen.

De AIV verwacht het advies in de eerste helft van 2011 af te ronden.

Adviesaanvraag 'Ontwikkelingsagenda na 2015'

Op 18 november ontving de AIV een adviesaanvraag met het verzoek om een advies uit te brengen met als doel het kabinet in staat te stellen zijn positie te bepalen in het debat over de ontwikkelingsagenda post 2015.

In 2000 werd in New York door alle leden van de VN de Millennium Verklaring ondertekend. Met de Millennium Ontwikkelingsdoelen (MDGs) werden voor het eerst in de geschiedenis meetbare ontwikkelingsdoelen afgesproken voor het jaar 2015. In 2010 is het noodzakelijk om de sterktes en de zwaktes van de huidige benadering tegen het licht te houden en een eventueel nieuwe benadering te schetsen voor de periode ná 2015.

Meer specifiek stelt de regering de volgende hoofdvragen:

- Wat is de waarde geweest van de Millennium Verklaring en het concept van de Millennium Ontwikkelingsdoelen in termen van ontwikkeling?
- Is het de verwachting van de AIV dat op basis van de analyse van de geleerde lessen, de veranderde internationale context en de huidige ontwikkelingen in het internationale denken over ontwikkeling de vorm van de internationale ontwikkelingsagenda na 2015 anders gestalte zal krijgen?

Het advies wordt voorbereid door een gecombineerde commissie onder leiding van prof.dr. R. van der Hoeven (COS) en bestaat uit de volgende leden: mw. prof.dr. K.C.J.M. Arts (CMR), dr. B.S.M. Berendsen (COS), mw. S. Borren MA (AIV/COS), dr. L. Schulpen (COS), mw. drs. M. Sie Dhian-Ho (AIV), mw. dr. N. Tellegen (COS), ir. A. van der Velden (COS), prof.dr.ir. J.J.C. Voorhoeve, corresponderend lid (AIV/CVV) en mw. prof.dr. E.B. Zoomers, corresponderend lid (COS). Mw. N.A. Veenman (DEC) fungeert als ambtelijk contactpersoon. Mw. mr. D.E. van Norren voert het secretariaat, bijgestaan door de stagiaires mw. L.M. van Paaschen en mw. J.C. McCall.

Naar verwachting zal het advies in maart 2011 worden afgerond.

Dr L. Schulpen, Dr N. Tellegen and A. van der Velden (all COS), Professor K.C.J.M. Arts of the Human Rights Committee (CMR), Ms S. Borren (AIV/COS) and Ms M. Sie Dhian-Ho (AIV). Professor J.J.C. Voorhoeve (AIV/CVV) and Professor E.B. Zoomers (COS) are participating as corresponding members. The civil service liaison officer is Ms N.A. Veenman of the Effectiveness and Coherence Department (DEC) of the Ministry of Foreign Affairs. The executive secretary is Ms D.E. van Norren, assisted by Ms L.M. van Paaschen and Ms J.C. McCall (trainees).

The AIV expects to complete this advisory report in March 2011.

EXTERNE CONTACTEN EN OVERIGE ACTIVITEITEN

External contacts and other activities

Summary of the meeting with the Minister of Defence on 1 December 2010

On 1 December 2010, the chairman and executive secretary of the AIV met with the Minister of Defence, Hans Hillen. The discussion focused on various issues, including current activities, the provisional work programme and the future of the AIV.

The chairman of the AIV expressed the expectation that the advisory report on piracy would be formally presented at the beginning of January 2011. The minister noted that he considered this an important topic and stated, without being asked, that he was not in favour of stationing armed guards on board merchant ships. The chairman of the AIV then discussed the government's intentions regarding the advisory councils and highlighted the importance of the provision of independent (and inexpensive) advice by the present advisory system in general and the AIV in particular. Although the government's memorandum on the next steps to be taken is still forthcoming, the chairman announced that there were still vacancies in the Peace and Security Committee (CVV) and that he would return to this issue at the appropriate time. The minister did not explicitly discuss possible future developments, but stressed that he always welcomed authoritative advisory reports and that he had no doubts regarding the AIV's credentials in this regard. Finally, the AIV chair indicated that the CVV would welcome an opportunity to have a separate exchange of views with the minister in the not too distant future. The minister noted that he was favourably disposed to such a meeting.

The AIV's requests for introductory meetings with the new Minister of Foreign Affairs and the new Minister for European Affairs and International Cooperation are still outstanding. Given that both ministers had a very full schedule during the first half of December (including the budget debate and several foreign trips), these meetings will probably take place at the start of the new year.

Beknopt verslag van het gesprek met minister Hillen op 1 december 2010

Op 1 december 2010 hebben de voorzitter en secretaris van de AIV gesproken met minister van Defensie Hillen. Daarbij is onder meer gesproken over de lopende werkzaamheden, het voorlopige werkprogramma en de toekomst van de AIV.

De voorzitter van de AIV deelde mee, dat het advies inzake piraterij naar verwachting begin januari 2011 formeel kan worden aangeboden. De minister gaf aan het een belangrijk onderwerp te vinden en stelde (ongevraagd) geen voorstander te zijn van gewapende bescherming op koopvaardij schepen. De voorzitter van de AIV ging vervolgens in op de voornemens van het kabinet ten aanzien van de adviesraden en benadrukte het belang van onafhankelijke (en goedkope) advisering door de huidige structuur in het algemeen en de AIV in het bijzonder. Hoewel de notitie van de regering over de vervolgstappen wordt afgewacht, kondigde hij wel alvast aan dat er nog vacatures zijn in de CVV en dat hij ter gelegener tijd hierop terug zal komen. De minister ging niet expliciet in op de toekomstverwachtingen, maar benadrukte wel gezaghebbende adviezen altijd op prijs te stellen en op dat gebied ten aanzien van de AIV geen twijfel te hebben. Tot slot gaf de voorzitter van de AIV aan, dat de Commissie Vrede en Veiligheid van de AIV het zeer op prijs zou stellen om op niet al te lange termijn separaat met de minister van gedachten te kunnen wisselen. De minister gaf aan daar positief tegenover te staan. De CVV is zeer welkom.

Ook staan nog verzoeken uit om te komen tot kennismakingsgesprekken met de nieuwe bewindspersonen op het ministerie van Buitenlandse Zaken. Mede gezien de zeer volle agenda van beiden in de eerste helft van december (met bijvoorbeeld de begrotingsbehandeling en een aantal reizen) zullen deze gesprekken waarschijnlijk net na de jaarwisseling plaatsvinden.

Beknopt verslag van een gesprek met Ambassadeur Tanner van het Geneva Center for Security Policy (GCSP) op 12 april 2010

Na de kennismaking is gesproken over de werkzaamheden van zowel AIV als van het Geneva Center. Uit het gesprek bleek verder dat beide instituten vaker gebruik zouden kunnen maken van de expertise, trainingen en het netwerk van het GCSP en de adviezen en deskundigheid van de AIV. Tot slot ging prof. dr.ir. J.J.C. Voorhoeve (AIV) in op het advies over het nieuwe strategische concept van de NAVO, de politieke situatie in Nederland en mogelijke consequenties daarvan voor internationale defensiesamenwerking en ontwikkelingssamenwerking en

over de noodzaak om progressieve islamitische landen, zoals Turkije en Indonesië, te betrekken in internationale initiatieven.

Beknopt verslag van de lunchbijeenkomst 'de EU en de Crisis: lessen en leringen' op 2 maart 2010

Op 2 maart 2010 vond een lunchbijeenkomst plaats over het advies 'De EU en de crisis: lessen en leringen' van de Commissie Europese Integratie (CEI). De bijeenkomst werd gehouden op het Ministerie van Buitenlandse Zaken en werd bezocht door ongeveer 50 mensen van zowel binnen als buiten het ministerie.

De bijeenkomst werd voorgezeten door NRC-redacteur Roel Janssen. De discussie werd geopend door bijdragen van twee panelleden, prof.dr. A. van Staden (hoogleraar internationale betrekkingen en voorzitter CEI) en drs. M. Bos (directeur Economische Zaken SER en extern lid van de CEI). Behalve discussie over met name de rol van de Europese Commissie en de Europese Raad, werd ook gediscussieerd over de financiële situatie van Griekenland, die op dat moment de actualiteit domineerde.

Beknopt verslag van het seminar over het nieuwe strategisch concept van de NAVO op 5 maart 2010

Het advies *Het nieuwe strategisch concept van de NAVO* werd gepresenteerd op een seminar op 5 maart 2010 dat in samenwerking met Instituut Clingendael en de Atlantische Commissie werd georganiseerd. Behalve de vier sprekers en vier panelleden hebben ruim 100 genodigden het seminar bijgewoond.

Na de opening van het seminar door dagvoorzitter mw. mr. C. Meindersma werd een inleiding gegeven door Ambassadeur mr. F.A.M. Majoor, permanent vertegenwoordiger bij de NAVO, waarin werd ingegaan op nieuwe prioriteiten voor een grotere, veranderde NAVO in een veiligheidscontext die sterk is veranderd sinds het laatste strategisch concept. De voorzitter van de Commissie Vrede en Veiligheid, prof.dr.ir. J.J.C. Voorhoeve, gaf vervolgens een toelichting op de hoofdlijnen van het AIV-advies, dat hij vooral als behoedzaam typeerde.

Na een korte vraag- en antwoordronde gaf kol.dr. F. Osinga van de Nederlandse Defensie Academie een kritische reflectie op het advies, waarin onder meer het belang van solidariteit en het probleem van de zogenaamde *capability gap* werden geplaatst in de context van de bredere strategische belangen van de NAVO. Tweede Kamerlid drs. J.H. ten Broeke (VVD) en

Summary of a meeting with the Director of the Geneva Centre for Security Policy (GCSP), Ambassador Fred Tanner, on 12 April 2010

After formal introductions, the discussion focused on the activities of the AIV and the GCSP. It emerged that the AIV could make greater use of GCSP's expertise, courses and network and that the GCSP could make greater use of the AIV's advisory reports and expertise. Finally, Professor J.J.C. Voorhoeve (AIV) discussed the advisory report on NATO's new Strategic Concept, the political situation in the Netherlands and its possible consequences for international military and development cooperation, and the need to involve moderate Islamic countries, like Turkey and Indonesia, in international initiatives.

Summary of a lunchtime meeting on 'The EU and the Crisis: Lessons Learned' on 2 March 2010

On 2 March 2010, a lunchtime meeting on the advisory report 'The EU and the Crisis: Lessons Learned', which was prepared by the European Integration Committee (CEI), took place at the Ministry of Foreign Affairs. It was attended by approximately 50 people from inside and outside the ministry.

The meeting was chaired by NRC *Handelsblad* editor Roel Janssen. It opened with contributions from two members of the panel: Professor A. van Staden (professor of international relations and chair of the CEI) and M. Bos (Director of Economic Affairs at the Social and Economic Council of the Netherlands (SER) and external member of the CEI). The discussion focused, in particular, on the roles of the European Commission and the European Council, but also touched on Greece's financial situation, which was dominating current affairs at the time.

Summary of the seminar on NATO's new Strategic Concept on 5 March 2010

The advisory report on NATO's new Strategic Concept was presented at a seminar on 5 March 2010, which was organised in cooperation with the Netherlands Institute of International Relations 'Clingendael' and the Netherlands Atlantic Association. In addition to four speakers and four panel members, more than 100 invitees attended.

Following the opening of the seminar by the chair, Ms C. Meindersma, Ambassador F. Majoor, Permanent Representative of the Netherlands to NATO, presented an introduction in which

he discussed the new priorities of a larger, changing NATO in a security context that has changed dramatically since the previous Strategic Concept. The chair of the CVV, Professor J.J.C. Voorhoeve, then presented the main points of the AIV's report, which he described as mostly cautious.

Following a brief question and answer session, Colonel F. Osinga of the Netherlands Defence Academy presented a critical analysis of the report, in which he examined the importance of solidarity and the problem of the capability gap in the context of NATO's wider strategic interests. J.H. ten Broeke, MP for the People's Party for Freedom and Democracy (VVD), and Dr A. Vliegthart, a member of the Senate for the Socialist Party (SP), responded on behalf of the panel, thereby opening the discussion to the floor. In addition to the aforementioned issues, the topics raised during the discussion included nuclear weapons, relations with Russia and other partnerships, the Iranian threat and the mission in Afghanistan.

During the second part of the seminar, the focus shifted to the position of the Netherlands. Major General (Marines) C. Homan (ret.) presented an introduction in which he highlighted the importance of developing Europe's military capabilities and breaking with its peaceful tradition in order to reduce the Dutch and European dependence on the United States. The responses of R.W. Knops, MP for the Christian Democratic Alliance (CDA), and Ms A.M.C. Eijnsink, MP for the Labour Party (PvdA), and the subsequent discussion focused on the actual and perceived importance of NATO for the Netherlands, and on what the Netherlands wants, what it ought to want and what its capabilities are.

The seminar concluded with closing observations from the chair, followed by lunch. Despite the varied nature of the contributions of the speakers and panel members, one basic premise that attracted broad agreement was the great importance of solidarity within NATO in terms of military and financial burden sharing, in terms of providing assurances to the Eastern European allies and in a political sense. The new Strategic Concept should contribute to a renewed sense of unity.

Report of the AIV seminar on 3 September 2010

The AIV held its annual seminar on 3 September 2010. The subject was: 'Priorities for future foreign policy'. In the chamber

Eerste Kamerlid dr. A. Vliegthart (SP) gaven als panelleden hun respons en openden daarmee de discussie met het publiek. In aanvulling op de reeds genoemde onderwerpen kwamen onder meer kernwapens, de relatie met Rusland en andere partnerschappen, de dreiging van Iran en de missie in Afghanistan ter sprake.

In het tweede deel van het seminar verschoof de focus naar de positie van Nederland. Hiertoe gaf gen.-maj.marns. b.d. mr.drs. C. Homan een inleidend betoog waarin het belang werd onderstreept van een doelmatige opbouw van de Europese militaire capaciteiten en een breuk met de trend van pacificatie, om de Nederlandse en Europese afhankelijkheid van de Verenigde Staten te verminderen. In de reacties van Tweede Kamerleden drs. R.W. Knops (CDA) en mw. drs. A.M.C. Eijnsink (PvdA) en de discussie die volgde, werd het (gepercipieerde) belang van de NAVO voor Nederland besproken, alsmede de vraag wat Nederland zelf wil, kan, en zou moeten willen.

Het seminar werd afgesloten met een slotbeschouwing van de dagvoorzitter, gevolgd door een lunch. Ondanks gevarieerde bijdragen van sprekers en discussianten was een uitgangspunt waarover brede overeenstemming bestond het grote belang van solidariteit binnen de NAVO, zowel in termen van militaire en financiële *burden sharing*, in de zin van *assurances* aan de Oost-Europese bondgenoten, als ook in politieke zin. Het nieuwe strategisch concept zou moeten bijdragen aan hernieuwde eensgezindheid.

Kort verslag van de AIV-themadag op 3 september 2010

Op 3 september 2010 hield de AIV zijn jaarlijkse themadag, met als onderwerp 'Prioriteiten voor een toekomstig buitenlands beleid'. Ongeveer honderd deelnemers – behalve AIV-leden ook parlementariërs, oud-bewindspersonen en vertegenwoordigers van de pers – waren in de Eerste Kamer der Staten-Generaal getuige van inleidingen door dr. B.R. Bot en prof. R. Coolsaet. De forumdiscussie vond plaats onder voorzitterschap van mw. dr. P.C. Plooij-van Gorsel. De leden van het panel waren prof.dr. A. van Staden, prof.dr. W.J.M. van Genugten, prof.dr.ir. J.J.C. Voorhoeve en prof.dr. A. de Ruijter. De inleidingen werden steeds gevolgd door discussies met aanwezigen in de zaal. Mr. F. Korthals Altes opende de bijeenkomst en sloot deze aan het eind van de dag af.

De aanleiding voor de themadag werd gevormd door het in juni 2010 verschenen AIV-briefadvies 'Kabinetsformatie 2010' en

de zorgen van de AIV over de ontwikkelingen met betrekking tot het buitenlands beleid.

Tijdens de dag werd door de sprekers ingegaan op de verscheidene ontwikkelingen in het buitenlands beleid. De vraag die hierbij centraal stond, was: Wat zijn de prioriteiten voor het Nederlands toekomstig buitenlands beleid? Gedurende de dag werd duidelijk dat het onderwerp aanleiding geeft tot verschillende standpunten en zienswijzen. Onder andere werden de volgende gedachten naar voren gebracht:

1. Nederland moet voorkomen dat de Nederlandse merknaam schade zal oplopen in het buitenland. De opstelling van Nederland in een periode van onzekerheid en onoverzichtelijkheid, die leidt tot een terugval naar de vertrouwde nationale omgeving en de fragmentarisering van internationale samenwerking, heeft grote gevolgen in het buitenland. Concluderend kan er gesteld worden dat in een periode van crisis en daaruit voortvloeiende bezuinigingen het van belang is een helder doel te formuleren en het daarbij behorend instrumentarium te identificeren. Extra aandacht voor de Nederlandse reputatie, betekent geenszins het opgeven van traditionele doelen van ons buitenlands beleid.
2. Nederland moet een duidelijke koers inslaan in de wereldpolitiek. Volgens de heer Coolsaet is het tijd voor een 'heroverwegingsoperatie'. Om dit te verhelderen werd de Nederlandse rol in de wereld met de Belgische situatie vergeleken. Uit de vergelijking kan opgemaakt worden dat de Belgen genetisch ingeënt zijn met de notie dat ze een kleine staat zijn, omringd door reuzen. In Nederland bestaat deze opvatting echter niet. Nederland kampt met de vraag of het een kleine of middelgrote staat is. Het antwoord op deze vraag bepaalt wat het vitale belang van Nederland zou zijn. De machtsmiddelen van Nederland zijn te beperkt om zich staande te houden in een ruwe, multipolaire en post-westerse wereld, waarin macht heerst. Een communautaire benadering is voor zowel Nederland als België van belang.
3. Het Nederlands buitenlands beleid heeft prioriteiten nodig. Ten eerste moet Nederland actief meewerken aan maatregelen om een herhaling van de crisis te voorkomen. Ten tweede is het van belang de Europese concurrentiekracht in de wereldeconomie te bevorderen en ten slotte moet de nadruk liggen op het belang van uitbreiding van de EU.

of the Dutch Senate, around 100 participants, including AIV members, parliamentarians, former government members and members of the press heard introductory speeches by Dr B.R. Bot and Professor R. Coolsaet. The panel discussion was chaired by Dr P.C. Plooij-van Gorsel. The members of the panel were Professor A. van Staden, Professor W.J.M. van Genugten, Professor J.J.C. Voorhoeve and Professor A. de Ruijter. Each introductory speech was followed by a discussion with the participants in the chamber. The seminar was opened and closed by F. Korthals Altes.

The AIV's advisory letter 'Open Letter to a New Dutch Government', which was published in June 2010, and the Council's concerns about developments relating to foreign policy served as inspiration for the seminar.

During the seminar, the speakers discussed various developments relating to foreign policy. The key question was: What should be the priorities of future Dutch foreign policy? It became clear during the seminar that this question gives rise to a wide range of opinions and views. The following ideas were put forward:

1. The Netherlands must ensure that the Dutch brand name is not damaged abroad. The position of the Netherlands at a time of uncertainty and complexity, which causes countries to revert to their trusted national settings and leads to the fragmentation of international cooperation, has significant implications abroad. In conclusion, it may be argued that, at a time of crisis and budgetary cutbacks, it is important to formulate a clear goal and identify the related instruments. Devoting additional attention to the reputation of the Netherlands in no way implies an abandonment of the traditional aims of Dutch foreign policy.
2. The Netherlands should adopt a clear line in global politics. According to Professor Coolsaet, it is time for a 'reassessment operation'. To illustrate this point, he compared the global role of the Netherlands to that of Belgium. This comparison suggests that the Belgians are genetically predisposed to believe that theirs is a small country surrounded by giants. However, this belief does not exist in the Netherlands, which wrestles with the question of whether it is a small or a medium-sized state. The answer

to this question determines what the vital interest of the Netherlands should be. The country's means of exercising power are too limited to enable it to survive in a rough, multi-polar, post-Western world in which might prevails. Both the Netherlands and Belgium have an interest in an EU-based approach.

3. Dutch foreign policy needs priorities. First, the Netherlands should actively contribute to measures aimed at preventing a recurrence of the crisis. Second, it should promote European competitiveness in the global economy. Finally, it should emphasise the importance of EU enlargement. The Netherlands must once again become a leading proponent of the Community approach. The biggest challenge facing future Dutch foreign policy is to show the public that Dutch involvement in many international issues and regions affects security and prosperity in the Netherlands. The government needs to foster public support for an active foreign policy.
4. Human rights are and will continue to be the benchmarks for future Dutch foreign policy. First, any future policy should clearly show that these rights are one and indivisible. Political rights and social and economic rights are equally important. Second, human rights are not divorced from reality. Dutch foreign policy must focus on the universalisation of human rights. Establishing the rule of law plays a key role in this regard. Third, the effectiveness of foreign human rights policy cannot always be measured. In many cases, it is impossible to establish a direct causal link between the actions taken and the new reality. Finally, ministries have different views regarding the place of human rights in government policy, but the government is expected to speak with one voice.
5. In the future, NATO will remain an important organisation for the Netherlands. Holding on to good staff is also a high priority for the future.
6. The budget for development cooperation should remain at 0.8% of GNP, and expenditure should focus more on promoting the rule of law, food production and birth control. Development cooperation concerns difficult problems that can only be solved by rulers and politicians who develop and implement unambiguous policies. In order to reduce

Nederland moet weer tot de kopgroep van de communautaire EU-benadering gaan behoren. De grootste opgave voor het toekomstig beleid is, de burgers zichtbaar maken dat de Nederlandse bemoeienis met vele internationale vraagstukken en regio's verbonden is met de veiligheid en welvaart in eigen land. Er moet een draagvlak gecreëerd worden voor een actief buitenlands beleid.

4. Mensenrechten zijn en blijven richtinggevende ijkpunten voor het toekomstig buitenlands beleid. In het beleid moet naar voren komen dat mensenrechten één en ondeelbaar zijn. Politieke rechten zijn niet belangrijker dan sociaal-economische rechten. Ten tweede staan mensenrechten niet los van de werkelijkheid. In het buitenlands beleid moet het accent liggen op de *universalisering* van de mensenrechten. Het vestigen van de *rule of law* speelt hierbij een grote rol. Ten derde is de effectiviteit van het buitenlands mensenrechtenbeleid niet altijd te meten. In veel gevallen is er geen direct causaal verband te stellen tussen de ondernomen actie en de nieuwe werkelijkheid. Tot slot wordt de regering geacht te spreken met één mond. Ministeries verschillen van inzichten over de plaats van de rechten van de mens in het regeringsbeleid.
5. De NAVO blijft ook in de toekomst een belangrijke organisatie voor Nederland. Het behoud van goed personeel heeft in de toekomst ook de hoogste prioriteit.
6. Ontwikkelingssamenwerking moet 0,8 procent van het BNP blijven en de uitgaven moeten zich meer richten op bevordering van de rechtsstatelijkheid, voedselproductie en geboorteregeling. Ontwikkelingssamenwerking heeft te maken met 'wilde' problemen, die louter opgelost kunnen worden door bestuurders en politici die een eenduidig beleid ontwikkelen en uitvoeren. Om de onzekerheid weg te nemen is het van belang dat *Public Management* vervangen wordt door *Public Leadership*.

De afsluitende discussie liet zien dat er leiderschap van de volksvertegenwoordiging nodig is. Zowel op straat als in de politiek moet er gepraat worden over de vormgeving van het Nederlandse beleid. Voor de AIV is de taak weggelegd om een eigen, onafhankelijk geluid te laten horen om zo richting te geven aan het Nederlands buitenlands beleid.

Beknopt verslag van het Voorzittersoverleg op 15 november 2010

Op 15 november 2010 heeft het periodieke voorzittersoverleg plaatsgevonden. Tijdens dat overleg bleek onder meer dat de regering voornemens is om nog voor kerst een nieuwe notitie te laten verschijnen over de toekomst van de adviesraden. Ook moet nog een moment worden gevonden om in de Ministerraad te spreken over de werkprogramma's. Tijdens het voorzittersoverleg is verder kort gesproken over een aantal verbindende thema's. De AIV zal daarbij een grote rol krijgen voor het thema Europa. Daarnaast heeft de secretaris van de AIV een aantal keren deelgenomen aan een meer regulier secretarissenoverleg. Bij die bijeenkomsten zijn alle secretarissen van de strategische adviesraden in beginsel aanwezig.

Beknopt verslag van het debat over de wederopstanding van de huurling

Op 18 november 2010 heeft de secretaris van de CVV als spreker deelgenomen aan een debat over 'De wederopstanding van de huurling' samen met prof. Erik-Jan Zürcher, directeur van het Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis te Amsterdam. Vanaf de jaren zeventig van de twintigste eeuw schaffen ontwikkelde landen de dienstplicht af en gaan over op beroepslegers, zoals Nederland nu. Des te opvallender is het dat in de oorlogen in Irak en Afghanistan moderne huurlingen in de vorm van *contractors* een comeback hebben gemaakt. Wat betekent de inzet van huurlingen voor de militaire praktijk en wat betekent deze vorm van 'privatisering van de oorlogvoering' voor de rol van de staat? Hoe is de Nederlandse krijgsmacht omgegaan met de inhuur van civiele dienstverleners tijdens de missie in de Afghaanse provincie Uruzgan?

uncertainty, public management should be replaced by public leadership.

It emerged from the final discussion that parliament needs to show leadership in this area. The design Dutch foreign policy should be discussed by the general public as well as by politicians. The AIV's task is to articulate an independent view that lends direction to Dutch foreign policy.

Summary of the meeting of the chairs of the advisory councils on 5 November 2010

The regular meeting of the chairs of the advisory councils took place on 15 November 2010. One of the things that emerged during the meeting was that the government intended to publish a new memorandum on the future of the advisory councils before the end of the year. Time was also needed for the cabinet to discuss the councils' work programmes. The meeting also briefly addressed several overarching issues. In this context, the AIV will be given a large role in relation to the issue of Europe. In addition to this meeting, the executive secretary of the AIV participated several times in the more frequent meetings of executive secretaries, which in principle are attended by the executive secretaries of all the strategic advisory councils.

Summary of the debate on the resurrection of the mercenary

On 18 November 2010, the executive secretary of the CVV spoke at a debate on the resurrection of the mercenary, alongside Professor Erik-Jan Zürcher, Director of the International Institute of Social History in Amsterdam. Since the 1970s, developed countries have abolished compulsory military service in favour of professional armies, like the Netherlands today. It is therefore all the more striking that modern mercenaries have made a comeback in the form of contractors in the conflicts in Iraq and Afghanistan. What does the use of mercenaries mean for military practice and what does this 'privatisation of warfare' mean for the role of the state? How did the Dutch army deal with the employment of civilian service providers during its mission in the Afghan province of Uruzgan?

TAAK EN WERKWIJZE

Tasks and working methods

THE ADVISORY COUNCIL ON INTERNATIONAL AFFAIRS (AIV), which was established by Act of Parliament on 1 January 1998, is an independent statutory advisory body responsible for advising the government on matters relating to foreign policy (including development cooperation) and defence. The AIV has eleven members. This is below the maximum of fifteen members laid down in the Advisory Councils Framework Act. In accordance with the Advisory Council on International Affairs Act, the AIV has four permanent committees: the Human Rights Committee (CMR), the Peace and Security Committee (CVV), the Development Cooperation Committee (COS) and the European Integration Committee (CEI). The chairs and vice-chairs of these committees are members of the AIV. In addition to them, each committee has a maximum number of fifteen members.

The AIV and its permanent committees were created at a time when international relations were becoming increasingly complex and interconnected. The AIV combines the expertise of the members of its various committees when making recommendations on issues bearing on more than one of the four areas mentioned above. This allows links to be made between these areas and enables the AIV to respond to international developments with implications for the Netherlands. The added value represented by the AIV and its committees lies in its in-depth knowledge and expertise in each policy area, in combination with the connections it can establish between them.

The AIV publishes advisory reports at the request of the Minister of Foreign Affairs, the Minister of Defence, the Minister for Development Cooperation, the Minister for European Affairs and parliament.

The AIV operates largely on the basis of its statutory work programme. The work programme is intended as an overview of the subjects that the AIV plans to examine during the calendar year (see annex for the Work Programme for 2011). The requests for advice and the time schedules are determined more precisely in the course of the year. Certain subjects for reports may be withdrawn or new requests may be made which were not included in the work programme.

DE ADVIESRAAD INTERNATIONALE VRAAGSTUKKEN (AIV) IS EEN per 1 januari 1998 bij wet ingesteld onafhankelijk adviesorgaan, dat adviseert over het buitenlands beleid (met inbegrip van ontwikkelingssamenwerking) en het defensiebeleid. De AIV heeft elf leden. Dit is binnen het maximum van vijftien, aangegeven in de Kaderwet Adviescolleges. De raad kent, op basis van de Wet op de AIV, vier permanente commissies voor de gebieden van de rechten van de mens (CMR), vrede en veiligheid (CVV), ontwikkelingssamenwerking (COS) en Europese integratie (CEI). De voorzitters en de vicevoorzitters van deze commissies zijn lid van de AIV; daarnaast zijn er maximaal vijftien leden per commissie.

De AIV en zijn permanente commissies zijn in het leven geroepen tegen de achtergrond van de toenemende complexiteit en verwevenheid van de internationale betrekkingen. Voor vraagstukken op de raakvlakken van de bovengenoemde gebieden brengt de AIV de deskundigheid van leden van de verschillende permanente commissies bij elkaar. Zo kunnen dwarsverbanden worden gelegd tussen de gebieden van mensenrechten, vrede en veiligheid, ontwikkelingssamenwerking en Europese integratie en kan worden ingespeeld op voor Nederland belangrijke internationale ontwikkelingen. De meerwaarde van de AIV en de commissies ligt dan ook, naast de kennis en deskundigheid per beleidsterrein, in de samenhang die wordt aangebracht tussen de onderscheiden invalshoeken.

De AIV brengt adviezen uit op verzoek van de minister van Buitenlandse Zaken, de minister van Defensie, de minister voor Ontwikkelingssamenwerking en de staatssecretaris van Buitenlandse Zaken, alsmede op verzoek van één der Kamers der Staten-Generaal.

De AIV functioneert grotendeels op basis van het wettelijk voorgeschreven werkprogramma. Met het werkprogramma wordt beoogd een globaal beeld te geven van de onderwerpen waarmee de AIV zich in een kalenderjaar zal bezighouden (voor het werkprogramma 2011: zie bijlage). In de loop van dat jaar worden de adviesaanvragen en de tijdsplanning nader gepreciseerd. Het komt voor dat onderwerpen waarover het voornemen bestond advies te vragen, afvallen, of dat juist adviesaanvragen aan de AIV worden voorgelegd die niet in het werkprogramma zijn vermeld.

De AIV vergadert in principe iedere maand. Aan het begin van het adviestraject worden adviesaanvragen in de AIV besproken.

De uiteindelijke adviezen worden ook in de AIV vastgesteld. De adviezen worden voorbereid in (permanente) commissies of ad-hoccommissies, waarvan de samenstelling en vergaderfrequentie, afhankelijk van de intensiteit van het onderwerp en tijdsdruk waaronder de werkzaamheden worden verricht, sterk kan variëren.

Leden en vergaderingen

Het totale aantal leden van de AIV en de permanente commissies bedroeg per 31 december 2010 53, van wie 20 vrouwen. Voor de personalia wordt verwezen naar de volgende paragraaf, getiteld 'Samenstelling van de AIV en de permanente commissies'. Per 31 december 2010 bestond de AIV zelf uit 11 leden, van wie 5 vrouwen (8 van de 11 leden zijn tevens voorzitter of vicevoorzitter van een permanente commissie). Per 31 december 2010 tellen de permanente commissies (exclusief de voorzitters en vicevoorzitters) 42 leden, van wie 15 vrouwen.

CEI	1 vrouw, 8 mannen (exclusief de voorzitter en de vicevoorzitter);
CMR	4 vrouwen, 6 mannen (exclusief vz/vwz);
COS	5 vrouwen, 8 mannen (exclusief vz/vwz); en
CVV	5 vrouwen, 5 mannen (exclusief vz/vwz).

In het verslagjaar hebben de AIV en zijn commissies met grote regelmaat vergaderingen belegd om adviezen voor te bereiden of vast te stellen. Hieronder wordt, uitgesplitst naar de deelname uit de AIV en de (permanente) commissies/werkgroepen – het onderscheid is niet strikt – weergegeven welke vergaderingen het betreft:

AIV	7
CEI	4
CMR	5
COS	8
CVV	5

Gecombineerde werkgroepen

Advies no. 67	NSC (Schrijfgroep NAVO Strategisch Concept)	1
Advies no. 68	WFC (Werkgroep De EU en de Crisis)	3
Advies no. 69	WRR (Werkgroep Reactie op het WRR-rapport)	4
Advies no. 70	CRP (Commissie Responsibility to Protect)	5
Advies no. 71	WAC (Werkgroep Absorptiecapaciteit)	9
Advies no. 72	SPIR (Werkgroep Piraterij)	8
Briefadvies no. 17	Kabinetsformatie	2
Schrijfgroep Post 2015		1

In principle, the AIV meets once a month. It discusses each request for advice at the beginning of the advisory process and also adopts the final version of each advisory report. Advisory reports are drafted in permanent or ad hoc committees. The composition of these committees and the frequency of their meetings, which depend on the scope of the subject and the deadline for the completion of the report, can vary greatly.

Members and meetings

On 31 December 2010, the total number of members of the AIV and its permanent committees was 53, of whom 20 were women. For personal details of the members, see the section on the composition of the AIV and its permanent committees. On 31 December 2010, the AIV had 11 members, of whom five were women (eight of these members were also the chair or vice-chair of a permanent committee). On 31 December 2010, the permanent committees (excluding chairs and vice-chairs) had 42 members, 15 of whom were women:

CEI	1 woman, 8 men	(excluding chair/vice-chair)
CMR	4 women, 6 men	(excluding chair/vice-chair)
COS	5 women, 8 men	(excluding chair/vice-chair)
CVV	5 women, 5 men	(excluding chair/vice-chair)

The AIV and its committees met very frequently in 2010 in order to prepare or adopt advisory reports. The list of these meetings given below distinguishes between the plenary sessions of the AIV and the meetings of its permanent committees and temporary committees/working groups:

AIV	7
CEI	4
CMR	5
COS	8
CVV	5

Joint committees/working groups

Advisory report no. 67:	NSC (NATO Strategic Concept)	1
Advisory report no. 68:	WFC (The EU and the Crisis)	3
Advisory report no. 69:	WRR (Response to the WRR Report)	4
Advisory report no. 70:	CRP (Responsibility to Protect)	5
Advisory report no. 71:	WAC (Absorption Capacity)	9
Advisory report no. 72:	SPIR (Piracy)	8

Advisory letter no. 17: Open Letter to a New Dutch Government	2
Post-2015 Development Agenda	1

Total number of meetings in 2010 62

The standard print run of each advisory report is usually 1,100 copies of the Dutch text and 1,000 copies of the English text.

At the end of 2010, the total number of copies distributed was:

Advisory report no. 67 (Dutch)	1,200 copies
Advisory report no. 67 (English)	1,100 copies
Advisory report no. 68 (Dutch)	1,150 copies
Advisory report no. 68 (English)	1,000 copies
Advisory report no. 69 (Dutch)	1,100 copies
Advisory report no. 69 (English)	1,000 copies
Advisory report no. 70 (Dutch)	1,100 copies
Advisory report no. 70 (English)	1,100 copies
Advisory report no. 71 (Dutch)	1,100 copies
Advisory report no. 71 (English)	1,200 copies
Advisory report no. 71 (French)	200 copies

Advisory letter no. 17 (Dutch)	1,100 copies
Advisory letter no. 17 (English)	1,000 copies

The AIV distributed 1,750 copies of its 2009 Annual Report (Dutch/English).

Het totale aantal vergaderingen in 2010 was 62

De Nederlandstalige adviezen worden gewoonlijk in een standaardoplage van 1100 exemplaren gedrukt en de Engelstalige versie in een standaardoplage van 1000 exemplaren. De totaaloplagen waren eind 2010:

Advies nr. 67 (Nederlands)	1200 exemplaren
Advies nr. 67 (Engels)	1100 exemplaren
Advies nr. 68 (Nederlands)	1150 exemplaren
Advies nr. 68 (Engels)	1000 exemplaren
Advies nr. 69 (Nederlands)	1100 exemplaren
Advies nr. 69 (Engels)	1000 exemplaren
Advies nr. 70 (Nederlands)	1100 exemplaren
Advies nr. 70 (Engels)	1100 exemplaren
Advies nr. 71 (Nederlands)	1100 exemplaren
Advies nr. 71 (Engels)	1200 exemplaren
Advies nr. 71 (Frans)	200 exemplaren

Briefadvies nr. 17 (Nederlands)	1100 exemplaren
Briefadvies nr. 17 (Engels)	1000 exemplaren

Van het Jaarverslag 2009 (Nederlands/Engels) zijn 1750 exemplaren verspreid.

FINANCIËLE VERANTWOORDING

OM TE KUNNEN FUNCTIONEREN HEEFT DE AIV DE BESCHIKKING

over een eigen budget. Dit budget wordt, op voorstel van de AIV, goedgekeurd door de betrokken bewindslieden. Een onzekere factor bij de AIV blijft de hoeveelheid werk en de daaraan verbonden kosten. Deze zijn in hoge mate afhankelijk van het aantal en de aard van de adviesaanvragen van de zijde van de bewindslieden en het parlement, en daarom niet altijd goed voorspelbaar (meer adviesaanvragen, meer vergaderingen, meer adviezen, of het spiegelbeeld). In 2010 zijn door de AIV in totaal 6 adviezen en 1 briefadvies vastgesteld. Alle adviezen worden in het Nederlands en in het Engels en enkele in het Frans en/of andere talen gepubliceerd en verspreid. De Nederlandse versies van adviezen worden in een standaardoplage van 1100 exemplaren gedrukt en de Engelse oplage van de adviezen betreft 1000 exemplaren. Afhankelijk van het onderwerp kunnen nog enkele honderden extra adviezen worden gedrukt en gedistribueerd.

Voor 2010 is door de betrokken bewindslieden een budget goedgekeurd van € 575.000. Het budget van de AIV heeft de volgende hoofdposten:

- 1) vergoedingen, representatiekosten en reiskosten van de voorzitters en vicevoorzitters;
- 2) vacatiegelden, reiskosten van de leden en catering;
- 3) drukkosten van de adviezen, papier et cetera;
- 4) studiereizen en boeken;
- 5) onderzoek, externe activiteiten, deskundigheid, vertalingen; en
- 6) onvoorzien.

De leden van de AIV krijgen een vaste vergoeding per jaar. Leden van permanente commissies krijgen een bedrag per bijgewoonde vergadering. De bedragen zijn vastgesteld binnen de wettelijke kaders bij ministeriële regeling.

In 2010 is in totaal € 206.700 uitbetaald aan de vergoedingen, de reiskosten van de voorzitters en de vicevoorzitters en de kosten voor de themadag van de AIV. Het bedrag aan vacatiegelden en reiskosten van de leden van de permanente commissies betrof in totaal € 137.000. Aan drukkosten van de adviezen, briefpapier et cetera is in totaal circa € 140.000 uitgegeven. De totale kosten van de door de diverse commissies gemaakte werkbezoeken en studiereizen betroffen ongeveer € 14.500. Van de budgetpost externe deskundigheid/onderzoek is circa € 21.000 aangewend. Uit de post onvoorzien is in totaal € 1.800 aangewend. In totaal brengt dat de uitgaven van

Finance

THE AIV HAS BEEN ALLOCATED A BUDGET OF ITS OWN TO

enable it to carry out its advisory work. The AIV makes a proposal for the size of the budget, which is then adopted by the relevant government members. The amount of work performed, and hence the scale of expenditure, remain uncertain since they depend heavily on the number and nature of the requests for advice, which means that neither is very easy to predict (more requests mean more reports and more reports mean more meetings, while the opposite is also true). In 2010, the AIV adopted six advisory reports and one advisory letter. All reports are published and distributed in Dutch and English, and some are also published and distributed in French and/or other languages. The standard print run of each advisory report is 1,100 copies of the Dutch text and 1,000 copies of the English text. Several hundred additional copies may be printed and distributed, depending on the subject.

The members of government approved a budget of €575,000 for 2010. The AIV's budget comprises the following principal categories of expenditure:

1. fees, entertainment expenses and travel expenses paid to chairs and vice-chairs;
2. attendance allowances, travel expenses paid to members, and catering;
3. printed materials (reports, paper, etc.);
4. fact-finding missions and books;
5. research, external activities, expertise and translations; and
6. incidental expenditure.

The members of the AIV receive a fixed annual fee. The members of the permanent committees receive an allowance for every meeting they attend. The fees and allowances are determined by ministerial order within the statutory framework.

In 2010, a total of €206,700 was paid in the form of fees and travel expenses to chairs and vice-chairs, and for the AIV seminar. A further €137,000 was paid in attendance allowances and travel expenses to the members of the permanent committees. Expenditure on printing reports, letter paper and so forth was approximately €140,000. The total costs of the working visits and fact-finding missions of the

various committees were approximately €14,500. Expenditure on external expertise and research was approximately €21,000. The amount of incidental expenditure incurred was €1,800. The total expenditure of the AIV in 2010 was approximately €521,000. It should be noted for the record that the staffing costs of the AIV Unit are not included in this budget but are instead borne by the Ministry of Foreign Affairs.

de AIV in 2010 op ongeveer € 521.000. Voor de goede orde dient hierbij wel te worden opgemerkt dat de personeelslasten van de vaste staf van de AIV niet zijn verdisconteerd in dit budget, maar ten laste komen van het ministerie van Buitenlandse Zaken.

SAMENSTELLING AIV EN PERMANENTE COMMISSIES

DE AIV KAN MAXIMAAL UIT VIJFTIEN LEDEN BESTAAN, DE permanente commissies uit zeventien (met inbegrip van de voorzitter en de vice voorzitter). De leden worden benoemd op grond van hun deskundigheid. Deze kan blijken uit opgedane ervaring met internationale (waaronder Europese) vraagstukken, uit wetenschappelijke merites of uit een combinatie van beide. De leden van de AIV en de permanente commissies fungeren onafhankelijk en vertegenwoordigen geen belangengroepen.

Het totaal aantal leden van de AIV en diens permanente commissies heeft gedurende het jaar 2010 steeds tussen de 53 en 72 gelegen. Hieronder volgt de samenstelling van de AIV en de permanente commissies.

AIV Adviesraad Internationale Vraagstukken (AIV)

Voorzitter: Mr. F. Korthals Altes

Vicevoorzitter: Prof.dr. W.J.M. van Genugten

Leden: Mw. S. Borren MA, mw. mr. L.Y. Gonçalves-Ho Kang You, mw. dr. P.C. Plooi-van Gorsel, prof.dr. A. de Ruijter, mw. drs. M. Sie Dhian Ho, prof.dr. A. van Staden, lt.-gen. b.d. M.L.M. Urlings, mw. mr. H.M. Verrijn Stuart en prof.dr.ir. J.J.C. Voorhoeve

Secretaris: Drs. T.D.J. Oostenbrink

Ambtelijke contactpersonen van de AIV waren prof.dr. R.J. van der Veen (ministerie van Buitenlandse Zaken, Wetenschappelijk Raadsadviseur), prof.dr. J.G. Siccama tot 1 juni 2010 en dr. S.J.G. Reyn vanaf 1 juni 2010 (ministerie van Defensie, Directie Algemene Beleidszaken).

Commissie Europese Integratie

Voorzitter: Prof.dr. A. van Staden

Vicevoorzitter: Mw. dr. P.C. Plooi-van Gorsel

Leden: Prof.dr. J.W. de Beus, mw. prof.dr. M.G.W. den Boer, dr. W.F. van Eekelen, prof.dr. L.H. Hoogduin, mr. E. Jansen, mw. drs. K.M.H. Peijs (tot 01-07-2010), mr. W.L.E. Quaedvlieg, prof.dr. J.Q.Th. Rood, mr. C.G. Trojan en prof.dr. J.W. de Zwaan

Secretaris: Mw. dr. D.E. Comijs (tot 01-07-2010)

Ambtelijke contactpersonen van de CEI waren drs. W. Kingma (ministerie van Buitenlandse Zaken, Directie Integratie Europa)

Composition of the AIV and its permanent committees

THE AIV MAY CONSIST OF NO MORE THAN FIFTEEN MEMBERS

and the permanent committees of no more than seventeen members (including the chair and vice-chair). Members are appointed on the basis of expertise based on experience in international (including European) affairs, academic achievement or both. Members of the AIV and its permanent committees serve in an independent capacity and do not represent any interest group.

In 2010, the total number of members of the AIV and its permanent committees ranged from 53 to 72. The composition of the AIV and its permanent committees appears below.

AIV Advisory Council on International Affairs

Chair: F. Korthals Altes

Vice-chair: Professor W.J.M. van Genugten

Members: Ms S. Borren, Ms L.Y. Gonçalves-Ho Kang You, Dr P.C. Plooi-van Gorsel, Professor A. de Ruijter, Ms M. Sie Dhian Ho, Professor A. van Staden, Lieutenant General M.L.M. Urlings (retd.), Ms H.M. Verrijn Stuart and Professor J.J.C. Voorhoeve

Executive secretary: T.D.J. Oostenbrink

The civil service liaison officers of the AIV were Professor R.J. van der Veen, Senior Academic Adviser, Ministry of Foreign Affairs, and Professor J.G. Siccama (until 31 May 2010) and Dr S.J.G. Reyn (from 1 June 2010) of the Ministry of Defence's Directorate of General Policy Affairs (DAB).

European Integration Committee

Chair: Professor A. van Staden

Vice-chair: Dr P.C. Plooi-van Gorsel

Members: Professor J.W. de Beus, Professor M.G.W. den Boer, Dr W.F. van Eekelen, Professor L.H. Hoogduin, E. Jansen, Ms K.M.H. Peijs (until 31 June 2010), W.L.E. Quaedvlieg, Professor J.Q.T. Rood, C.G. Trojan and Professor J.W. de Zwaan

Executive secretary: Dr D.E. Comijs (until 30 June 2010)

The civil service liaison officers of the CEI were W. Kingma of the Ministry of Foreign Affairs' European Integration Department (DIE) and Ms L.A.O. D'Huy of the Ministry of Foreign Affairs' European Integration Department/Internal Affairs Division (DIE/IN).

Human Rights Committee

Chair: Professor W.J.M. van Genugten

Vice-chair: Ms H.M. Verrijn Stuart

Members: Professor K.C.J.M. Arts, Professor R. Fernhout, Professor C. Flinterman, Professor J.E. Goldschmidt, R. Herrmann, T.P. Hofstee, Professor M.T. Kamminga, Professor B.M. Oomen, Professor N.J. Schrijver, Professor W.M.F. Thomassen and Ms J.M. Verspaget (until 26 November 2010)

Executive secretary: Ms A.M.C. Wester

The civil service liaison officers of the CMR were Ms M.S.M. van den Heuvel (until 31 July 2010), A.S. Versluis (until 31 August 2010) and J.E.M. Kempeneers (from 1 September 2010) of the Ministry of Foreign Affairs' Human Rights and Peacebuilding Department (DMV) and W.K.S.C. Ramsoekh of the Ministry of Foreign Affairs' United Nations and International Financial Institutions Department (DVF).

Development Cooperation Committee

Chair: Professor A. de Ruijter

Vice-chair: Ms S. Borren

Members: Dr B.S.M. Berendsen, Professor D.J.M. Hilhorst (until 31 October 2010), Professor R.E. van der Hoeven, Professor C.J. Jepma, G.H.O. van Maanen, Professor L.B.M. Mennes, Professor A. Niehof, Ms A.N. Papma, Dr L. Schulpen, P. Stek, Dr N. Tellegen, A. van der Velden, Professor L.E. Visser and Professor E.B. Zoomers

Executive secretary: Ms D.E. van Norren

Peace and Security Committee

Chair: Professor J.J.C. Voorhoeve

Vice-chair: Lieutenant General M.L.M. Urlings (retd.)

Members: D.J. Barth, Dr I. Duyvesteyn, Ms B.T. van Ginkel,

en mw. drs. L.A.O. D'Huy (ministerie van Buitenlandse Zaken, Directie Integratie Europa/IN).

Commissie Mensenrechten

Voorzitter: Prof.dr. W.J.M. van Genugten

Vicevoorzitter: Mw. mr. H.M. Verrijn Stuart

Leden: Mw. prof.dr. K.C.J.M. Arts, prof.dr. R. Fernhout, prof.dr. C. Flinterman, mw. prof.dr. J.E. Goldschmidt, mr. R. Herrmann, drs. T.P. Hofstee, prof.dr. M.T. Kamminga, mw. prof.dr. B.M. Oomen, prof.dr. N.J. Schrijver, mw. prof.dr. W.M.F. Thomassen en mw. drs. J.M. Verspaget (tot 26-11-2010)

Secretaris: Mw. drs. A.M.C. Wester

Ambtelijke contactpersonen van de CMR waren mw. drs. M.S.M. van den Heuvel, tot 1 augustus 2010 (ministerie van Buitenlandse Zaken, Directie Mensenrechten en Vredesopbouw), drs. W.K.S.C. Ramsoekh (ministerie van Buitenlandse Zaken, Directie Verenigde Naties en Financiële Instellingen), mr. A.S. Versluis (tot 1 september 2010) en mr. J.E.M. Kempeneers vanaf 1 september 2010 (ministerie van Buitenlandse Zaken, Directie Mensenrechten en Vredesopbouw).

Commissie Ontwikkelingssamenwerking

Voorzitter: Prof.dr. A. de Ruijter

Vicevoorzitter: Mw. S. Borren MA

Leden: Dr. B.S.M. Berendsen, mw. prof.dr.ir. D.J.M. Hilhorst (tot 31-10-2010), prof.dr. R.E. van der Hoeven, prof.dr.mr. C.J. Jepma, mr. G.H.O. van Maanen, prof.dr. L.B.M. Mennes, mw. prof.dr. A. Niehof, mw. ir. A.N. Papma, dr. L. Schulpen, drs. P. Stek, mw. dr. N. Tellegen, ir. A. van der Velden, mw. prof.dr. L.E. Visser en mw. prof.dr. E.B. Zoomers

Secretaris: Mw. mr. D.E. van Norren

Commissie Vrede en Veiligheid

Voorzitter: Prof.dr.ir. J.J.C. Voorhoeve

Vicevoorzitter: Lt-gen. b.d. M.L.M. Urlings

Leden: Drs. D.J. Barth, mw. dr. I. Duyvesteyn, mw. mr. B.T. van Ginkel, mw. prof.dr. M. de Goede, mr. J.S.L. Gualtherie van Weezel, dr. P. van Ham, mw. dr. C.M. Megens, mw. mr. C.F. Meindersma, drs. J. Ramaker en Lt-gen. b.d. H.W.M. Satter

Secretaris: Drs. M.W.M. Waanders

Ambtelijke contactpersonen van de CVV waren dr. S.J.G. Reyn (ministerie van Defensie, Directie Algemene Beleidszaken), SCIMS CDR. M.B. Hijmans, tot 1 mei 2010 (ministerie van Defensie, Defensiestaf), CDR F. Sijtsma, vanaf 1 mei 2010 (ministerie van Defensie, Defensiestaf), mw. drs. E. Schouten, tot 1 juli 2010, en mw. drs. H. Somsen, vanaf 1 juli 2010 (ministerie van Buitenlandse Zaken, Directie Veiligheidsbeleid/CV).

Professor M. de Goede, J.S.L. Gualthérie van Weezel, Dr P. van Ham, Dr C.M. Megens, Ms C.F. Meindersma, J. Ramaker and Lieutenant General H.W.M. Satter (retd.)

Executive secretary: M.W.M. Waanders

The civil service liaison officers of the CVV were Dr S.J.G. Reyn of the Ministry of Defence's Directorate of General Policy Affairs (DAB), Deputy Chief of the Defence Staff for International Military Cooperation Commodore M.B. Hijmans (until 30 April 2010), Commodore F. Sijtsma of the Defence Staff (from 1 May 2010) and Ms E. Schouten (until 31 June 2010) and Ms H. Somsen (from 1 July 2010) of the Ministry of Foreign Affairs' Security Policy Department/Conflict Prevention, Peace Operations and Military and Civil Cooperation Division (DVB/CV).

STAF VAN DE AIV

AIV Unit

THE AIV UNIT SUPPORTS THE ADVISORY COUNCIL ON

International Affairs and its permanent committees in the fields of human rights, peace and security, development cooperation and European integration by providing editorial, organisational and administrative services. The bulk of its work relates to the drafting and production of reports. To this end, the unit includes five executive secretaries and the equivalent of two full-time employees for secretarial support. In 2010, the members of the unit were T.D.J. Oostenbrink (AIV executive secretary), Dr D.E. Comijs (CEI executive secretary until 30 June 2010), Ms D.E. van Norren (COS executive secretary), M.W.M. Waanders (CVV executive secretary) and Ms A.M.C. Wester (CMR executive secretary). The secretariat of the unit consisted of Ms J.P. de Jong, Ms C. Prinselaar (until 31 August 2010) and Ms I. van der Winkel. The AIV Unit forms part of the Office of the Secretary-General at the Ministry of Foreign Affairs.

The AIV is also supported in its work by trainees who spend a number of months working in the AIV Unit. They come from various Dutch universities, where they study a range of different subjects (e.g. law, history, international relations and political science). In 2010, the trainees were Ms S.R. Airoidi, P. Koning, Ms S.M. Lucassen, Ms J.C. McCall, Ms L.M. van Paaschen and D.A. Wegen.

DE STAF VAN DE AIV ONDERSTEUNT DE ADVIESRAAD INTERNATIONALE Vraagstukken en diens permanente commissies op de gebieden van mensenrechten, vrede en veiligheid, ontwikkelingssamenwerking en Europese integratie met redactionele, organisatorische en administratieve vaardigheden. Het zwaartepunt van de ondersteuning ligt op het (helpen) voorbereiden, opstellen en uitbrengen van adviezen. Voor dit doel telt de staf van de AIV vijf beleidsmedewerkers en twee formatieplaatsen ten behoeve van de secretariële ondersteuning. In 2010 bestaat de staf van de AIV uit: drs. T.D.J. Oostenbrink (secretaris AIV), mw. dr. D.E. Comijs (secretaris CEI tot 1 juli 2010), mw. mr. D.E. van Norren (secretaris COS), drs. M.W.M. Waanders (secretaris CVV) en mw. drs. A.M.C. Wester (secretaris CMR), alsmede uit mw. J.P. de Jong, mw. C. Prinselaar (tot 1 september 2010) en mw. I. van der Winkel (medewerkers van het secretariaat van de staf van de AIV). Op het ministerie van Buitenlandse zaken is de staf van de AIV formatief ondergebracht bij het Bureau van de Secretaris-Generaal.

Voorts worden de werkzaamheden van de AIV ondersteund door stagiair(e)s die gedurende enkele maanden zijn verbonden aan de staf van de AIV. Zij zijn afkomstig van verschillende studierichtingen (rechten, geschiedenis, internationale betrekkingen, politicologie) van universiteiten in Nederland. In 2010 ging het om de volgende personen: de dames S.R. Airoidi, L.M. van Paaschen, J.C. McCall en S.M. Lucassen en de heren D.A. Wegen en P.Koning.

AIV Werkprogramma voor 2011

1. Digitale veiligheid

In het recente AIV-advies over het nieuwe Strategisch Concept van de NAVO is al kort aandacht besteed aan het onderwerp digitale veiligheid. Ook uit de Defensieverkenningen is gebleken, dat dit een steeds belangrijker thema wordt. Communicatie is steeds meer afhankelijk geworden van het functioneren van netwerken, die kunnen worden ontregeld. Het betreft een domein waar zich nieuwe uitdagingen met veiligheidsimplicaties voordoen. Op internationaal en nationaal niveau wordt momenteel nagedacht over de civiele (ontwrichting van samenlevingen), juridische, politieke en militaire (digitale kwetsbaarheid krijgsmachten en de NAVO) implicaties en de AIV zou daaraan een bijdrage kunnen leveren. Kernvraag daarbij zal zijn: wat hebben de EU, de NAVO en Nederland hieraan tot nu toe gedaan en wat is nodig voor de toekomst?

2. Grensoverschrijdende criminaliteit

Het onderwerp grensoverschrijdende criminaliteit, dat op verschillende plaatsen in het regeerakkoord wordt genoemd, geniet groeiende internationale belangstelling en werd dan ook al eerder op de strategische kennisagenda van BZ opgenomen. Het *UN Office on Drugs and Crime* (UNODC) bracht eerder dit jaar het rapport 'The globalization of crime: A transnational organized crime threat assessment' uit. Hierin wordt aangetoond dat internationale criminele markten de afgelopen jaren belangrijke machtscentra zijn geworden. Uiteraard komt het rapport met suggesties over hoe staten met deze problematiek om zouden kunnen gaan. De AIV kan worden gevraagd om, gezien alles wat nu over deze problematiek bekend is, te adviseren wat de beste aanpak voor Nederland zou zijn om hiermee om te gaan.

3. Europese defensiesamenwerking

In 2003 heeft de AIV al over dit onderwerp geadviseerd. Sindsdien heeft zich echter een groot aantal ontwikkelingen voorgedaan en lijkt er een groeiend belang te zijn om in vormen van Europese defensiesamenwerking te investeren. Naar verwachting zullen de Europese lidstaten van de NAVO en de Europese Unie op veiligheidsgebied in toenemende mate op zichzelf zijn aangewezen. Dat versterkt de noodzaak tot defensiesamenwerking tussen de Europese landen. Tegelijkertijd heeft de financieel-economische crisis geleid tot toegenomen druk op de begrotingen, waaronder de defensiebegrotingen. De AIV kan adviseren over de mogelijkheden en beperkingen van de Europese defensiesamenwerking zowel in EU- en NAVO-verband als met één of meer afzonderlijke Europese landen, uiteraard met specifieke aandacht voor de koers van Nederland.

AIV Work Programme for 2011

1. Digital security

The recent AIV advisory report on NATO's new Strategic Concept touched on the topic of digital security. The defence policy review also emphasised its growing importance. Communication is becoming ever more dependent on networks that could be disrupted. This is a domain in which new challenges – with implications for security – are emerging. Individual states and the international community are currently contemplating the civil (social disruption), legal, political and military (digital vulnerability of armed forces and NATO) implications and the AIV could make a contribution. The key question will be: what have the EU, NATO and the Netherlands done so far and what needs to be done to prepare for the future?

2. Cross-border crime

The subject of cross-border crime, which is mentioned in various sections of the government's coalition agreement, is attracting growing international attention and has been part of the Ministry of Foreign Affairs' strategic knowledge agenda for some time. Earlier this year, the UN Office on Drugs and Crime (UNODC) issued a report, 'The globalization of crime: A transnational organized crime threat assessment', which shows how international criminal markets have become major centres of power in recent years. The report provides suggestions as to how states could deal with this problem. In view of what is now understood about this issue, the AIV may be asked to advise the Dutch government on what the best approach would be.

3. European defence cooperation

The AIV issued an advisory opinion on this matter in 2003. Since then, though, there have been major developments and there seems to be growing interest in investing in forms of European defence cooperation. Where security matters are concerned, the European NATO member states and the European Union will most likely have to rely more on each other in the future, which will increase the need for European countries to cooperate on defence. At the same time, the financial and economic crisis has ramped up the pressure on budgets, including defence spending. The AIV can advise on the possibilities and limitations of European defence cooperation, both at EU and at NATO level and in the context of cooperation with one or more individual European states. Naturally, the Netherlands' interests and standpoints in this connection will be a primary focus.

Lijst met afkortingen

AIV	Adviesraad Internationale Vraagstukken
BNP	Bruto Nationaal Product
CEI	Commissie Europese integratie (van de AIV)
CMR	Commissie Mensenrechten (van de AIV)
COS	Commissie Ontwikkelingssamenwerking (van de AIV)
CRP	Commissie Responsibility to Protect (van de AIV)
CVV	Commissie Vrede en Veiligheid (van de AIV)
EC	Europese Commissie
EMU	Economische en Monetaire Unie
EP	Europees Parlement
ER	Europese Raad
EU	Europese Unie
GBVB	Gemeenschappelijk Buitenlands en Veiligheidsbeleid
GLB	Gemeenschappelijk Landbouwbeleid
MDG's	Millennium Development Goals
NAVO	Noord-Atlantische Verdrags Organisatie
NSC	Schrijfgroep NAVO Strategisch Concept (van de AIV)
OS	Ontwikkelingssamenwerking
OVSE	Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa
PRSP	Poverty Reduction Strategic Papers
PV	Permanente Vertegenwoordiging
RtoP	Responsibility to Protect
RvE	Raad van Europa
SER	Sociaal-Economische Raad
SGP	Stabiliteits- en Groeipact
SPIR	Werkgroep Piraterij (van de AIV)
SRGR	Seksuele en Reproductieve Gezondheid en Rechten
VN	Verenigde Naties
VR	Veiligheidsraad
WAC	Werkgroep Absorptiecapaciteit (van de AIV)
WFC	Werkgroep Financiële Crisis (van de AIV)
WRR	Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid

List of abbreviations

AIV	Advisory Council on International Affairs
CEI	European Integration Committee
CMR	Human Rights Committee
COS	Development Cooperation Committee
CRP	Responsibility to Protect Committee
CVV	Peace and Security Committee
EMU	Economic and Monetary Union
EU	European Union
GCSP	Geneva Centre for Security Policy
GNP	Gross National Product
MDGs	Millennium Development Goals
NATO	North Atlantic Treaty Organisation
NRC	NATO-Russia Council
NSC	NATO Strategic Concept working group
OSCE	Organization for Security and Co-operation in Europe
R2P	Responsibility to Protect
SER	Social and Economic Council
SGP	Stability and Growth Pact
SPIR	Piracy working group
SRHR	Sexual and Reproductive Health and Rights
UN	United Nations
VPD	Vessel protection detachment
WAC	Absorption Capacity working group
WFC	Financial Crisis working group
WRR	Advisory Council on Government Policy

LIJST VAN GEPUBLICEEERDE ADVIEZEN*

Alle adviezen en briefadviezen van de AIV zijn op internet te raadplegen op www.aiv-advies.nl

- 1 EUROPA INCLUSIEF, *oktober 1997*
- 2 CONVENTIONELE WAPENBEHEERSING: dringende noodzaak, beperkte mogelijkheden, *april 1998*
- 3 DE DOODSTRAF EN DE RECHTEN VAN DE MENS; recente ontwikkelingen, *april 1998*
- 4 UNIVERSALITEIT VAN DE RECHTEN VAN DE MENS EN CULTURELE VERSCHIEDENHEID, *juni 1998*
- 5 EUROPA INCLUSIEF II, *november 1998*
- 6 HUMANITAIRE HULP: naar een nieuwe begrenzing, *november 1998*
- 7 COMMENTAAR OP DE CRITERIA VOOR STRUCTURELE BILATERALE HULP, *november 1998*
- 8 ASIELINFORMATIE EN DE EUROPESE UNIE, *juli 1999*
- 9 NAAR RUSTIGER VAARWATER: een advies over betrekkingen tussen Turkije en de Europese Unie, *juli 1999*
- 10 DE ONTWIKKELINGEN IN DE INTERNATIONALE VEILIGHEIDSSITUATIE IN DE JAREN NEGENTIG:
van onveilige zekerheid naar onzekere veiligheid, *september 1999*
- 11 HET FUNCTIONEREN VAN DE VN-COMMISSIE VOOR DE RECHTEN VAN DE MENS, *september 1999*
- 12 DE IGC 2000 EN DAARNA: op weg naar een Europese Unie van dertig lidstaten, *januari 2000*
- 13 HUMANITAIRE INTERVENTIE, *april 2000***
- 14 ENKELE LESSEN UIT DE FINANCIËLE CRISES VAN 1997 EN 1998, *mei 2000*
- 15 EEN EUROPEES HANDVEST VOOR GRONDRECHTEN?, *mei 2000*
- 16 DEFENSIE-ONDERZOEK EN PARLEMENTAIRE CONTROLE, *december 2000*
- 17 DE WORSTELING VAN AFRIKA: veiligheid, stabiliteit en ontwikkeling, *januari 2001*
- 18 GEWELD TEGEN VROUWEN: enkele rechtsontwikkelingen, *februari 2001*
- 19 EEN GELAAGD EUROPA: de verhouding tussen de Europese Unie en subnationale overheden, *april 2001*
- 20 EUROPESE MILITAIR-INDUSTRIËLE SAMENWERKING, *mei 2001*
- 21 REGISTRATIE VAN GEMEENSCHAPPEN OP HET GEBIED VAN GODSDIENST OF OVERTUIGING, *juni 2001*
- 22 DE WERELDCONFERENTIE TEGEN RACISME EN DE PROBLEMATIEK VAN RECHTSHERSTEL, *juni 2001*
- 23 COMMENTAAR OP DE NOTITIE MENSENRECHTEN 2001, *september 2001*
- 24 EEN CONVENTIE OF EEN CONVENTIONELE VOORBEREIDING: de Europese Unie en de IGC 2004, *november 2001*
- 25 INTEGRATIE VAN GENDERGELIJKHEID: een zaak van verantwoordelijkheid, inzet en kwaliteit, *januari 2002*
- 26 NEDERLAND EN DE ORGANISATIE VOOR VEILIGHEID EN SAMENWERKING IN EUROPA IN 2003: rol en richting, *mei 2002*
- 27 EEN BRUG TUSSEN BURGERS EN BRUSSEL: naar meer legitimiteit en slagvaardigheid voor de Europese Unie, *mei 2002*
- 28 DE AMERIKAANSE PLANNEN VOOR RAKETVERDEDIGING NADER BEKEKEN: voors en tegens van bouwen
aan onkwetsbaarheid, *augustus 2002*
- 29 PRO-POOR GROWTH IN DE BILATERALE PARTNERLANDEN IN SUB-SAHARA AFRIKA: een analyse van strategieën
tegen armoede, *januari 2003*
- 30 EEN MENSENRECHTENBENADERING VAN ONTWIKKELINGSSAMENWERKING, *april 2003*
- 31 MILITAIRE SAMENWERKING IN EUROPA: mogelijkheden en beperkingen, *april 2003*
- 32 [Vervolgadvies](#) EEN BRUG TUSSEN BURGERS EN BRUSSEL: naar meer legitimiteit en slagvaardigheid voor de Europese Unie,
april 2003
- 33 DE RAAD VAN EUROPA: minder en (nog) beter, *oktober 2003*
- 34 NEDERLAND EN CRISISBEHEERSING: drie actuele aspecten, *maart 2004*
- 35 FALENDE STATEN: een wereldwijde verantwoordelijkheid, *mei 2004***
- 36 PREËMPTIEF OPTREDEN, *juli 2004***
- 37 TURKIJE: de weg naar het lidmaatschap van de Europese Unie, *juli 2004*
- 38 DE VERENIGDE NATIES EN DE RECHTEN VAN DE MENS, *september 2004*
- 39 DIENSTENLIBERALISERING EN ONTWIKKELINGSLANDEN: leidt openstelling tot achterstelling?, *september 2004*
- 40 DE PARLEMENTAIRE ASSEMBLEE VAN DE RAAD VAN EUROPA, *februari 2005*
- 41 DE HERVORMINGEN VAN DE VERENIGDE NATIES: het rapport Annan nader beschouwd, *mei 2005*
- 42 DE INVLOED VAN CULTUUR EN RELIGIE OP ONTWIKKELING: stimulans of stagnatie?, *juni 2005*
- 43 MIGRATIE EN ONTWIKKELINGSSAMENWERKING: de samenhang tussen twee beleidsterreinen, *juni 2005*
- 44 DE NIEUWE OOSTELIJKE BUURLANDEN VAN DE EUROPESE UNIE, *juli 2005*
- 45 NEDERLAND IN DE VERANDERENDE EU, NAVO EN VN, *juli 2005*
- 46 ENERGIEK BUITENLANDS BELEID: energievoorzieningszekerheid als nieuwe hoofddoelstelling, *december 2005****

Previous reports

All reports and advisory letters can be found on www.aiv-advice.nl

- 1 AN INCLUSIVE EUROPE, *October 1997*
- 2 CONVENTIONAL ARMS CONTROL: urgent need, limited opportunities, *April 1998*
- 3 CAPITAL PUNISHMENT AND HUMAN RIGHTS: recent developments, *April 1998*
- 4 UNIVERSALITY OF HUMAN RIGHTS AND CULTURAL DIVERSITY, *June 1998*
- 5 AN INCLUSIVE EUROPE II, *November 1998*
- 6 HUMANITARIAN AID: redefining the limits, *November 1998*
- 7 COMMENTS ON THE CRITERIA FOR STRUCTURAL BILATERAL AID, *November 1998*
- 8 ASYLUM INFORMATION AND THE EUROPEAN UNION, *July 1999*
- 9 TOWARDS CALMER WATERS: a report on relations between Turkey and the European Union, *July 1999*
- 10 DEVELOPMENTS IN THE INTERNATIONAL SECURITY SITUATION IN THE 1990s: from unsafe security to unsecured safety, *September 1999*
- 11 THE FUNCTIONING OF THE UNITED NATIONS COMMISSION ON HUMAN RIGHTS, *September 1999*
- 12 THE IGC AND BEYOND: TOWARDS A EUROPEAN UNION OF THIRTY MEMBER STATES, *January 2000*
- 13 HUMANITARIAN INTERVENTION, *April 2000**
- 14 KEY LESSONS FROM THE FINANCIAL CRISES OF 1997 AND 1998, *April 2000*
- 15 A EUROPEAN CHARTER OF FUNDAMENTAL RIGHTS?, *May 2000*
- 16 DEFENCE RESEARCH AND PARLIAMENTARY SCRUTINY, *December 2000*
- 17 AFRICA'S STRUGGLE: security, stability and development, *January 2001*
- 18 VIOLENCE AGAINST WOMEN: LEGAL DEVELOPMENTS, *February 2001*
- 19 A MULTI-TIERED EUROPE: the relationship between the European Union and subnational authorities, *May 2001*
- 20 EUROPEAN MILITARY-INDUSTRIAL COOPERATION, *May 2001*
- 21 REGISTRATION OF COMMUNITIES BASED ON RELIGION OR BELIEF, *June 2001*
- 22 THE WORLD CONFERENCE AGAINST RACISM AND THE RIGHT TO REPARATION, *June 2001*
- 23 COMMENTARY ON THE 2001 MEMORANDUM ON HUMAN RIGHTS POLICY, *September 2001*
- 24 A CONVENTION, OR CONVENTIONAL PREPARATIONS? The European Union and the ICG 2004, *November 2001*
- 25 INTEGRATION OF GENDER EQUALITY: a matter of responsibility, commitment and quality, *January 2002*
- 26 THE NETHERLANDS AND THE ORGANISATION FOR SECURITY AND COOPERATION IN EUROPE IN 2003: role and direction, *May 2002*
- 27 BRIDGING THE GAP BETWEEN CITIZENS AND BRUSSELS: towards greater legitimacy and effectiveness for the European Union, *May 2002*
- 28 AN ANALYSIS OF THE US MISSILE DEFENCE PLANS: pros and cons of striving for invulnerability, *August 2002*
- 29 PRO-POOR GROWTH IN THE BILATERAL PARTNER COUNTRIES IN SUB-SAHARAN AFRICA: an analysis of poverty reduction strategies, *January 2003*
- 30 A HUMAN RIGHTS BASED APPROACH TO DEVELOPMENT COOPERATION, *April 2003*
- 31 MILITARY COOPERATION IN EUROPE: possibilities and limitations, *April 2003*
- 32 BRIDGING THE GAP BETWEEN CITIZENS AND BRUSSELS: towards greater legitimacy and effectiveness for the European Union, *April 2003*
- 33 THE COUNCIL OF EUROPE: less can be more, *October 2003*
- 34 THE NETHERLANDS AND CRISIS MANAGEMENT: three issues of current interest, *March 2004*
- 35 FAILING STATES: a global responsibility, *May 2004**
- 36 PRE-EMPTIVE ACTION, *July 2004**
- 37 TURKEY: towards membership of the European Union, *July 2004*
- 38 THE UNITED NATIONS AND HUMAN RIGHTS, *September 2004*
- 39 SERVICES LIBERALISATION AND DEVELOPING COUNTRIES: does liberalisation produce deprivation?, *September 2004*
- 40 THE PARLIAMENTARY ASSEMBLY OF THE COUNCIL OF EUROPE, *February 2005*
- 41 REFORMING THE UNITED NATIONS: A closer look at the Annan report, *May 2005*
- 42 THE INFLUENCE OF CULTURE AND RELIGION ON DEVELOPMENT: Stimulus or stagnation?, *June 2005*
- 43 MIGRATION AND DEVELOPMENT COOPERATION: coherence between two policy areas, *June 2005*
- 44 THE EUROPEAN UNION'S NEW EASTERN NEIGHBOURS: *July 2005*
- 45 THE NETHERLANDS IN A CHANGING EU, NATO AND UN, *July 2005*
- 46 ENERGISED FOREIGN POLICY: security of energy supply as a new key objective, *December 2005***

- 47 HET NUCLEAIRE NON-PROLIFERATIETEGIME: het belang van een geïntegreerde en multilaterale aanpak, *januari 2006*
- 48 MAATSCHAPPIJ EN KRIJGSMACHT, *april 2006*
- 49 TERRORISMEBESTRIJDING IN MONDIAAL EN EUROPEES PERSPECTIEF, *september 2006*
- 50 PRIVATE SECTOR ONTWIKKELING EN ARMOEDEBESTRIJDING, *oktober 2006*
- 51 DE ROL VAN NGO'S EN BEDRIJVEN IN INTERNATIONALE ORGANISATIES, *oktober 2006*
- 52 EUROPA EEN PRIORITEIT!, *november 2006*
- 53 BENELUX, NUT EN NOODZAAK VAN NAUWERE SAMENWERKING, *februari 2007*
- 54 DE OESO VAN DE TOEKOMST, *maart 2007*
- 55 MET HET OOG OP CHINA: op weg naar een volwassen relatie, *april 2007*
- 56 INZET VAN DE KRIJGSMACHT: wisselwerking tussen nationale en internationale besluitvorming, *mei 2007*
- 57 HET VN-VERDRAGSSYSTEEM VOOR DE RECHTEN VAN DE MENS: stapsgewijze versterking in een politiek geladen context, *juli 2007*
- 58 DE FINANCIËN VAN DE EUROPESE UNIE, *december 2007*
- 59 DE INHUUR VAN PRIVATE MILITAIRE BEDRIJVEN: een kwestie van verantwoordelijkheid, *december 2007*
- 60 NEDERLAND EN DE EUROPESE ONTWIKKELINGSSAMENWERKING, *mei 2008*
- 61 DE SAMENWERKING TUSSEN DE EUROPESE UNIE EN RUSLAND: een zaak van wederzijds belang, *juli 2008*
- 62 KLIMAAT, ENERGIE EN ARMOEDEBESTRIJDING, *november 2008*
- 63 UNIVERSALITEIT VAN DE RECHTEN VAN DE MENS: principes, praktijk en perspectieven, *november 2008*
- 64 CRISISBEHEERSINGSOPERATIES IN FRAGIELE STATEN: de noodzaak van een samenhangende aanpak, *maart 2009*
- 65 TRANSITIONAL JUSTICE: gerechtigheid en vrede in overgangssituaties, *april 2009***
- 66 DEMOGRAFISCHE VERANDERINGEN EN ONTWIKKELINGSSAMENWERKING, *juli 2009*
- 67 HET NIEUWE STRATEGISCH CONCEPT VAN DE NAVO, *januari 2010*
- 68 DE EU EN DE CRISIS: lessen en leringen, *januari 2010*
- 69 SAMENHANG IN INTERNATIONALE SAMENWERKING: reactie op WRR-rapport 'Minder pretentie, meer ambitie, *mei 2010*
- 70 NEDERLAND EN DE 'RESPONSIBILITY TO PROTECT': De verantwoordelijkheid om mensen te beschermen tegen massale wreedheden, *juni 2010*
- 71 HET VERMOGEN VAN DE EU TOT VERDERE UITBREIDING, *juli 2010*
- 72 PIRATERIJBESTRIJDING OP ZEE: een herijking van publieke en private verantwoordelijkheden, *december 2010*

Uitgebrachte Briefadviezen

- 1 Briefadvies UITBREIDING EUROPESE UNIE, *december 1997*
- 2 Briefadvies VN-COMITÉ TEGEN FOLTERING, *juli 1999*
- 3 Briefadvies HANDVEST GRONDRECHTEN, *november 2000*
- 4 Briefadvies OVER DE TOEKOMST VAN DE EUROPESE UNIE, *november 2001*
- 5 Briefadvies NEDERLANDS VOORZITTERSCHAP EU 2004, *mei 2003*****
- 6 Briefadvies RESULTAAT CONVENTIE, *augustus 2003*
- 7 Briefadvies 'VAN BINNENGRENZEN NAAR BUITENGRENZEN - ook voor een volwaardig Europees asiel- en migratiebeleid in 2009', *maart 2004*
- 8 Briefadvies 'DE ONTWERP-DECLARATIE INZAKE DE RECHTEN VAN INHEEMSE VOLKEN. Van impasse naar doorbraak?', *september 2004*
- 9 Briefadvies 'REACTIE OP HET SACHS-RAPPORT: Hoe halen wij de Millennium Doelen?', *april 2005*
- 10 Briefadvies DE EU EN DE BAND MET DE NEDERLANDSE BURGER, *december 2005*
- 11 Briefadvies TERRORISMEBESTRIJDING IN EUROPEES EN INTERNATIONAAL PERSPECTIEF, interim-advies over het folterverbod, *december 2005*
- 12 Briefadvies REACTIE OP DE MENSENRECHTENSTRATEGIE 2007, *november 2007*
- 13 Briefadvies EEN OMBUDSMAN VOOR ONTWIKKELINGSSAMENWERKING, *december 2007*
- 14 Briefadvies KLIMAATVERANDERING EN VEILIGHEID, *januari 2009*
- 15 Briefadvies OOSTELIJK PARTNERSCHAP, *februari 2009*
- 16 Briefadvies ONTWIKKELINGSSAMENWERKING: Nut en noodzaak van draagvlak, *mei 2009*
- 17 Briefadvies KABINETSFORMATIE 2010, *juni 2010*

* Alle adviezen zijn ook beschikbaar in het Engels. Sommige adviezen ook in andere talen.

** Gezamenlijk advies van de Adviesraad Internationale Vraagstukken (AIV) en de Commissie van Advies inzake Volkenrechtelijke Vraagstukken (CAV).

*** Gezamenlijk advies van de Adviesraad Internationale Vraagstukken (AIV) en de Algemene Energieraad (AER).

**** Gezamenlijk briefadvies van de Adviesraad Internationale Vraagstukken (AIV) en de Adviescommissie voor Vreemdelingenzaken (ACVZ).

- 47 THE NUCLEAR NON-PROLIFERATION REGIME: The importance of an integrated and multilateral approach, *January 2006*
- 48 SOCIETY AND THE ARMED FORCES, *April 2006*
- 49 COUNTERTERRORISM FROM AN INTERNATIONAL AND EUROPEAN PERSPECTIVE, *September 2006*
- 50 PRIVATE SECTOR DEVELOPMENT AND POVERTY REDUCTION, *October 2006*
- 51 THE ROLE OF NGOS AND THE PRIVATE SECTOR IN INTERNATIONAL RELATIONS, *October 2006*
- 52 EUROPE A PRIORITY!, *November 2006*
- 53 THE BENELUX: THE BENEFITS AND NECESSITY OF ENHANCED COOPERATION, *February 2007*
- 54 THE OECD OF THE FUTURE, *March 2007*
- 55 CHINA IN THE BALANCE: towards a mature relationship, *April 2007*
- 56 DEPLOYMENT OF THE ARMED FORCES: interaction between national and international decision-making, *May 2007*
- 57 THE UN HUMAN RIGHTS TREATY SYSTEM: strengthening the system step by step in a politically charged context, *July 2007*
- 58 THE FINANCES OF THE EUROPEAN UNION, *December 2007*
- 59 EMPLOYING PRIVATE MILITARY COMPANIES: a question of responsibility, *December 2007*
- 60 THE NETHERLANDS AND EUROPEAN DEVELOPMENT POLICY, *May 2008*
- 61 COOPERATION BETWEEN THE EUROPEAN UNION AND RUSSIA: a matter of mutual interest, *July 2008*
- 62 CLIMATE, ENERGY AND POVERTY REDUCTION, *November 2008*
- 63 UNIVERSALITY OF HUMAN RIGHTS: principles, practice and prospects, *November 2008*
- 64 CRISIS MANAGEMENT OPERATIONS IN FRAGILE STATES: the need for a coherent approach, *March 2009*
- 65 TRANSITIONAL JUSTICE: justice and peace in situations of transition, *April 2009**
- 66 DEMOGRAPHIC CHANGES AND DEVELOPMENT COOPERATION, *July 2009*
- 67 NATO'S NEW STRATEGIC CONCEPT, *January 2010*
- 68 THE EU AND THE CRISIS: lessons learned, *January 2010*
- 69 COHESION IN INTERNATIONAL COOPERATION: Response to the WRR (Advisory Council on Government Policy) Report 'Less Pretension, More Ambition', *July 2010*
- 70 THE NETHERLANDS AND THE RESPONSIBILITY TO PROTECT: the responsibility to protect people from mass atrocities, *June 2010*
- 71 THE EU'S CAPACITY FOR FURTHER ENLARGEMENT, *July 2010*
- 72 COMBATING PIRACY AT SEA: a reassessment of public and private responsibilities, *December 2010*

Advisory letters issued by the Advisory Council on International Affairs

- 1 Advisory letter THE ENLARGEMENT OF THE EUROPEAN UNION, *December 1997*
- 2 Advisory letter THE UN COMMITTEE AGAINST TORTURE, *July 1999*
- 3 Advisory letter THE CHARTER OF FUNDAMENTAL RIGHTS, *November 2000*
- 4 Advisory letter ON THE FUTURE OF THE EUROPEAN UNION, *November 2001*
- 5 Advisory letter THE DUTCH PRESIDENCY OF THE EU IN 2004, *May 2003****
- 6 Advisory letter THE RESULTS OF THE CONVENTION ON THE FUTURE OF EUROPE, *August 2003*
- 7 Advisory letter FROM INTERNAL TO EXTERNAL BORDERS. Recommendations for developing a common European asylum and immigration policy by 2009, *March 2004*
- 8 Advisory letter THE DRAFT DECLARATION ON THE RIGHTS OF INDIGENOUS PEOPLES: from Deadlock to Breakthrough?, *September 2004*
- 9 Advisory letter OBSERVATIONS ON THE SACHS REPORT: How do we attain the Millennium Development Goals?, *April 2005*
- 10 Advisory letter THE EUROPEAN UNION AND ITS RELATIONS WITH THE DUTCH CITIZENS, *December 2005*
- 11 Advisory letter COUNTERTERRORISM IN A EUROPEAN AND INTERNATIONAL PERSPECTIVE: interim report on the prohibition of torture, *December 2005*
- 12 Advisory letter RESPONSE TO THE 2007 HUMAN RIGHTS STRATEGY, *November 2007*
- 13 Advisory letter AN OMBUDSMAN FOR DEVELOPMENT COOPERATION, *December 2007*
- 14 Advisory letter CLIMATE CHANGE AND SECURITY, *January 2009*
- 15 Advisory letter THE EASTERN PARTNERSHIP, *February 2009*
- 16 Advisory letter DEVELOPMENT COOPERATION, The benefit of and need for public support, *May 2009*
- 17 Advisory letter OPEN LETTER TO A NEW DUTCH GOVERNMENT, *June 2010*

* Issued jointly by the Advisory Council on International Affairs (AIV) and the Advisory Committee on Issues of Public International Law (CAVV).

** Joint report by the Advisory Council on International Affairs (AIV) and the General Energy Council.

*** Joint report by the Advisory Council on International Affairs (AIV) and the Advisory Committee on Aliens Affairs (ACVZ).

ADVIESRAAD INTERNATIONALE VRAAGSTUKKEN

POSTBUS 20061, 2500 EB DEN HAAG

TELEFOON 070.348 51 08/60 60 FAX 070.348 62 56

E-MAIL AIV@MINBUZA.NL

WWW.AIV-ADVIES.NL

ADVISORY COUNCIL ON INTERNATIONAL AFFAIRS

P.O.BOX 20061, 2500 EB THE HAGUE, THE NETHERLANDS

TELEPHONE +31(0)70 348 51 08/60 60 FAX +31(0)70 348 62 56

E-MAIL AIV@MINBUZA.NL

WWW.AIV-ADVICE.NL